وزارة التعليم العالي و البحث العلمي

جامعة عمار ثليجي بالأغواط

كلية العلوم الاجتماعية

قسم علم اجتماع و الديمغرافيا

عنوان

دور الجامعة في تنمية العمل المقاولاتي لدى الطلبة

دراسة حالة بجامعة عمار ثليجي - بالأغواط

مذكرة مكملة مقدمة لنيل متطلبات شهادة الماستر تخصص علم اجتماع تنظيم و عمل

إعداد الطالبتين:

- شرفاوي خلود
- سماني فاطمة

اشراف الدكتور:

د –بن لحبيب بشير

لجنة المناقشة

أ–د.....بن شاعة بيران.....رئيسا

د.....بن لحبيب بشير.....مشرفا و مقررا

د.....معاش الطيب.....مناقشا

السنة الجامعية :2021/2020

بسم الله الرحمن الرحيم

إهـــداء:

الى من لا تغلى عليها أثمن الأشياء، أهدي هذا العمل الجد متواضع الى الوالدة الغالية "خدروقي عمورة" حفظها الله وجعلها نعمة نسأله دوامها، كما أهديه الى الوالد "شرفاوي لعرج" وكل إخوتي "عفاف ، سلبيل ، حفصة، أبرار، محمد الصادق الأمين " رعاهم الله، والى كل الأهل والأقارب " فكل كلمات الشكر لن تعبر وتصف فضلهم، كما أهديه الى كل الزميلات والصديقات اللواتي قدمن لي الدعم والتشجيع ولو بكلمة "جمانة، أسماء،زينب، مباركة ، حفصة ، فاطمة"، و الى صديقتي العزيزة الغالية سماني فاطمة ، كما لا أنسى الأساتذة : "أحمد منصوري" و "لخضر بوعرفة" و "لخذاري العيد " على تقديم المساعدة بالنصيحة و التوجيه سائلة المولى عز وجل لهم التوفيق والنجاح.

إهـــداء:

الى من لا تغلى عليها أثمن الأشياء، أهدي هذا العمل الجد متواضع الى الوالدة الغالية "صيني مسعودة" حفظها الله وجعلها نعمة نسأله دوامها، كما أهديه الى الوالد "سماني الحبشي" و الى أمي الثانية "بلحاجي خيرة" وكل إخوتي "محمد ، نجاة ، الطاهر، عزيزة، مسعودة ، أمحمد ، يوسف " رعاهم الله، والى كل الأهل والأقارب " فكل كلمات الشكر لن تعبر وتصف فضلهم، كما أهديه الى كل الزميلات والصديقات اللواتي قدمن لي الدعم والتشجيع ولو بكلمة "جمانة، أسماء،زينب، مباركة ، حفصة ، فاطمة، مسعودة، فاطمة"، و الى صديقتي و رفيقة دربي خلود شرفاوي على تقديم المساعدة بالنصيحة و التوجيه

سائلة المولى عز وجل لهم التوفيق والنجاح.

شكر وعرفان

¢ąà ÖDZĀÂȝ Ƃʒţä œŋ ϒŔz þÅõĂØöä íÅǫèjä Бä ÒöÅǫä ÀȮÎöÅæ ýÆÕǩà

بلحبيب بشير " íÅǫèjä Ûɕ₤Ÿȝ ÅzÀÎŋ ɕŸHDZĀ ÛÖŧĦöä äØŁ Ž ɕæ ŧĦP

ĂØöäĀ Ğ₤ȝÅŧǫDZɾä ýʒŸĦöä ĻÊÖæ ĂîäìɾäĘMÀÅŸö ĂÀȮÌ Ęəʌz ýÆęà Åŧõ "

ЧŸŧȝ ʔŸȝ ƙzÀÎţä æØǩÅèjä ÖõБä Û ĻƮĦŋ ÖŋȻÅĦǫöä ùÀÎöä Б þÅõ

ÆǫȮŋ ĻęÅù Бä Ā Û ƆÅMǫŋȻä āɅÉŋ œȝ ƎĦǩ œò ÀȮÎöä çâïÅGȝ ÖȮz äØŁ

ìÆÊʌ þà !ä üüèà ÛÅMö ĻƮŧȝì Ā ĻőÆȝÅÊŋ ʔŸȝ ЧùÅǵÀǵ üϒä

çÅæʒĦÔöä ÖõĻǫÀz Û ʔɾÀMĀ ÆƷ Åţ ĻƮƮDZʒMĀ ĻƮÖʒʒʌ þäĀ Û ĻŁÅÛṅ

ʔÖGǫè æØǩÅèà ʔŸȝ ùÀĦǫŸö ĞòÀz ǨąÅõÆÖz ÅƮ₤Ÿȝ !ä ÆÞà Åąà Ö₤ęÀĦöäĀ

. æÅ₤Σä āɅÉŋ ʔŸȝ ϒŔz Б ĻƮŧȝìĀ ЧĦŋ ĻƮÅęæʒŋ

فهرس المحتويات

Þä Æ Ł å	
þ Å Ż Å ȝ Ā Ā À Ò Ì Ì	
ð Å Ì Ż Å ì ö å	
ü Ā ä Æ Ƨ ä ð Å Ì Ż ȥ	
ü Å Ò Ì Ì ĵ å ð Å Ì Ż ȥ	
Ğ è ê î Æ ì ö å Ò Á Ÿ ņ	
å - à	Ğ ņ Æ Ê Ò ņ
الفصل الأول: الإطار المنهجي	
Ğ Ł ì Å Ò Ì Ì q ä Ò ц : ŗ Ā ä	
5	Ğ è ê î Æ ì ö å Ğ Ł ì Å Ò Ì Ì å ü á Á Ê Ǩ
5	Ğ Ł ȝ Ż Å À ê ö å Ğ Ÿ Å è ĵ å .1.1
5	ç Á Ł Ì ř Ż Å À ê ö å : Á Ł ц Å Ǫ
	Ļ ņ Ł Ł Å Å Ţ ĵ å : Á Ž ì Å Ǫ
5	ǿ Ì ř ȥ Ţ ĵ å Ì Á Ł Ǫ ì ņ å å Á Ğ è à : Á Ĥ ł ê î
5	Ğ è ê î Æ ì ö å ù å Æ Ł à : Á Ê ņ Å ì ņ
5	Ğ Ô ł ê Å Ê ì ö å ç Å è ê î Æ ì ö å : Á è ì Å è
6	Ğ è ê î Æ ì ö å ǰ ə Å Ǫ ц : Á Ĥ ł ê Å è
7	Ğ Ż Ì Ţ Ì Å ì ö å ç Å ê î Ā Ô Ţ ĵ å : Á Å ņ Å Ǫ
12	Ğ è ê î Æ ì ö å ç Å ł ȥ Ĥ Ò : Á Ĥ è Ê Ǩ
الفصل الثاني : ماهية المقاولاتية	
10	.Ğ Ł Ǩ ŗ Ā Å Ô Ţ ĵ å Ğ Ł Ł Å ņ : ü Ā ĵ å Ǫ Ĥ ư ĵ å
10	:Ğ Ł Ǩ ŗ Ā Å Ô Ţ ĵ å ý ȥ Ƨ Å ņ : ü Ā ĵ å Æ Ÿ Û Ţ ĵ å
11	.Ğ Ł Ǩ ŗ Ā Å Ô ţ ь Ÿ ö Ʊ Ƨ Ì Å Ǫ ì å î ȥ Û Ǫ ì å : Ɔ Å Ž ì å Æ Ÿ Û Ţ ĵ å
13	.Ğ Ł Ǩ ŗ Ā Å Ô Ţ ĵ å î Ā ì Ā Ò ə Å Ô ǹ : Ǫ ì Å Ž ì å Æ Ÿ Û Ţ ĵ å
14	.Ğ Ł Ǩ ŗ Ā Å Ô Ţ ĵ å ü Å Ò Ì Ì å : Ȝ ł ê À ì å Æ Ÿ Û Ţ ĵ å
17	.ü Ā Å Ô Ţ ĵ å Ğ Ł Ł Å ņ : Ɔ Å Ž ì å Ǫ Ĥ ư ĵ å
17	ü Ā Å Ô Ţ ĵ å ý ȥ Ƨ Å ņ : ü Ā ĵ å Æ Ÿ Û Ţ ĵ å
18	.ü Ā Å Ô Ţ ĵ å ç Å Ƨ Ā ç Å Å Ò : Ɔ Å Ž ì å Æ Ÿ Û Ţ ĵ å
19	.ķ ì Ā Å Ô Ţ ĵ å ô Å ỳ â : Ǫ ì Å Ž ì å Æ Ÿ Û Ţ ĵ å
24	.ķ ì Ā Å Ô Ţ ĵ å ê Ì ƫ ù ä Æ Ł ł Ā Ȝ ȥ ł Ā Ì : Ȝ ł ê À ì å Æ Ÿ Û Ţ ĵ å
28	Ğ Ł Ǩ ŗ Ā Å Ô Ţ ĵ å ê Ā À ì å Ğ Ł ь Ǩ Ž Ʊ è Å è à À Ô ȹ ȝ ź ŗ Ā Å Ô Ţ ĵ å Ļ ņ Ÿ Ĥ Ǩ : Ǫ ì Å Ž ì å Ǫ Ĥ ư ĵ å

فهرس المحتويات

28	.ź ŕĀÀÖţä ĻĔŸĤǪöä ýzŢÀn:üĀjä ÆŸÛţä
29	.ź ŕĀÀÖţä ĻĔŸĤǪŸö ĞĔDžqäÆĔĞöä ǰnąƎöä:ƆÀžöä ÆŸÛţä
31	ĞĔǩŕĀÀÖţä ĞĤnąÅƨä:ǪöÀžöä ÆŸÛţä
33	.ĞĔǩŕĀÀÖţä êĀÎ ĞĔŁĄǪö ĞĔzÀÖžöä çÀĔĤŁƨäĀ ĞĔŁŸĤöä ĂìžzÁöä:ƷäÀöä ÆŸÛţä
35	üĀjä ÕÔÀöä Ğȍϒn
الفصل الثالث : دراسة ميدانية	
37	:Ôžqjäæ ЧDzĔŸǫ îÀŁƷ ĞĤnąÅDZ dƷ ĆÆÖǩ :ŕĀä
39	ĂÎäìqä ĻĔŢĄǪöä.1
39	ĞĔǩŕĀÀÖţä îäì ýÁŢn.2
39	ĞĔǩŕĀÀÖţä îäì ùäÆŁà.3
39	ĞĔǩŕĀÀÖţä îäì çÀÙÀÎ.4
40	ÀƨäÂƨÀæ ĞĔǩŕĀÀÖţä îäÆö ЧŁĔŢĄǪöä ÖÒĔTä: ÅžöÀǫ
41	ĞȅîÆöä çŕÅf :ÅĤäî
41	:ĞȅîÆöä Ž ýÆÅǫÊţä ǰŢĄţä:ÅÊnąÀn
42	þÀĔGǪȅä :ĞnąÉÅǫÊţä çäĀìjä:ÅȅìÀȅ
43	ÀŢÔƨÀÔnĀ ĞȅîÆöä ĞÆƷ:ÅĤäÀȅ
44	çÀąÀĔGöä ÕĔŸƠ :ÅÁnąÀǫ
62	ĞȅîÆöä üzǵ ýÅƷ éÀǪÁǪȅä
64	ĞnąÅƷ ĞǴÀn
66	ƷDZĂţä Ā îÌÀÔţä ĞŁƨ̈Åę
	Ęǵϒţä

¨ ¸ è Ð ó ¦	ò ð Ì ó ¦
	¨ « Ä Â ì ª ¿ ¼ ¾ ¿ Ä ¢ ¬ ü « ¦ ¢ ¥ ° æ ¢ ò ø ¬ ¼ ¿ ¶ ë ° ð Ì ó
	Â Ÿ ¦ Ä ´ « ó Â ¥ ¢ ¾ ¿ ó ó Ü ¦ ò ü ð ¬ ó ¦ ¦ ö ë °

ملخص :

Ãà ĞŒĬ₹ĀÀÕţä çÀŒèÀèà ĞźÀĤŋ dbŋ ÅęŸÛ¤äÛ ĞÛèzǾŋĀ æK8ò çÀÊèúŋ ÞÀÎǾâ çžzÛnĀ úÀÛä ĞĠŸÛ¤à ZٰÀĤĬk Бâ ĞŒĬ₹ĀÀÕţä ùÆő ĞĤŋÅƨäĀ ĞŒĬ₹ĀÀÕţä ĻŒŸĤǾ¤äĀ ĞŒĬ₹ĀÀÕţä êĀÀà Õžŋ ĞŒĬ₹ĀÀÕţÅä ĞÕŸĤǾţä çÅHUŸÛÔţä Õi¤ØãĀ ÛÅŽŸÔ¤ÅÔnĀ ÅŽǾŒŹäĀ üÅŁ3ţä æìÅ/î æÂŽŸDZţä Ğèãî Бâ ₹zòĀÛæÀùÀÁţä Æəäï îÀÒǾæ₹ä ĂĀÀÊĬ ĞŒĬ₹ĀÀÕţä þţ æÀùÀÁţäĀ ơhvn₹äĀ îÀÒǾæ₹Åæ ZٰÀĤǾ¤ä ŻÛ ĞŒĬ₹ĀÀÕţä .(…éÅÊĬ¤ÀÛýÅƠä) ĞĠŸÛ¤à 3ĩÀÎŋ ĞÕzÀŋ Ž ĞÔǾÁţä

ĞŒĬ₹ĀÀÕţä êÀî ðÀdÅ ĞŒŁŸ3 çŸŦŁúŋĀ çãÎÀŽŋ åÅÊǾÕ¤ dbŋ ÆĒ¤ÀÛ¤à dbÒǾ¶ Ỿ¤à ĞŒĬ₹ĀÀÕţä îàì üzǵ ĞŋÅ3 æÀŢ℗ ÞÀÛ3å Kn₹ä ŽĀ . ĞĠŸÛ¤à āÆĒ¤

40 ÅŦìÆ3 ŋŸä Ỿ¤à ĞèãîÆ¤à ĞÆ3 dbŋ çÅ¤ÀŒĠ¤äĀ çÅŋzŸĤţä 3Ƥ óÀ8¤ ÕŋÅÎ¤à ĠÊţä ĞÆ3 ýäÆÁǾè¤à Ź ÛĞèãîÆ¤à ù¤ÆŦå ĘŒÕHUǾ¤ĀĀ (SPSS22› ĞŒ3ÅŁǾDZ₹ä ýzŸĤ¤à Ž ĞŒ¤ÀÔǵqä ĞŋÂΣä ĵŋÅ¤Ħä ĞŵÀĤǾè₹ä Ź ǑĘǵ ÛìÀz

Résumé :

L'entrepreneuriat vise à familiariser les étudiants avec les moyens et les étapes de création de petites et moyennes entreprises, sur la base de la connaissance des bases de l'entrepreneuriat ou de l'entrepreneuriat, de son importance et de ses caractéristiques, ainsi que des termes liés à l'entrepreneuriat tels que l'esprit d'entreprise, l'éducation à l'entrepreneuriat et l'esprit d'entreprise. l'université, puis l'introduction de l'innovation, de l'invention et de la prise de risque car entrepreneuriat égale innovation plus risque Les agences spécialisées dans l'accompagnement des projets des étudiants (ingénierie, textile...).

Et enfin, donner un aperçu de la Maison de l'Entrepreneuriat, qui permet à l'étudiant d'acquérir des compétences et des diplômes scientifiques et d'inculquer l'esprit d'entreprendre chez les étudiants.

Pour atteindre les objectifs de l'étude, un échantillon d'enquête complet a été utilisé dans le but de recueillir des informations et des données à partir de l'échantillon de l'étude, qui comptait 40 personnes.

Summary :

Entrepreneurship aims to acquaint students with the ways and steps of establishing small and medium enterprises, based on knowledge of the basics of entrepreneurship or entrepreneurship, its importance and characteristics, as well as terms related to entrepreneurship such as entrepreneurship spirit, entrepreneurship education and the entrepreneurial university, then introducing innovation, invention and risk-taking because entrepreneurship equals innovation plus risk. The specialized agencies in escorting students' projects (engineering, weaving...).

ČÅŁż ÅƬžÀĤǩ Ɣċä ČĤǸÀÊċä çǂK8Ọċä ȝŋ ČÒÅṅ ñÅÖÁċä ÅTzǵ ÎÅžʌ Ɣċä Čŧьƫţä ȝŁŕžzţä ĻŁà dbŋ ČŁǩŕĀÅÖţä ÆĤǩ

.ʉţÅĤċäĀ ƁĀÆċäĀ ʉƳ+ä āzǫÊţä ʔƳȝ Čńzẹ ČÊzÅĸŋĀÛČŧzȝÛʉDZẓżǴÒǩ îẓÛǩ dbŋ ČŁƁĀÆċä üÅŧȝɉä

ĂìÅÔǫẹŕä ñÅĤɯqä ÒəÅèÀĀ ÔŘzà dbŋ ÅƬŸĤDZ ĂǾċä Àŋɉä̊ÛĂìÅÔǫẹŕä ôÅÎʎċä Ž Åŧƫŋ ãĩÀì ÆĒĤŸǩ ǨHUɢÒà Ǵǵ dbȝ ϒŘz Ỏ8Îċä ÆÈÒÅʎŋ Kzẓǩ̈Ā ĞʌìÅÔǫẹŕä ČŁŧʎǪċä ƙä ȝŧƨä ʔƳȝ ãĩìÅẹ ȼŸĤΘ Ɣċä ȼǪɯÀÀŋĀ ȼÁŁÓǩ ČüẓƬÊċ ÄŢɯ üĀÆċä Ỏ◌̃Ā ČÒÅṅ ČŁŋĻÅʎċä üĀÆċä ʔƳȝ ÆĐZĀ äǾôÛæÆʌÆƨä çÅDzǪʎţä ÀʌzÛǩĀ ÆʌÆDzǪċäĀ ÎÅÓǪæŕä ʔƳȝ ȼǨĩÆẹ ČŁɯÅÓŋâ

.ÅŁKè zƴ ỎẹÀĤǩĀ ÅƬƬDZżẓǩ Ɣċä çÅżẓĤÔċä ČzÅÕ ÖŁöǾǨĀ źŕĀÅÖţä Ỏŧьĥċä ČŁöÅĤz æìÅʌï ʔƳȝ Ỏŧьĥċä

ȼDZżẓǩ Ɣċä ÆȝÅÔţä ÖŁöǾǩ Ž ĻŁÅÊǩ Ɣċä ʔŸƷţä ỎəÅèżċäĀ úÀÛċä ìÅzâ üẓǵ ýÅŧǫŁŕä ìäĩïä ìÆÔċä äǾŁ dbŋĀ æÆȝÅÊŋ Бâ ùÆő Ɣċä ČÖzÀÀţĀ Ļȝ Æċä çÅÓǤì dbŋ ÆʌÆĤŸö çÅɳẓÒǵ ČɳÅẹüæ ÀŋɉäĀ ʔƬǫɯä ȝʌĩÅÎţä åÅĤʉÒà çãĩÅƬŋĀ ČŁǤʌĩÆǩ çãĩĀÆæ ȝʌĩÅÎţä åÅĤʉÒà ÆʌÆÂÅǩ üϒǵ dbŋ ȝẹżċä óîà ʔƳȝ ĻŁîÅÓzà ÆŁÊΘ Ž ĸċäÅÅÖţä ČĤæÅǫŋĀ ČÛèżǫţäĀ æK8Ôċä çÁÊèúţä ÞÅÎɯâ ČŁŸŧȝ Åð ÀǬ Ɣċä ỎǵÀţä ỎõÒƐ ÅŧьEz ĻƬʌÆö ČŁǩŕĀÅÖţä êĀî ÂʌÂĤǫò ùîÅĤŋĀ ÅŁîìÅÔŋĀ öÀÀÎŋ ÞÅÎɯâ æÀÒz dbŧьRǫǩ Ɣċä ĒĀɉä ČŸǵÀţä Ž ČÒÅṅ ĸċäÅÅÖţä ȼDZżẓǩ Ɣċä ÀùÅÁţä ĂìÅÅǩ ÅRʌÀĀ

.æÀŧьǫÊŋĀ ČDzŕÅɯ ȝʌĩÅÎŋ Бâ ÆĤæÅŋ Ž üẓHUǫǩ Ɣċä ČŁöĀɉä ĻŁîÅÓzżĀ

ÞẓèÅƬžàÛæKǰõ åÅɢèɉ ϒìÅz çÅĤŋÅƨä zzÀṅ æìÅȝ ÅƬÊèúʌ Ɣċä ČÛèżǫţäĀ æK8Ôċä çÅÊèúţä dbŋ ÆʌÆĤöÅz ìäÆȝâ æĩÀÀŕ ʉRǫÖʌ Àŋɉ̊Åz ȼŁŸȝĀ ÛÅƬŧȝìĀ ÅƬəÅÎɯq ČöĀǾɢţä çäìzƬÖä dbŋ ĻdÀöÅæ ČŁǩŕĀÅÖţä êĀî åÅŁdĻĀ KŁÊǫöä ÛČÊèúţä ÀʌzÛǩĀ ĻŁȝÆǩĀ ÈŁèüǩ ÅƬnẓŧȝ Ž ÈǬ ČÁŸǫU çŕÅf Ž ȝʌĩÅÎţä ȻǾŁ åÅĤʉÒɉ ČŁŧьŁŸĤǩ ǰŋÀæ þà ʉĤŋÅƨä ĻŁŸĤǫöä çÅÊèúţä ʔŸĤz ÕöǾö ʉÖŁɢÛǫöäĀ ʉƐìÅõɉä ÈʌʌÆǫöä Ž ÅzÆŁ ČŁǩŕĀÅÖţä þzÒǩ þä dbÒƐĀ ÀÎɯ ∃ǫĤŁzÛ ÷ẓŸĠöä ČŸƬè ČŁǩŕĀÅÖţä ĠÅƬŋ ỎĤz ĂǾöä ỎÒÎöÆæ ÅƬǫɢŸù ȝŁDzÎǩĀ ĻŁŸĤǫöä CÆÖǩ Ž ŕÅĤz ãĩÀì ÆĒĤŸǩ ČŁŧьǪċä ʔŸȝ Ǵẓẹ ÎÅǫäĀ ČŁŸɢÖǫÊŋ çÅɢÊǪÒŋĀ æKɢõ ǰəÅǫɯ ȼö ȝŧьǪÖä Ž ź ŕĀÅÖţä ĻŁŸĤǫöä ĠnẓŢʌŋ éÅŋìâ ÂʌÂĤǩĀ ČŁǩŕĀÅÖţä ĠzÅÖžö ỎŁDZ ìäÆȝâĀ çŕÅÖä ȝŁP Ž ĸȝÆɢţäĀ ĸöÅÅÖţä dbŋ ČŘʌȝ æÆȝÅẹ ĘŸƐ ȼɯɉÛĠŋäÆǪÊţä ČŁƨẓǩ̈ä

.ädunŕäĀ ÎÅÓǫæŕäĀ äɑÆæqä ÅƬnżẓę

ÒÔƯ ỎÔzĀ ĂÀŢɯ ỎÔz Ā ʉDzƬʌŋ ỎÔz ÅƬʌŋ üẓÔz è϶ǫ Бâ ǪHɢää ĻŁÊÖǫæ Åʌŧьẹ ǿƙŕẓţä ČŁÛ8ǩ ỎDZà dbŋ çÅŁŕÀz Бâ ĠzÅŕqÅæ ÅTűèĀ ČŁöÅÓìŕä Òɯ Бâ ÅʌęÀÛǩ ʉDzƬʌţä îÅùRö üĀɉä ỎÔÁöä ÒÔơ ÛĞŁɯäÆŁţä Ġèãĩ Æö ỎÔzĀ ĞÖæÅÊöä çÅèãĩÆöäÛ Ġèãĩ Æöä ùäÆŧьÛ ǿƙŕẓţä îÅŁǫnä åÅɢèäÛ çÅHuŸÛÔţĀ ĻŁŧьÅÅţä ÆʌÆÉOĀ ČŁȝÀz ĞŸÅèæĀ

:ǪǵÁɢŋ è϶ǫ üϒn dbŋ ĂÀŢʌöä

ÅÀÇÄÛÈ ÅÀÇÄÛÈ ÅÀÇÄÛÈ

الفصل الأول

الإطار المنهجي

اولا:

ÇÐÉÇÇÇ

إشكالية الدراسة:

ÝôžqjÅä ÞDzŒŸç îÅtз ĞĤnÅDZ ĞGŸù āÆö ź₣ĀÅÖţä ÕtĤöä ĞŒtÁk Ž ĞĤnÅƨä ĻŁÅÊǩ ZŒõ

1.1 الأسئلة الفرعية:

ÝĞGŸÛöä āÆö ź₣ĀÅÖţä ÕtĤöä ĞŒtÁk Ž ĻŁÅÊ^ ĞŒǩ₣ĀÅÖţä îäì ₡ÆtǪĤǩ ĂØöä qb/ZÒǪöä ÕŁ .1

ÝĞGŸÛöä ƷÑÅÎn ĞÖzẀn Ž ĞHuDZÅq ĞŒDzŒǩhuèâ ĞŒǩ₣ĀÅÖţä îÆö ÕŁ .2

ثانيا: الفرضيات:

.ĞGŸÛöä āÆö ź₣ĀÅÖţä ÕtĤöä ĞŒtÁk Ž ôžqn₣ä ĞĤnÅƛ ĞŒǩ₣ĀÅÖţä îäì ₡kÆtǪƷä ĂØöä qb/ZÒǪöä ĻŁÅè–1

. ĞGŸÛöä ƷÑÅÎn ĞÖzẀn Ž ĞHuDZÅq ĞŒΘhuèâ ĞŒǩ₣ĀÅÖţä îäì -2

ثالثا: تحديد المفاهيم:

1..المقاولاتية: ÆÁƷ :GUERRIER öÄẀÎn ÞÅÎqä çÅŒèÅèä qbn òẀÅÅöä ƎǪĤǩ ĞŒÒŒnÅÁ^ÆöäĞŒǩ₣ĀÅÖţä:

çÅnÆ1äĀ éÅǪqŸô òẀÅÃÕÆ^ÆDZ

ýÅŒÕöÅæ îZHuŁǪ^ zŁĀ ҬƷäÆäŗä ôÅÎÁöä ðÅèä ҬŁ ĞŒǩ₣ĀÅÖţä:JOSEPH CHUMPETER -

.ĂìÅƷ ÕÓÎæ Åð ýÅŒÕöä ĻǪ^₣ îZnÅæ

مفهوم اجرائي:

qbŁŗ ǩĤn öÄẀÎη ýÅŒÕöä Ääı Ån ĞÊèún ÞÅÎqä Бä ùÆő Ɣöä ҬƷÅÊţäĀ ĞÛÎqŗä ĞƷZŁf ҬŁ: ĞŒǩ₣ĀÅÖţä

ƆZqÅę îÅÙä

2. المقاول:

.ĞŒÄŒGöä ǩÖ^Ÿöä qbƷ ĞPÅÁöä ẀùÅÁţä ÕtĤuǪ^ ĂØöä üÅƧâ ÆgÅò zŁ:CONTILLON ÆÁƷ

.ĞæZÊ‡ä ẀùÅÁţä óz€ ĂØöä ҬÒŒnÅÁ^ÆöäÒĤuÎöä zŁ:DMCCELLAND ÆÁƷ

مفهوم اجرائي:

.æẀùÅÁţÅæ ÂŒtǪǩ Ɣöä òẀÅöä üŸ8Ǫèä üĀÅƷ ĂØöä ÒÁÎöä:zŁ üĀÅÖţä

3. –الجامعة المقاولاتية :

- عند ETZKOWITZ:ŁÄ ÇÄĎńÅƨä ÔÄĎ ÄÉÍÉDZ ÎÌÄÔń Ž ÀÒÄǩ Ɣöä ÇÄĎńÅƨä ŁÄ ìźÕƷ ÆDZźη üźńŸö ææ

سادسا: الدراسات السابقة:

:ÅƬŻäĀ ÅÆȝŻŕŻη ĞŸÒ ÅT ĞÕäÅè çÅèâîì ʔŸȝ öŸùŕÅæ ÅÆŧę ÆÕö

dbn ĞĒǩŕĀÅÖţä ÄѴŻÛǩ ŻU:þǯŻÆȝ ǨƠ 2015-2014 ĞѴèÛ **علي محمد الجودي دراسة الأولى :**–1.

.æÄÒÊæ ĞĤnÅDZ ÛKĒÊǪöä ýŻŸȝ Ž ₡âîŻǪõî æìÅƬÌ ÖĒp çÅĠŸÛǪn dbŧŕ ÔnÆǩ ĞèâîìÛźŕĀÅÖţä ĻĒŸĤǪöä üŸn

ĞÁŸƨä ĞĤnÅƛ ĞÊèún KĒÊǩĀ ĞĒǩŕĀÅÖn ÒÔơ þŻëîÁʌ dbѴÖöä åŸÛöä dbn ĞÆĒȝ ʔŸȝ ĞèâîÆöä çÂõ ǪĒģ – ĞĤnÅƨÅæ ìŻDŻţä źŕĀÅÖţä ĻĒŸĤǪöä Kæ ĞęŸȝ ÆDŻǩĀ åŸÛöä āÆö ĞĒǩŕĀÅÖn ÅģĀÎ ÆDŻʌ þà ŕâ ĞèâîÆöä ǨÔŸnĀ dbn çŸʌÆĤǩ ìÅzâ ₡ĀÄìŕ ÆDŻǩ Åư ĞѴŻÖöä ĞęŸĤöÅæ ǨÊĒö ÅƬѦÒöÛÅõŸù āÆö ĞĒǩŕĀÅÖţä êÄÄöĀ ĞèâîÆöä ÔŢ ÅŧÅæÄæ ĞèâîÆöÅǪģuęä Åŧõ çÅÔÔÁǪöä ĞzÅõ ʔŸȝ ÅƬŧŧĤǩ åØ₡ÛÅƬÊʌÆǩ Ž ĞŸʌÆģ úÄùĀ çÅѴŻǪŢ éâîìâ üŸn .hѵèÅţä îŻù Ž ĞĒǩŕĀÅÖţä ÈʌîÆǪö ŸnÅÒǪn

ÔnǯŻȝ ÆʌÆOĀ ĞĒǩŕĀÅÖţä êÄÄŸö îŻÔǩ ȝìŕĀ :**تحت عنوان 2011 دراسة نادية راجحي سنة :الدراسة الثانية.2**

ÔæŻφ ÄÄd ĞĤnÅƛ KĒÊǪöä ýŻŸȝ Ž ₡âîŻǪõî æìÅƬÌ ʔŸȝ üŻÔHuŸö ĞĒφäÆĒn ĞèâîÌ ÛЧÊφŻǪöä ƁÅĤöä ĻĒŸĤǪöä Ž ÅƬǪĒŧÅǩ -ÅÊφÄz ı

îŻÛǩ þà dbÒɛ Ɣöä Ônǯ ŻĤöä ĞèâîÌ üŸn dbn ĞĒǩŕĀÅÖţä Ā ĞĤnÅƨä Kæ ĞęŸĤöä db3 ǪHuGöä Бâ ĞèâîÆöä ǨźÆŧ

:ĞĤnÅDzŸö źŕĀÅÖţä ₡DŻǪöä ÛĞĒǩŕĀÅÖţä ĞĤnÅƨä ÛĻĒŧÅÅţä ĠĒŕŻǩĀ ĞĤnÅƨä Ž ĞĒǩŕĀÅÖţä êÄî

ƁÄúÊn Ž ǨŸȝǪ Ɣöä ĞÆĒĤöä ìÄzà dbn ìÄz24 ȝn ĞĒÔÁÌ çŸæÅÖn ÞÄDZâ üŸn dbn ĞèâîÆöä ǨφÅõ – .(ÅĒŸȝ ÆŧÅĤn ı ÅĒŸȝ ðîäÆn ı çÅĤnÅDZ dbn) ЧÊφŻǪöä ƁÅĤöä ĻĒŸĤǪöä çÅÊèún

نتائج الدراسة:

.ĞĒǩŕĀÅÖţä êÄî ĞĒŧÆǩĀ ÄѴŻÛǩ ʔŸȝ ĞĤnÅƨä ŏŻφ ÄǪúʌ_

.źŕĀÅÖţä ĻĒŸĤǪöä Ž ĞĒDŻǪäÆĒĠöä ÖɔÅèŻöä ĞĒŻà_

êÄî ĞĒŧÆǪö ĞĒǩŕĀÅÖţä çÅÀò ÕŸǪĒĀ ŕĀÅÖn þŻÒʌ þŕ ƶȝÆn ƶŧĀ ĞĤnÅƨä db3 üÄúÊţä ÒÁÎöä îÄìÄ ĞĒŻà_ .ĞĒǩŕĀÅÖţä

تحت عنوان 2010 دراسة اليامين فالتة ولطيفة برني،سنة :الدراسة الثالثة .3 Ž ÅƬǪĒŻæÄ ĞĒѴŻÒǪöä ǰnƎöä KĒÊǪöä ýŻŸȝĀ ĠʌÌÅÒǪęŕä ýŻŸĤöä ĞĒŸÕ ĠĠŸù dbn ĞÆĒȝ ÆÆȝ ĞĒȝƔÛǪèä ĞèâîÌÛĞĒǩŕĀÅÖţä êÄî ÂѴÂĤǩ .æÄÒÊĠæ ÄŔĒn ÆŧŢ ĞĤnÅƛ

ÅDZízy' þÅžgÅGöä ÆŁ‰Ò3ä ÆęĀ ĞĘĂ/zÒQöä ǰn¸ÃΞöä ЧŁ ĶQ¤ÅÕ çâîÅƬn¸Ā ùîÅĤn¸ dbn¸ ĞĘŸÒöä ĞĠŸÙ ℃ÅÖŸQ/ÅN¸ îÅG0ƷÅæ

ĞĘĂ/zÒQöä ǰn¸ÃΞöä ĞƵZÅÊn¸ ĞDƵÌ ?Ÿ3 ùÀĤQöäĀ ÛĞĘŸÒöä ĞĠŸÙ āÆö ĞĘĶ₹ĀÅÖ‡ä êĀÎ ǀĘĘÕĶ ùÆð ℃áÅÆæ Ź ÅĘ'ŕ‰uzä Ž ö\Î^ þÅæĀ ĞÛè‰Q‡ä æK8Ôöä çÅÊè€ú‡ä ΒÅ3 Ζ Î‰ÒNĀ ĞĘŸ‰Ĥöä æÅĘΣä Ž ǰn¸ÆĂ^ þÅæ ÆëÅÛöä ĞÅĘő Ž ĞĘöÅΣä .K8ò öÄÀÎn¸ È‡è€ük

3/Ni‰Qæ þÅžgÅGöä ýÅę ÆëÅù330 ǀŁìÆ3 ÛĞĘŸÒöä dbn¸ é€ÅÁQöä ?Ÿ3 ĶŸĠÕ‡ä ĞĠŸÛöä ?Ÿ3 Ğè€îÆöä ĶÖĠù .spss ĘÄù db3 ¢ŸĘŸÒĀ ǀƬĘŸ3 þÅĘGQè€ä

أهمية الدراسة:

3æÅĶ K8Q‰õ ĞĘĶ₹ĀÅÖ‡ä êÄÀöä Ķæ ĞĘæÅÔógqä Ğö₹ÆöäĀ dbn¸ ΒÅ3 āzQÊn¸ çäíĀ ĞĠDƵzn¸ ĞĘÙÅGĶîä Ğę?3 ìzDƵĀ ǀdĝî - êĀÎ ÂÂĤĶ Ž ĞĘĂ/zÒQöä ǰn¸ÃΞöä ĞĘƵZà ÀÊÅ^ ĂØöä ÞU Îöä ĞŸÖQÊn¸ çK8Q‰õ ĞĘĂ/zÒQöä ǰn¸ÃΞöä îÄÅƬ Ζ‰QUĀ .ÆëÅÛöä Æ/3 ĞĘĶ₹ĀÅÖ‡ä

سابعا: علاقة دراستنا الحالية بالدراسات السابقة:

Ğè€îÌ UÅzÛ āÀn‡ä db3 æÀ^Å8n¸ ǰəÅQÆæ ĶÔŸn ÅƬÆn¸ æÆgäĀ ÖÕ þâ ÆŪ ÅƬDzəÅQœĀ ĞÖäÅÊöä çÅè€îÆŸö äÀŢœ ÅƬgÅ‰ueä 3n¸ ĞĤn¸Åƨæ ìzDƵZ‡ä ź₹ĀÅÖ‡ä ǀĘŸĤQöÅæ ÅƬQę?3Ā ĞĠŸÛöä āÆö ĞĘĶ₹ĀÅÖ‡ä êĀÎ Бâ ĶzÆŁ UŸ3 ÆŁƬ ĂìzƨäĞĤn¸Åƨä Ķæ Ğę?Ÿöä db3 QHuGöä Бâ ĶzÆŁ ÆÖz UHuDZÀöä ĞΛìÅœ Ğè€îÌ Ån¸àÛ huèÅ‡ä îzù Ž È^ÆQöä ĞŸn¸ÅÒQn¸ ǰn¸ÃΞöä æÆ3ÅÊ‡ä ĞĘDZqäÆĘGöä ÖəÅè€zöä ǀŁäĀ ĞĘĶ₹ĀÅÖ‡ä êĀÎ ĞĘŁÅĶĀ À/zÛĶ ?Ÿ3 À¢ú^ ĞĤn¸Åƨä œ¤ þâ ₹â ĶŸòzĶĀ ĞĘĶ₹ĀÅÖ‡ĀĀ āzQÊn¸ ?Ÿ3 db/zÒQöä ǰn¸ÃΞöä Ķæ ôÅGĶî₹â ĞDƵÌ ĶÆΞæ ÆÖz ĞQöÅz Ķn¸ÅĘöäĀ ƆÃæ ĞÅĘÛö Ğè€îÌ Ån¸àÛ ǀĘŸĤQöä ÕöíŽ . ĞĠŸÛöä ÆÆ3 ĞĘĶ₹ĀÅÖ‡ä êĀÎ 3zî āÆn¸Ā ÅőÅÔÔơ 3ĘŁλ ĞĘŸÒöä

db/zÒQöä þâ Бâ ÅÆŸòzĶĀ ĞĠŸÛöä āÆö ź₹ĀÅÖ‡ä ÔŁĤöä ĞĘŁÅĶ Ž ĞĤn¸Åƨä îÀÌ db3 Ķ¤ÅÕ‰öä ĞĘöÅΣä ÅÆQè€îÌ Ån¸à ǰn¸ÃΞöä ǀŁà Ķ€ĠQæ ÕöíĀ ĞĠŸÛöä āÆö ĞĘĶ₹ĀÅÖ‡ä êĀÎ 3zî Ž ĞĘĶ₹ĀÅÖ‡ä îàÌ ĞĘƵZäĀ ź₹ĀÅÖ‡ä ÔŁĤöä ĞĘŁÅĶæ Ğę?3 ¢ö ǰn¸ÅÆÅæ Ğè€îÆæ ÅÆŁę Õöí ï∃Λ ÅuƦÛ ¢QĘŁÅĶĀ ÔŁĤöä äØŁ È^ÆĶĀ ǀĘŸĤQö ĞĘĶ₹ĀÅÖ‡ä îàÌ Ž Åð ýÅÖ‡ä db/zÒQöä ÔəÅè€ĀĀ . ĞĤn¸Åƨä āzQÊn¸ ?Ÿ3 ź₹ĀÅÖ‡ä ǀĘŸĤQöä Ž ÒÔÁQ‡ä db/zÒQöä

المقاربات النظرية: أ-

ÄÀŢÁöä îÅùqä åhÖÙr ÇĒg ÛĞĒDŽžžĒèžè Ğèâî Ò Ò ĞnÅTä ÂəÅẽöä ÆgàÛÄÀŢÁöä åƒuęrä ∃QĤÙ r ÇHuĞöä Ğöäì ZÁÀĤĶ Ğ∃ŽŁf ĞæÅŽη ÄÀŢÁöä ¢DŽQÒÅz Û¢∃ŽŕžQ Ž ĻÒHuQÙ ÇgÅĞöä ÒĤΘ ĞÆĒĤQ ĞÁÀŢ℗ dσQ ĞèâîÆŸÖ ÛÔžzdĻjä ĞĤnÅƛ ĞĒĶrĀÅÖţä îäì ZəÅŞĀ dσQ ĞÅĒŞĀ ź rĀÅÖţä ÒŁĤöä ĞĒŁÁĶ þà ÅnĀ ÛüžÖöä ĠÔ℗â ΨDŽžžĒèžÊöä ÒDZà dσQ ΨDŽžžÁÒQÖä îžÛQöä ĘzĀ ?ìÅŁQĶ ĞĒÁ/žÒĶ ĵnÄæ dσQ ĞĞŸÛÖä çâîÅƳQ ĞĒŁÁĶ üϒn dσQ ÕÖí ÆÊDzÙ ÇĒg .āÄnà ĞƳDZ dσQ ĞĞŸÛÖä çâîÅƳQ æìÅ/ïĀ ĞƳDZ dσQ æÄÛÊţä ùäÆŁjä ĘĒÕƠ

ĞęϒĤöä Ž ÇHuĞĶ Ỿöä çÅÀŢÁöäĀ çÅèâîÆöä öϒÛQèäĀ ÛĞèâîÆöä çÅĒæìà Бâ äìÅAQèäĀ ÛĘŸÛÁţä äØŁ dσQ БÅQöÅäĀ Û ÒŁĤöä ĞĒŁÁĶ Ž ĞŸŽŁQţä ĻĒŸĤQöä çÅDŽÀUŤĀ ΨŁĒŢÁQöä À/žÛQöä ÆĒöÅèà ĻŁà ÆgüõźrĀÅÖţä ĻĒŸĤQöä Ķæ .ĞèâîÆöä āzQ∓ åÀęjä ÅŒzõĻŢÁöä ĞÀŢ℗ ?Ÿ3 ¢ØŁ ÅAQèâîì Ž ÆŁQĤÁè

ĞĒöÅĤz Бâ üžÒžÖöä ÒDZä dσQ çÅnžŸĤţä ĻĒŢÁĶĀ ƷŁΘ dσQ ÅÁÁÒ¶ ĞĒDzƳÁQ dσ3 æîÅG3 ĞÊèúŁŸö ΨnÅŢÁöä îžŢÁţä þâ Ķg Ž ÛĞ/ĶĒÊQöä ÒÕÅÎţä ÒΣ ΨŁŸĤöä åzŸèjä ?Ÿ3 æÆŁQĤn ĞÊèúţä ĞÃg ĻƳz Бâ ?ĤÊĶ ÅŁõÛÒŁĤöä Ž ∃õä ÞÂDZ ÒÕ þà Ăà ÛÒnäÆĶĀ Ò3ÅÅĶ ĞęϒƷ ÅƳŘĤGæ ÙĞÀĶ ÞäÂDZà dσQ þzÒQĶ ĞnžŢÁnĀ ϒnÅÒĶ Ьä ΨÕ ÅŒà Бâ ÀŢÁĶ Ž ĶĒ8Ĵ èÆg äíâĀ ÛÅƳĒz ÀĻzÁĀ ÅĤĒ℗ ÞÂDZjä ¢ØÕ ÀQüQΛ ŸŸÒöä þÅĒÒöä þäĀ Åð ÀQüQΛĀ ÛāÀnjä ÞÂDZjä Ž ÀQúΛ .[1] "ÅŘΛà Ķ8QĶ ÅƳƷŁf Ž ĞnžŢÁţä Ż dσnĀ ÛĶ8QĶ āÀnjä ÞÂDZjä ¢ØŁ dσQ Ăà

ÅŁÆΛÆƠ üϒn dσQ ÛĞÊèúţÅæ ĞÒÅ]ä ĶĒÊQöä ÒÕÅÎQ dσQ ÆΛÆĤöä ïĀÅΘ ?Ÿ3 ΨnÅŢÁöä îžŢÁţä Æ3ÅÊ/Ā ∃ĤĶ Ỿöä ĞĒèÅèjä çæĶ8Qţä Āà ĶΛÅĤŁŸö ÅŁÎÅĒQnä ĞÛèžæ äØŁĀ .ýÅŢÁŸö ĞnzÒţä çÅęϒĤöäĀ çÅnžŸĤţĀ ÀÒÅÁĤŸö .ÅgÁŘ/âĀ Ğęì ÛĞörì À3õjä ĞnžŸĤţä ÞÅÕQæä ĻQΛ ¢æä Ăà Ûùäƽjä ĘĒÕƠ ¢Ɜ3 æîžò ¢ÊgÜæ ĂØöäĀ Û(Leebertalanffy) ΨÒ/ÀnjäjÄ ÞÅĒgjä ΒÅĤö ĞŁŢ℗jä ĞÀŢ℗ ΨŁ ΨnÅŢÁöä îžŢÁŁŸö ÄÀŢÁöä ðÅèjä þâ ÕŸĶ Ķæ ĞęϒĤöä ĻƳz Æz Ðæ ÛÞÞÂDZjä ÕŸĶ ĻŘΛ ĂØöä ýÅŢÁöä ĻƳÁò ÅĒzÅÕ ÆĤΛ r ÞÂDZjä ĻƳz þà Бâ îÅÌà üϒn dσQ ÛĞÁŸQÁţä ÀŁžŢöä Ɜη ÒnÅĤQöä Ž ÅAÁÒƐ ÅĒÕÛÁη ÂîÅÙâ ¢ŁŘQĶ ĞŁŢ℗jä ĞÀŢ℗ þà ∃QƷä ÅŁõ .ÞÂDZjä

[1] Û1998 Û ĂÎâìqä À/žÛQöäĀ çÂÎÅÎ(èϒö ÈĒĶKè ÆΛäĀ ÂÃη Û2ô Û الفكر المعاصر في التنظيم والإدارة Û åÅŁžöä Æg3 ΨŸ3 ÛÀnÅ3 È/Λ ÆĒĤè .22ò

ãìÅGtä òYÁQèä Ż dbnÃ ÛĞÄŸQÁtä ĞzÄĤtä çrÅf Ž éíÅtÄöÃ KœzÖöä Kœ ÒQÅtQöä db3 QHuĞöä .ĻṬÁöä ûzŸè ÖĒŸƠ Ž ÅƷÖĒĞÛǩ

– مميزات المؤسسة الاقتصادية كنسق مفتوح:

üìÅGǩ QĒģ dbn ÅƷĤn ÅƷŸnäÆĚÃ ĞĒDƷÅ]ä ĞÄĒGöä ?Ÿ3 üìÅGQtä ÅŁìÅtQ3Åœ ÛêzQÅn EÊÁÕ ĞʌìÅÔQęrä ĞÊèútä ÂĒtQǩ :üYn dbn ÕÖí ĞRQÃ ÛÄQüQöäÃ KQüQöä

1 المدخلات:

çÅĒŸtĤöä ØĒÅAǩ àÆGö YèÅèjä ÀÔʌĤöä ĞäÅž3η YŁÃÛĞÛŒ±ä ĞÄĒGöä dbn çYnÆn ?ÖŸQǩÃ ÆtQÊǩ çÅÊèútÅz :YŁÃ çÅ3zttf 3ʃ̂à Ž ĞĒtĒṬʌQöä çYnÆtä Ł̣Łà ÂƀuǩÃ ĞÛÎ¤jäÃ

المدخلات البشرية: ĞĒÔÁÎöä ÒəÅÔ]äÃ ãzQÊtäÃ æ̂ÆÖöä ùY0nä dbn ¢zŸtZÅn ÖÒœ ìÄzjä Ł̣ŁÃ .ĞÁĒşzöä çÅGŸÛQnÃ ÒəÅÔn 3n ÕÖí ÖõýÞYǩÃ ÛĞĒtÊƧä çÅÅÔöäÃ çYŁútäÃ

المدخلات المادية: çÅĒŸtĤöä ÖĒ8Î Qö çÅnÂŸQÊtä ĞĒÖäÃ ÛçÄĒƷDzQöäÃ çäÆÉHtäÃ çrǿäÃ üzQnjä ðĀáî YŁÃ . ĞʃäìqäÃ ĞĒÁÅöä

المدخلات المعنوية: .GtṬʌtä ùäÆŁà ĘĒÖHuQö ÛĞʃÄÄÂRöä çÅHÄÎQöäÃ çÅ¤ÅĒGöäÃ çÅnzŸHtä YŁÃ.

المدخلات التكنولوجية: [1].üÅtƷjä ïÅƠä Ž GnÆÁQÊtä ĞĒÁÅöä úÄÛöäÃ ÆĒöÅèjä YŁÃ

2– العمليات:

Û ìÄzjä 3n ÖnÅĤǩÃ çʃ̂ÄÖöä íÅoªÃ ØĒÁAǩÃ ÙĒÛơ dbn GtṬʌtä Ônäì Ł̣Qǩ Ÿöä ĞÛÎ¤jä 3ĒP ĦĤǩÃ: : Ž Ötà æ̂zÔœ ÖžtQǩÃ çÅDƷÄƯ Бâ çYnÆtä ÖʃzHuQö

.ĞĒƧî K8öäÃ ĞĒƧÄöä üÅÔǩrä çÅĒŸtƷ -

.KèÄáÄtä ûzŸè ?Ÿ3 KQüQöäÃ ĞÛŸÊöä óÄz úÄùÃ ùäÄìqä æìÅĒÖöä ĞÛÎ¤à -

[1] التنظيم – المفهوم والنظريات والمبادئ Û ĂÆĒGĤöä ÆtṬ ÈĒę Û ĞʃÄÓèqä Û ÆʌÃÎ 3ÄÂÛn Û ĞʃzQÅtä ĞĤnÅƧä Û 1997

- ÇäK8Qtä Zęžtä ÕĘŸOÄ ÇÅnzŸHtä db3 ÞÔÕQòäÄ ĞèäîÆöäÄ QHuĞöä ÇÅĘŸŁ3 .

- ĞŸÒÅÅtäÄ îÅĘQnŕå ĞĘŸŁ3.

- ĸŸnÅĤöä ÇâîÅƗn ĞĘŁÁĸÄ dbNzÒQòä

- æìÆ‡ä ĞəžzŸöäÄ Æ3žzÕöÅæ ÅƗnÂQòä þÅŁŕÄ ÞÅÊ3jå ûzŸè ?Ÿ3 æÀÛĘÊŸö ĞäÅęÀöä ÇÅĘŸŁ3 -.

ÇÅzäÀUŕäÄ ÇäÀ8Žöä ĞzÀĤnÄ ÛÙÛÅtä Þäìjå 3n ÞŸĤÅöä Þäìjå ĘäÅÛk āÆn ÆNÆHuQô ĞzìÅTä ĻĘĘÕQòä ÇÅĘŸŁ3 - .æìzDZtä

¢ĸÅqzÁÒn ÆĘÀĸk æìÅ3äÄ ÞŸnäÆöä ĻĘŢÁQòä 3ŕÄ ÕNÆĤk Бâ ùÆőÄ ÛQNÆHuQòäÄ À\zÛQòäÄ ĞĘHuÔQòä ÇÅĘŸŁ3 - .ĞÛĘ‡ä ĞÅĘGöä 3n ÇÅęÝĤöä Ž Zęžtä ?Ÿ3 æÀÛĘÊöäÄ KĘ8Qòä Ğ@g æìÅĘęÄ æÀNÅÊn ?Ÿ3 îìÅę ĞĠÔĘÖ

- ÇÅęÅÛŸö ?Ôę jå îÅŁžQèŕå ĘÖ3 Ån ŔažzÅŸö KŁžQòäÄ ìnzŁŸö 3ĘŁDzQòä ÇÅĘŸŁ3 .[1]

3– المخرجات:

KQüQòä ĞäÅžη ÇäÂDzÁtä ¢ØŁ ÆĤkÄ Ğn¿Én Āà ĞĤŸè þÅõ Þžzè Û¢DZÅQ¤å ĻQĘè ĂØöä ÚəÅƗÅöä ézQÁtä ÚŁÄ Бâ ĞzÅŕqÅæ ÛîzDZjäÄ êÅîjä ÇÅDŽÅÅtä ÕöØõ dbŁŔQkÄ ÛĞÅĘGöä Ž ĞŁŢÁtä ¢QÆO ĂØöä ƑŸÊöä Āà ŸÅzŕå ĞzÅŕqÅæ ÛîzDZjäÄ êÅîjä ÇÅDŽÅÅtä ÕöØõ dbŁŔQkÄ ÛĞÅĘGöä Ž ĞŁŢÁtä ¢QÆO ĂØöä ƑŸÊöä Āà ŸÅzŕå ĞzÅŕqÅæ ÛîzDZjäÄ êÅîjä ÇÅDŽÅÅtä ÕöØõ dbŁŔQkÄ ÛĞÅĘGöä Ž ĞŁŢÁtä ¢QÆO ĂØöä ƑŸÊöä Āà ŸÅzŕå .[2]ĞŁŢÁtä ÅƗDzQÁK Yöä ÇÅDŽÅÅtä ĵəÅQÁæ 3ŁQÖä Å ŕîÄ ĸŸnÅĤöä Ğ3ÅÁę Õžn ĞNzÁĤtä ÞgžzÁöä

4–البيئة :

ĞĘèÅĘÊöäÄ ĂìÅÔQęŕäÄ ĞĘzQnÅÖöäÄ ĞĘ3ÅŁQDZŕå Ônžzĥöä ÇäK8Qtä 3ĘP dbn ĞŁŢÁŁŸö ĞĘDƊÅ]å ĞÅĘGöä þzÒQk óÀÀʌ zƗz ÛĞŁŢÁŁŸö ÞŁĘŢÁQòä ûzŸÊöä ?Ÿ3 KĞõ KQüK ÀÔÁĤöä åØTÄ ÛŽÅÕžöäÄ ÞŁŸĤöä āzQÊtäÄ ĞĘDZzNzÁÒQòäÄ ĞÅĘGöä ¢ØŁ Þžzógä ?ÊÁqŕÄ ÛÅƗEz ĸŸnÅĤöä ÇÅQŸè ?Ÿ3 À¤üʌ ¢qà ÅŁõÛ æìÆŢÄ ĞÁĘĤn ÇÅDŽÀUÄ ÇϒnÆn ÅƗĘŸ3 ÛÅŁƗĘŸÒö ĞöìÅGQtä ĞõuÎtä ΓÅÔtäÄ 3zÅÁtä ìÆO ÞƗz ÛāÀnjå ÇÅŁŢÁtäÄ ĞŁŢÁtä Ž ĞöìÅGQtä ÇÅęϒĤöä ?Ÿ3

---

[1] ÛÞŁŸÊöä ÞŸ3 تطور الفكر التنظيمي ÛçÅzĞÛtä ĞöÅõÄ Û2ô Û 1980 Û ĸNzÒöä Û ò 127Û126.

[2] Û ĞÀÎöä îìztä ĞĘŁÁĸ õÀz Û öŁQDZŕå ĻŸ3 Ž æzÎʌn Kd KQÊDZÅn ĞöÅèî Ûالجزائرية معوقات إدارة الموارد البشرية في المؤسسة ÛzÂÁ3 NnÅÌ ò Û 2009-2008 Û ĞÆÛʌÊę Û ĂîzÁQn ĞĤnÅDZ Û ĞĘ3ŁQDZŕå ýzŸ3Ä ĞĘnÅÊ¤qä ýzŸĤöä ĞĘŸõ .116

þzÒǩ Æę Āà ĞŧŢĂŧä ĞĒÒÀĤzĀ ùäÆŁà ýÅŋà ÅęzĤŋĀ äÆΛÆő ÕÒÎǩ Æę ĞÛĒ‡ä ĞÅĒĞÒÅz KǫüǪÒä äØŁ ÕõБâ ĞzÅŕqÅæ .[1]ÅT ä@ÅŢ ΫŋÅ3

ĞĒŸÒÒä æÀŢĂÒä Бâ îzŋǪǫ̀ ĞĒÆƨä æÀŢĂÒä dbŋ üÅÖǪ̧ŕä ΨŁ ΨŋÅŢĂÒä îzŢĂŧä Åð ÞÅDZ ĞZÅÊŋ ĻŁà þâ ĻŁà Ƙæ dbŋ çÅnzŸĤŧä çƎǪ3ä ÅŧõùäÀùɟä ZŸǪU Ƙæ ĞòìÅĞǪŧä çΫ3ÅÅǪÒä îÅĞǪ3ŕä ƘĤæ æØnß ÛĞŸŋÅÎÒäĀ .ȼzäÆŁà ĘĒÖƠ Ž ĞÒÅn Û ýÅŢĂÒä çΫnÆŋ

ǰŋ¤ÒäŽ ÀŢĂÒä æìÅ3â æ@ÀÀŕ ʔŸ3 ÛźŕÄÅÖŧä ĻĒŸĤǪÒä üÅf Ž ĻŢĂÒä ĞÀÀŢ̧ ÂÒ@ÀǩìÆÔÒä äØŁ ŽĀ ÀÒÅÒä ĞĒŧĿǩ ʔŸ3 KĞõ ÕÒÎæ ĻŁÅÊǩ ƔÒä ÛĞžÑÆΣä çĂĒÆÖǪÒä Ā çÅnzŸĤŧä ĻŢ̧ ʔŸ3 ÅŁìÅŧǫ3Åæ ÕòíĀ ĞĒÆźÒǪÒä ĞęΫĤÒä ȾØŁ db3 ǰǪÆ Åŋ ÛāÀnà ĞŻDZ dbŋ ĞŧŢĂŧäĀ ĞŻDZ dbŋ ĞĒDƉÅ]ä ĞÅĒĞÒä Ƙæ Õ3ÅÅǩ ĞęΫ3 üΫn dbŋ ÛźŕÄÅÖŧä ĞŻDZŧä ĞĒÆźÒǪÒä ǰŋ¤ÒäŽ ĞŸŽŧǫŧäĀ ÕŧĤÒä ĞÛÎ̧à ʔŸ3 çÅnzŸĤŧä ÅĒDZźźÆÒǩ Ž ĞŸŽŧǫŧäĀ çΫnÆŧä Kǫüǩ dbŋ . ĞĞŸÛŸò

تاسعا :صعوبات الدراسة :

- ƷDZÀŧä Ž ÒÕ̧
- ĞĒǩŕÄÅÖŧä îäì ÀΛÆŋ 3ŋ ÕÒźǪÒä Ž ĞȨ̄ÆÆŧä ĞèîÆÒä Ž Ğźzĥò .

[1] .117 ò Û ƷDÀŧä ÈÁ̧ ÛæÂÂ3 ÑŋÅÌ

الفصل الثاني:

الأسس النظرية للمقاولاتية

üÅDztõ ÅŒöÅg ùÀĤk ǨkÅæ ǪŒg ÛƷèäÃ ÒÒÎæ üÃäÆǪnÃ üÅtĤǪèrå ƷəÅÌ ýzȾÅn ĞŒkrĀÅÄÖtä ǨHuĞÒà ĞŒkrĀÅÄÖtä îzÛǪæ þztǪȾ ýÅ3 ÒÒÎæ çÅĤnÅæäÃ çÅnzÒΣäÃ ǩǰgÁĞöä ùÀù dbn KĞöÃ ÆƖÂǪn ýÅtǪŁä ǨŒTgÁÛǪHuĞŸö dbn ĂÌÅÔǪęrä ǰŒÉÁöä ÆƖÆΘĀÛéÁǪɷqä çÅzǪÊn ƷzÎ ʔŸ3 ĞŒkrĀÄÖtä æÎÆę Ž ýÅtǪŁrä äØŁ éîÌä dbÒȾĀÛçÅÊèútäÃ db3 ÒtĤöäÃ îÅÒǪærä ƷŒDzÎǩ Ž KĞÒöä ÅŁÎÃÌ Бâ ĞzÅȒqÅæÛúžèQò þïžǪöä æìÅƷâÃ ĞŸÌÅÄöä çÅÊèúŒtäÃ ŘƖzĤǩ üϒn dbn ØÅzQò Ʒ3ÅtǪDZrä éÄnÆɷrä æìÅ3q ĞŸŒèÃ ÒtÎŒö ÅŁKǪüǩ ÆǪȾ æÆƖÆDZ çÅÊèún ÞÅÎɷâ ĘÆÙ .Ò8Ì ÆÈòÁÁn

.ÅƵZäÃ îÃÅŢ èϒǫ ʔŸ3 ĂzǪȝ ÒÔz Бâ äØŁ ÅÁžШ Ž ÅÁęÀÛǩ ÆÖz ĞŒkrĀÅÖtŸö Ğ8öÄĞöä ĞŒZQò äÀŢɷÃ

المحور الأول: العمل المقاولاتي.

المحور الثاني: ماهية المقاول.

المحور الثالث: تعليم المقاولاتية عنصر أساسي في تنمية روح المقاولاتية.

المبحث الأول:ماهية المقاولاتية.

Ğǵ çÅnzÒΣä ùÀù dbn äĞöÅnÅtǪŁä ǨŒTg ÆÖz ÛƵzy çäÀùÅęÃ ìÅÔǪęrä åÅÛęà Ægà ĞŒkrĀÄÖtä ÒžȝǪ ÅÁęÀÛǩ Kǹjä äØŁ ĞöÄÖä ÛĞŒkrĀÄÖtä ÀÅzÛǩ ƷŒDzÎǪò ĞöÄÆöä ÅƵHuÁȝǪ Yöä çϒŒƵÊǪöäÃ çÅɷÅ3qä ÕöØØÃ ÛĞŒtŸHöä ÈöÅÖä .ÅŢÅÒÌäÃ ÅƵǪŒZä Бâ ĞzÅȒqÅæÛƵĞĞHŸǩ Yöä îĀÆöäĀÛÅŢ ƱƵÎÁǪöä îzÛǪöäĀÛÅƵnzƵÄn Бâ

المطلب الأول: مفهوم المقاولاتية:

لغة: ɷÀnÅ8tžÃ ÆƖÆDzǪöä ɷÀÒz dbtÊǪǩÃ Û óƵǰäÃ ÞÆĞöäÃ ĞöÃÄ÷ä ƱŁ.[1]

اصطلاحا: ôÅÎɸ ÞÅÎɷâ ĞŒnzŁ3 ÀžÕä ÒÒÎæÃ ÛÅn ĞÊèún ÞÅÎɷâ Бâ ùÆő Yöä Ʊ3ÅÊtžÃ ĞÛÎɸjä dbn ĞƷzŁf ƱŁ .ǩĤn

ƱÁz ،çÅÔÔÁǪöä dbn ÆƖÆĤöä ÒŸÁǪǩÃ ÛÆɷzƨä æìÆĤǪn ɷÀŁÅş ÅŒȾÒò çÅHuŸÛÔtä ÆĤÒà dbn ĞŒkrĀÄÖtä þâ ʔÖŒèztä ǀŢÁn Бâ æÎÅÌÎRò ÒtĤǪÊǩ ǨɷÅÕYöäÃ (entreprendre) ĞŒÊɷÀÄöä ĞtŸÒöä dbn ĞŒkrĀÄÖtä ǨÖǪÌä çÅäÁĞöä ÅÖgr ǨŸtĤǪèäÃ ÛǩÀÒÊĤöä æìÅÖöä Бâ æÎÅÌÎRò ÒtĤǪÊǩ ǨHuĞÒà ÀÎƷ ðìÅÊöä þÀÖöä ƱÁz ÛƵŒƵuöä ÒəÅèÃ dbn ÅŁKdÃ ȾŁ ĞΛìÅÔǪęrä ȾəÅşzöä Бâ æÎÅÌÎRò ÅƵŸtĤǪèä dbn üÃä dbÒöÃ ÛǩèÁƛƵtä ȾəÅşÃ Бâ æÎÅÌÎRò ÀÎƷ ƷæÅÊöä þÀÖöä Ž

[1] -ÛÁÀÒÊæ ÛæÀÒÊæ ÀÊŒìn ÁŁŢ ĞĤnÅDZÛ KŒÊǪöä ýzŸƷ Ž ƵîzǪÕî ĞǵÀÀÙä ÛźrĀÄÖtä ŀŒŸĤǪöä üϒn dbn ĞŒkrĀÄÖtä ÀÅzÛǩ zU ÛƱŸƷ ÁŁŢ Ăìzɷä 2014-2015Á .6ò

ÞÅÎ¶q çÅ¤ïžŋ ýÅ£ÖöäŽ ĞG¤QÅöä" :ÅŒà ?Ÿ3 ÅŦŦÅ3 (Richard Cantillon):ÅÊ¶Åz Ž ñÅ3 ĂÓöä ĂÆÆÅÅ^ŕä ΒÅĤöä
[1].Åŋ ÀÙÙÅƯ ÅŦ£Ÿ3 ĂzÛ^ǩ Æ^ÆDZ ÖÃÀÎŋ

وحسب JosephSchumpeter Ł¶Q^ ŕ Îžŋüæ ýÅ£ÖöÅæ Îžнu£¶Q^ zŁĀ Ч3äÆæâ ôÅÎ¶ ðÅè¡ä Ž ЧŁ Ğ£ĕŕ₹ĀÅÖţä ÞÅz

.ĂìÅ3 ÖÒÎæ Åð ýÅ£ÖöäÉ¶Qqä ÒÀÅÃÕÛÆ^ÆDZ ÖÃÀÎŋ ÞÅÎ¶â ÇÅ£è£Åèà dbŋ ÒÀÅöä ∃¶QĤǩ Ğ£ÒŋÅM^Ì Ğ£ĕŕ₹ĀÅÖţä(**Guerrier**ويعرفها

.ƀå…ÇÅŋÆ^ĀüŸ^ dbŋ Å¦ŦĤ£¤Ā Å£ÞÃÀÌ dbÒ£ ÇÅŋÆ^ĀÉ3 ŸèБâ æÆ^Æ£å ÎÅÒzj¡ä ÕÍzƠ ?Ÿ3 æÎÆÖöä ЧŁ :مفهوم عام للمقاولاتية

Åð ÅMMÒ£ Ɣöä ĞÖ¶ÀÛöä ¢ØŁĀ ÛĞAŸ¶Qư ÇÅM^zÒǩĀ ÇÅÅ£¤ Ž Ł¶Qǩ þà dbÒ£ Ğ£ŸŁ3 ÅŒà ?Ÿ3 Ğ£ĕŕ₹ĀÅÖţä Ł¶ŦÅǩ äØTĀ æÎÅDzQöä
[2].ĂìÅÔ¶ę₹ä ýÅṬMöä Ž ÇæK8¶Qöä ŘĦ¤ üÅ^ì^å

أعطى الاتحاد الأوروبي سنة **2003** تعريفا للمقاولاتية على أنها: "Åŋ ôÅÎ¶ À^zÛǩĀ ĘŸ^ dbŋ dbÒ¶ Ɣöä úÀÙÙĀ ÎÅÒzà"
."Ğŧ₀Åę Āå æÆ^ÆDZ ĞÊè£úŋ dbŧŕ ÕöíĀÛK£Ê¶Qöä Ž Ğ£Ÿ3ÅÅöäĀ ö¤Æ¤qäĀ ÎÅÒ¶æ₹ä æÀÙÅÁţä é£Ån Ę^ÀÙ dbƷ

مفهوم آخر للمقاولاتية:" dbƷ æÎÅG3 ÞzƠ^ Þä dbÒŧ£zÛ ĞÅŸ¶Qư ÇÅę£è Ž ØÅM^ ĂÓöäĀ üĀÅÖţä ¢æ ýzÕ^ ĂÓöä ÕĤÅöä ЧŁ
Marcel Mauess1923– üzę Æg ?Ÿ3 ǨŴ Ч3Å£¶QDZä Ò£3 ¢¶¤à äíâÛ Ozæ¶Åę ÒÒÎæ æÆ^ÆDZ ĞÊè£úŋ ÞÅÎ¶â
."1924

Ž Ğŧ₀Åę ĞÊè£úŋ À^zÛǩ ĀåÛæÆ^ÆDZ ĞÊè£úŋ ÞÅÎ¶q üĀÅÖţä Åð ýzÕ^ Ɣöä Ğ£Ɣ3Å£¶QDZ₹ä ÇÅ£Ÿ£¶ĤöäĀ üÅĤzj¡ä ЧŁ :المقاولاتية
[3].Ò£¶Ĥöä òÀz ?Ÿ3 ùÀĤQöäĀ ÀùÅÁţä Ò£¶OĀ æÎÌÅGţÅæ Øènj¡ä üƳ dbŋÛæĀÀ¶ ÞÅÎ¶â ÒDZä dbŋ ÆəÅÊöä Þz¤ÅÖöä ÎÅùâ

المطلب الثاني:التطور التاريخي للمقاولاتية.

dbŋ Ğ£ĕŕ₹ĀÅÖţä æÀŁÅş ÇÀÊz Ɣöä ÇÅM^ŢMöä dbŋ Æ^ÆĤöä ÛÅM^ŁÛĘ₀ÅÖΣä Ķæ ÇÅę¥Ĥöä Ğ3zŧf ЧŁ ĞM^ŢMöä ÛÞÅ£¶ŸĤŸö ĞGÊMöÅæ
dbM^ŢMţä Þ£¶ŸĤöä dbŋ Æ^ÆĤöä ùÀù dbŋ ĶŸG¶ĀĶÎę¤ ÇÅM^ŢMöä ¢ØŁ Û(Ğ£ÊÅ¤Û Ğ£Ɣ£¶QDZäÛĞ^ÌÅÔ¶ę₹ä) ĞÅŸ¶Qư À^Ţ¤ ÇÅƯDZĀ
ĂìÅÔ¶ę₹ä ýÅṬMöä Ž Ğ£ĕŕ₹ĀÅÖţä ¢GĤŸǩ ĂÖöä îĀÆöäĀ æÀŁÅṬöä ¢ǩÅŁ Ì ęÅM^ íâ Ûdbŋ¶Åöä dbŋ ZÔ¤Ā Ķ¤Àę À^ŋ ?Ÿ3 dbM^ÒÅţ¤Ā
Å¤¤ÚzÛĞ^Å8öä ¢ǩÅT ÅÖ£ÊÕƠÛîĀÆöä äØŁ ðÅèà zŁ ĂÓöä(üĀÅÖţä) ÒÁÎöä äØŁ ûzŸèĀ ÇÅÀòĀ Ğ£ÔÁÌ äØ₲ÛЧ3Å£¶QDZ₹ä
:dbŋ ÕõāÀ^ Å¦õ Û Ğ£ĕŕ₹ĀÅÖ¦Ÿö Ğ£Ê£âî ÇÅæîÅÖŋ è¥¶ Бâ æÀŁÅṬöä ¢ǩÅŁ ĶÊǩ Ž Æ¦¶Ê¤ ùzè

---

[1] - ÅÖ¶Ę¤ÅÆ^ ÅÆ^ÆÅ¤ÅÆ^ ÅÆ^ÆÅ¤ÅÆ^ ÅÆ^ÆÅ

DEAKING AND FREEL

:ƃÁǪöä ÕÊŸÊǪöä ĘzĀ ǪHuĢţä äØŁ ĮṬÁǫ ùɀè ÅÁǫà ŗâ ÛǾÅǫìà ÕȮÎöä Ž ĞHuŗɀɳ ȕŁĀ ÛźŗĀÅÖţä ôÅÎÁöä ÀŁɀƛ ĘŸĤǪǩ

.ĂìÅÔǫęŗä ÅƮŦÂDZ Ž ĞŁÁĘşzöä ĞǣÅÖţä_

.ĞŁÊÁÁöä ĞŁÔÁÎöĀ ʊȝÅŧǫDZŗä ÅƮŦÂDZ Ž ŗǪǣÅÖţä_

.èŸȞöä çÅǣÅÖŧŸö ÕɲÅì ÒÁŸɲ äØƀ ǪÆΣä îɀṬÁţĀ ĞŁƀŸÊöä ĞǣÅÖţä_

الشكل رقم (1)مختلف المقاربات التي تناولت ظاهرة المقاولاتية.

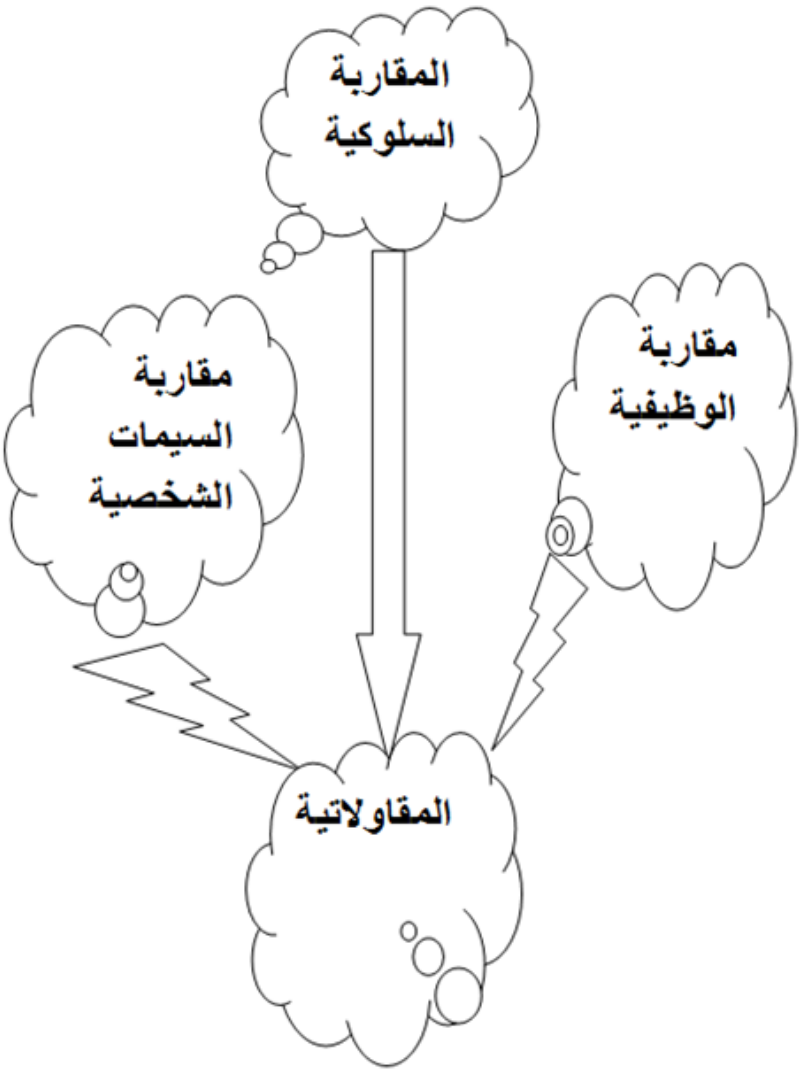

المصدر2.P.DEAKINSAND FREEL

المطلب الثالث:خصائص ودور المقاولاتية.

أولا: خصائص المقاولاتية.

تتميز المقاولاتية بمجموعة من الخصائص يمكن إيجازها في مايلي:[1]

- ǰ ǿĀƷ Ž æÆǸÆDZ ĞÖĀÙ Āä ÆǸÆDZ ǰ ǿĀƷ CÆÖǩ üϒƞ ʤƷ Þƾžè ʊÆ¤qÅ¤ ÂɆʦǿǩ ĞɆÛƴ Kd Þ Î ąâ ĞɆŸʦƷ ЧŁ ƷĀžǿʊĀ Ɇ/ƵÊǿʊä Ž æÆǸÆDZ ĞÖĀÙ Āä Ån Ğnɼƞ Āà
- Бâ æÆǸÆƨä Ğnɼ Ɇ]ä Āà ǰ ǿĀtǯä íÅÅą ĞʊÅg Ž ĞĦÅĀĀÅn Æa¤ƵƷ ʤƷ ÅƬÖzĀÅ^ ÅnĀ ÆǸÆƨä ýÆÖǩ ÅŒj æÙÅÅǯä ĞʊÊą ÖÅÅĀĀä .úƵÊʊä
- ĞąÎÅÖn Ɇ/ƵÊǿö ĞŕÄÄĦǯä Ğnɼ]ä Āä ǰ ǿĀǯä Ž ÀƬŢǩ Ɣʊä îÅÒǿ¤ŕä úƵÖg ʤƷ ĞΘÅą ĞÎÅÒǿgä êÅÎà ĘɆÖƠ .ĞɅÌÅƷ ÇÅnɼÆŕÀ ÇÅDzǿĀn ýÆÖǩ Ɣʊä ĞɆÛŁÅʊä ÇÅÊèúʇÅ¤
- ÖÖǿÊnĀ ÀÌÅʊn ÖÒÎ¤ ÇÅÊèúʇä ĸÊĸĀ Ûȼǿ/áÎĀ ÛǾÎÅÒƶä ÇÅÊèúʇä ÖÒÌ ÇÅÊèúʇä ȻØŁ Øŋüǩ Ån æÌÅƷĀ ÛúƵÊʊä ÇÅDZÅĘǿgŕ .Þžè Ægʔƞ ĞɆnÅÅʊĀ ĞnɼÆÖǿʇä ÇÅɅÌÅÔǿ¤ŕä ÌƵÖǩ Ž æĸŋ¤ä ȻØŁ

ʊÆ¤qä ÖŘÅ¤ æĸĞÒʊä ÇÅÊèúʇä ȼèÎÅǾ ĂØʊä ÎÅÒǿgŕĀ ĞɆÛŁÅʊä ÀÊðĀ úƵè¤ä Ž ĞÊƵÅʇä ĞÎÎÅŁǿèä ʔƞ ĞŢƵÅ+ą_ .ĞʊĀÅÖʇä ÇÅDzǿĀn ȼ¤ ÀƬŢǩ ĂØʊä ÎÅÒǿ¤ŕĀ

ÆĞÊ¤ÛĞŁƬʇä ƵŁÅʊä ÆÊ℡ ĘɆÖÒĀÛÌÅÔǿ¤ŕä ýÆÖǩ Ž ÅnÅŁ ¤ÎĀÌ ÆĦŸǩ ĞʊĀÅÖʇä ĸĞĦÒʊà ąíâ ÌÅÔǿ¤ŕä ƵƴŽ ĞƵÅÊʇä_ .ȼĸÎÅf ¤ĸĞÒʊä ÇÅÊèúʇä ƷɆÛǿÊǩ ŕ Æę ƳʊĀ ÌÅÔǿ¤ŕä Ž ĞĦÅÊʊä ÇĸĸĞ8ǿŸö Ğ¤ÅDzǿè¤ŕä ʔƞ ÅƬǿɆŸ¤ÅęĀ ÅƬǿȻĀÅn

---

[1] - Û4ÌÆĦÖäÛ05 ÆŸĞäÛ üÅʦƷjä ¤ÎäÌä Ž ĞɆ℡Îŕjä ĞɆŸ+ä Ûþ ŕjä Ž ĞnÌÅÅÖä üÅʦƷjä çÅĞgÅĞ ÛÕɆöÅÕĦÖä ÆʦŢ þä ÆĐZĀ ÛĻƬŸn ʜƷ ÛÑɆÎÎä ÆɆƟ ÌűƶƵ .497 ò Û2009ĞÅè

[2] - .19 ò Û2010Ûþ ŕjä -ÞÅʦƷ ÛĞƷÅĞÛÖäĀ ƷÍƵǿĀ À Î ÅŸö ¤ĸKÊtä îäÌ ÛĞɆ℡ĸÖä ĞĦĞÛÖä ÛüÅʦƷjä çÅʦŢÅn ¤ÎäÌä ÆÌÅÅÖä ÛĞąÎÅÒÊÖä ZŸn üϒ¤ -

2- على المستوى الاجتماعي:

- Бâ ĂìúΛ Åư ÛĞöÅÛĞöä ÖɆŸÖǩĀ Ödzȝ òÀz ĘŸn üϒn dbn ṎÍĀ ìÄzQö ЧÎɆĦtä āzQÊtä ĸÊƠ Ž ĞŻÅÊtä .ĂìÀÅöä ÖnÆöä Ùèz0n æìÅΛï
- ÅɬÎÅÎQpä üϒn dbnÛçÅĦdzQÖä Önäì ìÄzjä ĸä æĀÀžöä ȝΛïzǩ æìÅȝäĀ ĞɆȝÅdzQDZɾä ĞöäÆĖĦöä ĘɆÕƠ Ž ĞŻÅÊtä .ĞÛÎQpĀ çɾÅf æÆȝ ÅT ĞɆQΛ ĂØöä ŽÄ8ƨä
- òÀz ʔŸȝ üzÔΣä ÖDZà dbn ÛìÄzQö æìÆĖHQn ÅÒÀz çɾĀÅÖtä ÆĖHǩĀÛĞΛΛÆtä Бâ ZΛÄöä dbn ÞÅÒÊöä æÀDzŁ dbn ÆΣä ΞQĖHǩ äØT ÛÅð ZɆȘzQöä ÆĖHÔΛ Ygöä æKɢÒöä çÅÊèútä ÆDZżQǩ dbΛà ÞÆtä Бâ ÖÖΛQöä Бâ ĞDZÅΣä ÞĀì Ödzȝ .ĞÀŸQƯ ÞżDZäĀ çÅĀɆæ Ž ÆDZżQöä ʔŸȝ ÅőĪÆę ĻÒШ ÞÅÒÊöä ǨɆȝQö ÀÔΛȝ çɾĀÅÖtä[1]

3- على المستوى البيئي:

ÏĪżtä ĞΛÅÞ Ā ĞÅĦɢöä ʔŸȝ ĞṬzÅ‡Åæ ĻQΤΛ ĂØöäÛĞnäÆQÊtä ĞɆdzΛQöä ýzΤÀn üϒn dbn ЧÅĦɢöä ÆĖHĞöÅæ ź ɾĀÅÖtä ýzΤÀtä ÙĞÃΛ ȝΛïÅÎtäĀ ЧÅĦɢöä ÆɷÅƨä ÞÅɢÊΣä Ž Øhüǩ Ygöä ȝΛïÅÎtä ÕŸǩ îÅĦQnÅæ Þzï̈ĀÅÖtä ýzÖΛ äíâÛĞĦŸɢÖQÊtäĀ ĞɆÖÅΣä ĞɆHĦɢÛöä ³.ЧDZżzÒΛɾä ÖÖΛQöäÛ ÞÃÂÎQå çäÞÅĞɢÖÅõĞnäÆQÊtä ĞɆǩɾĀÅÖtä dbn ÖɆŸÖQöä Бâ ĞΛÅΤΛöä Ž Ăìúǩ Ygöä ĞɆȝÅdzQDZɾä ĞɆÖäÜÊtä ɬĞĶĀÛÎÅÒQæɾäĀ ädÆæqä ÆĦŸÛQǩ Ygöä ȝΛïÅÎtä dbn ÅɬKdĻĀ ĞɆÄĦæĀ ĞɆȝÅdzQDZä ÖõÅÎn dbn Åð ÙĞÃΛ ÅnĻĀ ĞΛìÅÔQęɾä ÖõÅÎtä

المطلب الرابع:أشكال المقاولاتية.

ĞÖɆÖΣä Ž dbÒöÛýÆĖHöä dbn æK8ò ĞÊèún àÆQæä ÒÁÎΛà ¢tpä ÞĀÎzÔQΛĀ ÛüĀÅÖtä Āà ĞɆǩɾĀÅÖtä ZΛÄĖHǩ db3 ÆΛÆĖHöä ÙŸƐ ĞÃÌ ƶzĞÊQõä dbΛØöä òÅÁÌjä Ž ÅRΛà ÖždzQǩ ÆÖzÛĶžÒæ äØŁ dbn Ösä ĞɆǩɾĀÅÖtä Þà ÅĦzÄȝ ÇɆĞÛùùÅn ìÅÖQȝɾä äØŁ .íƶHQÈɾäĀ èäĶtä ĘΛÄù db3 ĞdzoÅę

1-إنشاء مؤسسة مقاولاتية عن طريق حق الامتياز:**framchise**.

ÅĦn ýÆÖΛĀ(üĀÅÖtä)ÛĞΛÎÅDzQöä üÅdzjÅæ ĻəÅÖŸö ÒɆĦuöä Āà ĘΣä ïÅɆQnɾä ÆĞÁÒ ÅΤɆz ÄzzΛ æÄdzQÊtä ĞęϒĦöä zŁ ïÅɆQnɾä üÅÒÌà dbn ÖÒÌ ¢tpüæ ÅRΛà ùÄĦΛÅn Āà ÛĀìÅn ÆəÅȝ ÖæÅÖn ÛæîàìqäĀ Ę/zÊQöäĀ ÆÎΛÆQöäĀ ĻɆTΛQöä Ž æÆȝÅÊtä ĘΣä äØŁ .ĞÎΛÄDzQöä üÅdzjÅæ ĻəÅÖöä ĘÄù db3 ¢DZÅQpä ȝΛïzQöä Āà Ę/zÊQöÅæ ïÅɆQnɾä ÆĞÁÒ ÅŁÞÄDZ ýzÖΛ üÅdzjä

---

[1] - ÛĞ¢ÊÅ¶ ȝDÄtä .20 ò

[2] - ÛĞΛÆÛΛÆÊę ĞĦnÅDZ ÛĞΛÎĞöä ìĪżtä KÊĶĀ ĞɆdzǩ ödzQDZɾä ĻŸȝ Ž hUÊɆDZÅtä æìÅΤÎ ÖɆΛö ĞnÆÖn ĞèäÎì ÛÄəÂÆä Ž ĞöÄÅÖtä æÄtä ÛæÆÄz ùzŸÎ 2008- .51 ò Û2009

[3] - Fayale Alain,Enterpreneuriat:Apprendre à Entreprendre op cit-p65.

ÕžŋĻŸžŋ ĞŒöÅŋ çÅæzĤÒÀ ÕÕÅÎŋ þzŸDZæzʌ ĻŒà ÅŧõÛĞ₳öä ?Ÿ3 üzÔHuŸö ĻTÅŧ3à þÄ₳ʌÆ/Ã ÀÙÅÁţä þzŸŧHuQʌ ĻŸz .ā₳ànà Ğ₳ì Бâ Ğ₳ì ơŋ ZŸQƩ ïÄŒQŋ,ŗä Ęg ?Ÿ3 ĞŧəÅÕöä çÅ₳ÎöäŽ ÀÛĻä üÆĤŋ þà ŗâ Û₳₳ànjå 3ʌÅÎţä åÅHuÒà

2_المقاولاتية الداخلية: Intrapreneurship.

ÀƩäÛ ÕŧĤöä Бâ ìÄzjå üzŒŋ ÆʌÂQô ĞŒGŸÊöä çÅèÅÒĤɯŗä ÃìÅÅǩ ơŋ ÅŸʌÒƐ çÁÊèúŧŸö ÅDZÀƯ ĞŒŸnäÆöä ĞŒǩŗÃÅÕţä ∃QĤǩ ϒöäÂÛ ĞÕäÅÊöä ÅŸĤʌÅÎŋ ÆɯÅDZ Бâ æÆʌÆDZ 3ʌÅÎŋ ÞÅÎɯüæ ä₳ìÅGţä Бâ ÞzDzŸöä Ž ä₳Knjå ₡ØŁ çÆDZÃ ÇŒĞ ĞŒöŸÕQèŗäÃ çŗzŒţÅæ þzĤQŧQʌ ơʌÓöä ₭ŸŋÅĤöä āÆö ä₳ìÅGţä êÃÎ 3ŒDzÎǩ ơŋ ÅŸʌÒƐ Ÿğ æÆʌÆDZ çÁÊèúŋ ÞÅÎɯâ ä₳À₳ŘöÅæ ÆŸÛQǩ :ƁÅQöÅæÃ źŗÃÅÕţä

ɯÅÒŋüæ ĞŒǩŗÃÅÕţä Zęzţä ơŋ özÁöä äØŁ ÛÅŸΣÁÔö æÞÅʌGöä ĻŧÎÅÒzäÃ ĻőɯÅÒŋâ üŸ8QèäÃ ĻőÅęÅù ZŒşzǩ – .ÅŸÕŒÕƠ ìÄţä ùäÆŁjå ĘŒÕOÃ îzÛQöäÃ Ì ʌÅĤQöä Бâ öÆ±qä ÒÕɯÃ ÅŧìzP ơŋ ĞÊèúţä éÄànâ Ž ĞzÅÊţä

3_الاستحواذ: Acquisition.

Ž þzÒǩ ÆęÃÛæÆŒDZ ĞöÅǧ Ž þzÒǩ ÆęÛÅŒöÅǧ Ğŧəâę ĞÊèúŋ ĂhuÎʌ Ãà èÀʌ ÄØöä (üÃÅÕţä) ÒÁÎöä zŁ ízĤQèŗä ĞÊèúŋ Бâ ĞÊèúŋ ĞzÅŗâ ŧŁÃ (Up ROL) åÅQţä ĞŒDzŒǩ±vèüæ ÅŖʌà ĞŒDzŒǩ±vèqä ₡ØŁ ùÀĤǩÃ ÛæîzŁÆQŋ ĞöÅǧ .ǩQ₳Îöä āÆǧâ ĞÊzÅʌŋ ÂʌÂĤǩ Ãà üÅÖä äØŁ Ž ĞʒÅʌÔöä ÂʌÂĤQô ā₳ànà

[1]:ÅzƵ ǩQöÅǧ Ãà ǩʒzɯ ÆƱ þà ơÒƐ ízĤQèŗä ŽÃ

❖ **شراء مؤسسة في حالة جيدة:** ĞöÅǧ Ž ĞÊèúţä ìzDZæä ĘŸĤQǩ çÅŋzŸĤŋ ìÅzâ ĞŒÅŒõ Ž ĞæzĤÔöä ơŧÒǩ ĞöÅΣä ₡ØŁ Ž .ʒŒGŸö æÆŒDZ

❖ **شراء مؤسسة تواجه صعوبات:** ?Ÿ3 ʒÕǩ Ÿöä ĞŒɯzɯÅÖöä çÅŋÂQôŗÅæ ĞʌâìÎ ?Ÿ3 üÃÅÕţä þzÒʌ þà Æ±z ĞöÅΣä ₡ØŁ Ž : ĞÃŸĤŋ ÅƩDZæzǩ Ÿöä çÅæzĤÔöä ǨɯÃõ áíâ Åŋ ĞöÅǧ Ž ÅĤGù ÕöíÃ ÛĞŒĤŕzöä ₡kÅð ÀɯĞÊèúţä ÞÄÀÎ ĞDzŒQɯ ₡ÕǨÅʒ .ĞHuŕäÃÃ

4_إنشاء مؤسسة جديدة: START–UP.

4-1) إنشاء مؤسسة من العدم: (**Ex–nihilo**) ÕƩÊöä Àŋjåæ ǨÊŒö ÛýÆĤöä ơŋ Åę ϒÛɯä ĞÊèúŋ ÞÅÎɯâ ĞŒŸŧʒ þâ: .úzÊöä Ž ÅőÅŋÆè Ãà ÅőÅDzQʌŋ úϒÙà ơŋ ơÒŧQǩ Gğ KGõǨęÃ Бâ ĞÊèúţä ₡ØŁ éÄQƠ Ğ.

[1] : Danielle luc.louis JacquesFillion.paul-Arthur fortin, guide d essaimage d’entreprises l’essaimage voie de croissance. Chaire dèntrepreneuship machean, Hunter HEC Montréal-2002-P6.

2-4)إنشاء مؤسسة عن طريق التفريع:(Extrapremeuriat).

ÕnÅHÝö GŁÊk ĞÖÀÛöä ØØŁ ÛĞÝÖÇÊţä ĞÒÅ¶ä ĻőÅÊèún ÞÅÎ¤üæÛĻT ýÆÖţä Ļ3ÆÖä üÝn dn üÅŁĦöä ýZÖ^ ĞöÅΣä ØØŁ Ž ¢ö ýÆÖk Ýöä Å£îÌÅ8^ Ýöä ĞŒÝÒ¡ä ĞÊèúţä d3 ĞÝÖÇÊn æÆ^ÆDZ ĞÊèún ÞÅÎ¤â Ãà ÛÕÖÇÊn ÕÒÎ¤ æìZDZn ĞÊèún Þ₩Î¤ dn ØZÅöä äØ7z ÛKĦţä ùÆTä ĘŒÕOÃ ÛÕÎÀÝö Ğ^ìúţä ÞÅÛnj¡ä dn ÕŒÝÖÇöä ùÆö Ļ3ÆöäÃ ĞÖZä₩ţä dn ŕÅÒÌà ÕäÅÖţÅæ :ÞŁÃ ØZ¤à è¥Ç ØÅÇ^ üÅÒÌj¡ä

أ–التفريع الداخلي: æîZÛÇţä ÅŒDZ¿ZÅÒÇöä ?Ý3 ìÅŁÇ3ŕÅæ ýj¡ä ĞÊèúţä üÅŁ3 Ægä ùÀù dn ĞÊèún ÞÅÎ¤¡ .æîZÛţä

ب–التفريع الخارجي: ÅŒDZ¿ZÅÒÇöä ?Ý3 ìÅŁÇ3ŕÅæ ĞÊèúţä éîÅn KžgÅĞöä Ãà ì₩Zj¡ä Ægä Ö¢ę dn ĞÊèún ÞÅÎ¤â æîZÛţä.

ج–التفريع بالخارج: ÅŒDZ¿ZÅÒÇöä ?Ý3 ÆŁÇH^ ŕ dÒöÃ ĞÊèúţä üÅŁ3 Ægä Ę₩ù d3 ĞÊèún ÞÅÎ¤â:ÅŒDZ¿ZÅÒÇöä ?Ý3 ÆŁÇH^ ŕ dÒöÃ ĞÊèúţä üÅŁ3 Ægä Ę₩ù d3 ĞÊèún ÞÅÎ¤â.

المبحث الثاني:ماهية المقاول.

تمهيد:

ÕnzŽ3 ZŸQU' Kä ĘÊÁtžÃ ûÀ‡ ¢tä ÕöíÛÕÒÕõ ĞʌìÅÔQę•ä ĞţÒţnÅMʌÆöä Ž ĞţKk•ĀÅÖtž æÀŁÅṬöä Ž ĞʌĀÃâöä ÂDzģ üĀÅÖtž ∃QĤʌ æìÁ‡ä ÕnzŽHöäÃ ùÃÀṬöäÃ üĀÅÖtž ĻŦz dtn Ę̣ÛM þà ÆŽ ĞţKk•ĀÅÖŁŸö ĻţŸÊöä ĻŦÅöä þÅz ƁÅQôÅæÃÛāÀìnjä éÅQ¤qä ∃QĤʌ Ɣöä ĞţKk•ĀÅÖtž æÀŁÅṬö æÀÊÁtž éíÅŁÁöä ZŸQU' Ğèâîì Ż Åð ƷQŁʌ Ɣöä çÅÅÔöäÃ ÒəÅÔ1å ĻŁà ÆʌÆOĀÛ¢KÅţÕŸÊö ¢KÅÀò ĻŁäÃ ÛüĀÅÖtž ýzŦÅn Ɓâ ÅMęÀÛK ÆÖŸz QHUGtž äØŁ üϒì dtn ¢öĀÅMQMè Ån zŁ Ā ÅŦəÅMæ Ž ÅŁŦn ÀÔÁƷ üĀÅÖtž .ĻŦgÁƱ ùäÆŁàÃ ƷzäĀÆöä ĻŁäÃ KöĀÅÖtž ôÅyâ Ɓâ ĞzÅìr qÅæÛ¢KÅƧĀ

المطلب الأول :مفهوم المقاول.

ÕHÅöä dtn ĞÖQ În ĞŁŸÕ ŲŁĀ1437 ĞMè ŲÊ¤ÀÅöä ĻDzHtž Ž üĀÅÖtž ĞŁŸÒö îzŦş üĀà þÅõEntrepreneurüĀÅÖtž ĞMè ØÀÎ¤ Ź ĂØöä æîÅDzQŸö ýÅHöä ðzn¿ÅÖöä ùÀƷÛÈÀMöä ?ŸƷ Ğö•ÆŸö ýÂQôä ıÀìÅæ:ÅŁÅMHn ĂØöäA"entreprendre [1]:KHuŸÛÔtž dtn ÕõÈ/ìÅĞæ1723

.Þä...ĞƷÅMò Ãà öÀÀÎn Ãà Ån ÕŁƷ ĞţÖĀüÊtž ÕŁO':**Entreprend**

üzÕ¤ ÛƷMÔn ÆgÅò üzÕ¤ þà dtn •ÆæÆ ÛQţgÛÅn ÅƷÃÀÎnÃ ϒŁƷ ÀìÅGʌ ĂØöä ÒÁÎöä :**Entrepreneur** .ŲƷÅMò üĀÅÖn

üϒ8Qèä üĀÅƷ ĂØöä ÒÁÎöä" :zŁ üĀÅÖtž GŸÛÔn ÕæÅÖʌ ĂØöä ZʌÀHQöä þÅõ ÆÖz17-16 K¤ÀÖöä Ž ìuŸƱä Ž Ån¿à ."undertaker æÀùÅÁtžÅæ ÂţŁQK Ɣöä òÀÅöä

- ĞţnzŁŁHöä ƷʌÎÅÎtž ŘHĞæ ýÅţÖöä ÕDZj ĞţnzŁŁHöä çÅÛŸÊöä dtn ÅÆÖƷ ŲŘ£ ĂØöä ÒÁÎöä zŁ üĀÅÖtž þà âÎÅĞQƷä .îzÊDZ Ãà çâÎÅŁƷ ÞÅMæ ÕŽn
- é¼£ þà öÀÛQèä ÅŁõÛ ĂÎÅDzQöäÃ ŲƷMÔöä ôÅÎMöä Âø¼n Ž ƷzŁQʌ üĀÅÖtž" :þà Cantillon ∃Q3ä ÅŁõ üĀÅÖtž Kæ ĞęϒHöä ÆDZĀä dtn üĀà zŦzÛĞţzƧÃ Å3ÅÊKä ÀŽõà r Åf ¢ÅÛ3àÃ ĘţÎöä ¢öÅf dtn üĀÅÖtž ýzŦÅn .[2]"ÀùÅÁtžÃ

---

[1] - üzģ ŀùzöä ?ÕQŸtä dtŁr ĞŸ'nÆnÛ çàÎÁ‡ÎÄ çâÎÅÊtä ÀəæÂəä Ž ĞÛèzQtžÃ æK8Ôöä çÅÊèúţä êÅDzMö üÅHz îÅţÁõĞüĀÅÖtž ÛÀŁÅÛöä KÊģ ÛĘţzzK ĂîØn .4 ò Û2013 ĞMèÛÀəæÂəäÛ ÄìzQöä ĞHnÅDZÛÀəæÂəä Ž ĞÛèzQtžÃ æK8Ôöä çÅÊèúţä Ž ƁÅtä ƑèÅ‡ä ýÅṬÅöä úÅzäÃ ƷęÃ .

[2] - ò Û2008ÛÀÔnÛæÀŁÅÔöä ĞţMùzöä çÅMìÅÔQę•Ÿö ĞHzäÆöä āzÕöä üŁƷjä æìÅMî ÛƆäÆMî dtMÆöä ÞϒƷ ÀŁƷ .98

ÄØöä ÄìÅÔçæä þzĦöä zŁ üÄÅÖţä ĠĠÒüz ÛfkÖ^Ÿöä dbʒ ĞPÅ¥öä ÀùÅÅţä ÖţHuQ^ ÄØöä ÒÁÎöä zŁ üÄÅÖţÅz –

.ÆõüQöä ýÆʒ ĞöÅģ ℃ìzÊk ÙèÄ Ž ÀùÅÅţä ÖţHuQ^

."ĞæzÊŢ ÀùÅư ózΣ ÄØöä ȲÒĦnÅ¥^ÆöäÒÁÎöä zŁ üÄÅÖţä":D.Mc clelland ìð ZºÀĦk-

ĞĿÒĦnÅ¥^ì Ž kÖ^Ÿöä ÖţHuQ^Ä úzÊöä çÅĞŸÖQð çÅĦęzk ðÅèà ?Ÿʒ ùÀÔQ^ ÄØöä zŁ üÄÅÖţä":**Knight** ل تعريف-

."úzÊöä Öţʒ

æÀÒz Ö^zO ?Ÿʒ-ĞĿzÅÒöä ìĩżţä ¢^ÆÖ þÅÕ äíâı ÖÖQÊn ÖÒÎäÄ æîÆÖöäÄ æìâîqä ¢^ÆÖ ÄØöä ÒÁÎöä zŁ :**فالمقاول** dbʒ ĞĿÖÅn Æəżʒ ĘĿÖO ÖDZä dbnÛĞnÅŁ çÅnzŸĦn ?Ÿʒ ìÅţQʒ₹Åæ ʒężöä óîä ?Ÿʒ ÆÊz îÅÒQæä Бâ ädhuìä Ãà æÆ^ÆDZ ìzÖ^ äØÖÄ öÆ±qä ?Ÿʒ æîÆÖöäÄ ÛĞ^KĿÊQöä ùîÅĦţä ÛÈÀ¥ÖÅæ ĞÖŽöä ÛæäÀƨÅæ ĘĞÊn Бâ ĞzÅÌrqÅæ ZÔQ^Ä æÀùÅÅţä ĘºÀù

[1].ÄìÅÔçæä îzÛQöä

كما يمكن تعريف المقاول على أنه:

Ž ÙĿÎ℗ îÄÆæ ýzÖ^Ä ĞÊèúţä üÅn ðæî Ž æK¢Õ ĞĞÊÆæ ĮŁÅÊ^ ĞÛèzQţäÄ æK8Ôöä ĞÊèüŁŸö KÊţäÄ öÉĞţä ÒÁÎöä zŁ .ÅƵŸÕÅÎn Ög Äà ÅƵƵDZzQæ ĞÖŸĦQţä çæîÀÖöä

ÖÒÎæ ìĩżţä ʒŁz ÛîÅÛnjå ÖţHuQ^Ä Ønü^ ÄØöä ìÀÅöä Õöí zŁ ¢℗à ?Ÿʒ ¢QƵÀʒ :**مفهوم المقاول عند اللجنة الأوربية** ʒDZÅ¥öä ¢ÔĿÔÁQæ ÕöíÄ ÅƵdzŸæ Æ^À^ Yöä ùäÆŁjå ìÆʒÄ ÛæÆ^ÆDZ éÅQ℗å úÀÛæ çÅDzQ¥nÄ çÅnÆèn éÅQ℗å Ž ÀÒQG^ ÛüÅĦz [2].ìĩżŁŸö

المطلب الثاني:صفات وسمات المقاول.

ÛĞĿÊÅ¥öä ÛĞĿŸəÅĦöæÄ ĞĿÅĿĞöä çæK8ÔţäÄ ùÄÀŢöä dbn ĞŸP Ögʒ₹ÅQöä Ğöäì ÖžQ| Q℃ģ çÅÁÔöä dbn ĞzżŁDzη üÄÅÖţä ZÔQ^ ùŸQèäÄ ðÅ¥öä ùŸQèä dbn ĮdÀöä ?Ÿʒ ÛĞÆĿĦn ʒzäÄì ÞÅÎ℗q ûzŸÊöä üŸèn dbn ÆÊDzQk ȲŁÄ ÛĞĿÔÁÎöæÄ ĞĿʒÅŁQDZ₹ä :ÅƵŻà ÒəÅÔ]äÄ çÅÁÔöä ŘĦæ Ž þzõuÎ^ ĮŒà ₹å ĞĿʒÅŁQDZ₹å ĮőÅÖĞù

1)الاستعداد والميل نحو المخاطرة: Ž ĞĞdÀöä ĞDZÌì çìäï ÅŁŸõ¢℗ä ŞgŸ^Ä ¢ŸĿ8Îk Äà öÀÀÎţä ÞÆæ ÆÆʒ Ką₫Õ Þżè

.æÀùÅÅţä zU ìäÆĦQè₹äÄ ÖĿţä ìäìÂ^ êÅDz¥öä

2)الرغبة في النجاح: æÀÛÊţä ĮƵżäÆŁà ĘĿÖO ÖDZä dbn æÀæÄžţÅæ þzŸŁĦ/Ä ÛäÆĿĿDZ ĮƵżäÆŁà þzöÄÅÖţä ùÀĦ^.

[1]- ĞĿk₹ÄÅÖţä üzg ŧùzöä ?ÕQŸţä Ž ĞŸnÆn Û úzÊöä ìÂÔQæä çÅ₫ÅŁî Ôş Ž ĞĿk₹ÄÅÖţä æîÄKè êÅDzÁ0 ȲèÅèà ÀÔĦÕîÂÒQæ₹å ÛÃîzղï üÅŁõÛÃÃäÀn üÅŁõ -
.7 ò Û2010 ÖÀzä8-7-6 ýÁ^à ÛÀäÂəä ÛæÀÒÊæ ÛÀÂĿn ÆŁŢ ĞĦnÅDZ ÛìÂÔQè₹äÄ KĿÊQöä ýzŸ¥öä ĞĿŸÕ ÛüÅŁʒjå òÀzÄ dbzÒQöäÛ

[2]- 102 ò Û89Û2011 ìÆĦöäÛìÂÔQè₹äÄ æîâìqä ĞŸf ÛĞĦzäÆöä ĮŁzçÄ ìÄzjå çÅDZÁg k₫ ĞęŸĦöäÛÆŁŢ ĮŢÌÅŁ ãÀÎæÛ÷Åæ¥öä üzèÀöä Æ℗ʒ üÅP

3) الثقة في النفس: هي الاعتقاد الذي يملكه الفرد بقدرته على القيام بعمل معين، وهي تعكس الشعور بالكفاءة والقدرة على مواجهة التحديات.

4) الاندفاع للعمل: يشير إلى الرغبة القوية والحماس الداخلي لبدء العمل وإنجازه، وغالبا ما يكون مدفوعا بالشغف والطموح.

5) الاستعداد الطوعي للعمل ساعات طويلة: هو استعداد الفرد لتخصيص وقت إضافي للعمل بما يتجاوز ساعات العمل الرسمية، دون أن يكون ملزما بذلك.

6) الالتزام: يعكس درجة ارتباط الفرد بالمهام التي يقوم بها، ومدى استمراره في بذل الجهد حتى تحقيق النتائج المرجوة.

7) التفاؤل: هو النظرة الإيجابية للمستقبل والاعتقاد بأن النتائج ستكون في صالح الفرد، حتى في ظل الظروف الصعبة.

8) المنهجية والتنظيم: تشير إلى قدرة الفرد على التخطيط المسبق وتنظيم الموارد والوقت بشكل فعال لتحقيق الأهداف.[1]

10) الإبداع: هو القدرة على التفكير بطرق جديدة وغير تقليدية لإيجاد حلول مبتكرة للمشكلات أو الفرص.

11) الاتصال: يعكس قدرة الفرد على التواصل بوضوح مع الآخرين، سواء في نقل الأفكار أو الاستماع الفعال، مما يسهل التعاون وبناء العلاقات.[2]

المطلب الثالث: أنماط المقاولين.

هناك عدة تصنيفات لأنماط المقاولين، ومن أبرزها:

أولا: تصنيف آرثر كول –ARTHUR COLE1946–

قام آرثر كول سنة 1946 بتقسيم المقاولين إلى نوعين رئيسيين هما:

1- المنهجية والتنظيم في مقياس ريادة الأعمال، السنة الثالثة ليسانس، تخصص إدارة أعمال، جامعة 8 ماي 1945 قالمة، السنة الجامعية 2014-2015. ص5.

2- نفس المرجع السابق، ص6.

1-المقاول التجريبي:Empirical Entrepreneur

[1].

2- المقاول العقلاني Rational Entrepreneur :-

.

3 – المقاول الإدراكي:**Cognitive Entrepreneur**.

.

ثانيا: تصنيف لوفر(Laufer–1974).

:

1–المقاولون المسيرون والمبتكرونManagers–Innovators:

[2].

2–المقاولون المالكون:Owners.

.

[1] - Arthur colle, An Approach to the study of Entrepreneuship Journal of, Economico Historg,

[2] -pierre-André Julien, rrichel Marchesneg, lèntrepreneuchip, op, cit, p58

3-المقاولون التقنيون: Owner Refusing Growth.

Ž ĞŁÊÀ¤ Ãà ĞŁÆ⁄Ţ¸ ĞŸÒÎţ ĻŢŕÀĤǪõ Å¸ ƑŸè ƷžäÆĎ ÆÀŢ¤ÃÛ ÆK8Ôäà ĞÊèúţä Ž ĸŸŕÅÆ⁄õ þÃÀ⁄ŢṂ þzÒÄÅÖţä Þ⁄úŁ ĞĠÊÆÓÅæ ĞÊèún¸ ÞÅÎ¤â þÅz ¢ŁŸƷÃÛĻŢǪÊèún¸ ûÀǩ Бå Ļǒ çìà æìÅģ ĞŁÆ⁄Ţ¸ Ğ¤ïüæ ǨŢǪ¤ä ĞŸģÀţä ČØŁÛĻőÅŁģ dbn¸ÛÅ¸ ĞŸģÀ¸ .üÃÅÖŁŸÒ ł⁄Ţä îzÛǪäà ýÅn¸à ÅÖəÅƷ ZÖǩ Ỿäà çäÆÆÆ⁄ǪäÀ ŕ ĞŁƷÅzì ÒĤz æìî ÒÒÌ Ønà ĻT

4–المقاولون الحرفيون:Craftsman.

ùÆTä ÕžŁǪ^ ÛÃÌÅÔǫ¸ŕä êÀDzÆäà dbn¸ Àžõà ЧŁ ĻT ĞĠÊÆÓÅæ Ỿäà ĞŁÆ⁄Ţţä ĞŁÒŸÖǪèŕä ЧŁ ĞÅÀäà ČØT ЧèÅèjä ƷžäÆäà ¹.úzÊäà Ž ĞŁŁŢ ĞŁĤŕÃ dbƷ ǪHuĞäà ƎƷ ÅĞòÅd¸ Àɛ äØŁÃ ÛĻőÅÊèún¸ ĞñïÀŁǪèà Ž ĸäÃÅÖţä dbn¸ ĞÅÀäà ¢ǨÅT ЧèÅèjä

ثالثا: تصنيف كوران وستان وورث (Curran&Stan–Worth–1976).

:ÅŁŁÃ ùÅÆòà èŸǫ Бä þzÒÄÅÖţä ZÆÔ^ zŁÃÛ ¢ÖĠè ÃØäà ZŁÆÔǪäà ZŁÆÔǪäà äØŁ ¢Ġ Î^

1- المقاول الحرفي:Craftsman:

Ån¸Ài ʔĤÊ^ÛĞŁƷÅŁǪDZŕä ĞǪÅÒţä ı ĞÛŸÊäà-ĞŁÒŸÖǪèŕÅÕÛ ¢ÒÅŁƷà ĞèïÅur ÞÆÀDZ ÅƷĠÊǪÕãà ỿäà çÅÀÔÒÅæ ÆÅÅŢ þzÒ^Å¸ ÅĠÒÅd¸ .¢əÅỿâ dbƷ ǪHuĞäà dbn¸ Àžõà ÆŁǪÊn¸ ¢ùÅÎ¤ ÞÅÖæâ Ž

2- المقاول الكلاسيكي:Classic:

¢ǩäÆəÅƷ ĸn¸ÅǪò ¢ǨÃÀŕ Ļdţî ¢ò ÆĸĠÕ ÅÖəÅƷ Ûǂ̈ÒÅŁƷà ÞÅỿâ üÅ8Ìà ÒÒÎ^ ÅŁŁz ÛĞŁÒÅţä ĞHUŸÔn¸ zU ÅƷÅzÆæä ÀžõÀ þzÒ^ ².üÅŁƷjä ʔŸƷ ¢ÀÛŁèÃÛǂǪÛŸè þäÆÖz ĞŁÎṅ ŸŁŁŢ^ǪäÀ ÒÒŁŢä Ž çÆĸ8ǩ èäÆģq ʔĤÊ^ÛĞŁŸĠÖǪÊţä

3_المقاول المسير:Managers:

ỿäà êÅîjäÃ ĞÊèúţ ƷÀÊäà ƷèzǪäà þÅz ÕòØöÛĸŁÊǪäà þäÆŁn¸ Ž ¢ǩîÆęÃ ¢ǩîÅƷn¸ îÀ⁄ṢqüÃjä ýÅÖţä ØØŁ Ž ʔĤÊ^ .ØĸŁÊĖÃ ¢ǩîàÌà æìzDZ çÅĠǫq ĞŁƷzŕzn¸ Ĥ^ÅĤn¸ ÒÒÎǩ Å⁄ÖÖƷ

رابعا :تصنيف سناو ومايلز_(Snow&Miles1986–)

:_Gimenez1978 ïÀÆŁŁDZ Åð ýÅę ỿäà ĞÀÀDzǪò äìÅĠèä ZŁÆÔǪäà äØŁ ÞÅDZ

Å⁄zÀù dbn¸ ĞĤĠǪţä îÀÒǪäŕäÃ ädÆäqä ĞŁDzŁǩhvèq ÅÖzÃ ùÅÆòà ƷîÀä Бå ĞÀÌÀÔǫ¸ŕä çäÉģZöä Ãä ĸäÃÅÖţä ZÆò ǪŁģ :ЧŁÃ

[1] -pierre-André Julien,p 59.

[2] -Smith ,N,R ,the Entrepreneur and Hisfirm,the Relationship betwen type of Man and type of company,bureau of Business research,Est lansing,Michigan university,perss,1967,p

1-المقاولون الباحثون عن التجديد: prospectors.

ÀÁzÛǨÛ éÁQqqaä ôzÛn ƷǾèzQä úzÊöä Ž æÆΛÆDZ òÀz dbƷ QHUGöäÃ æzÖä ΨÊzÁÁQöä ?ŸƷ õÁÁΣä zŁ ΨÊǾÀöä ĻŦzÆŁ ÁŦǾz þzÒǩ ϒöäÃÛ GǾöÁĤöä ÁǾDZzözÁÒQöä çäí çÁùÀÎÁöä 3ɳ ƘöÃÁÖţä dbɳ ZÁÔöä äØŁ ĻəΨQÁÃ .ÐäE...éÁQqqaä çäÞÀDZâ çÁĤŁŎä ÕGę dbɳ ƷÁÎĻţÃ îÀÒzɻä ¢ǨÁŁ ÃhuÎǨÁɳ ÁGöÁ8z GΛÌÀÁöä çâÆÆÖöä ïÃÁDzQǩ Ę/zÊQöäÃ ƷǾÁÔQöäÃ îÀŁžQè₹ä çÁǾpÁÒnâ [1].ãƎÒöä GǾƷÁÁÔöä

2-المقاولون المدافعون:Defenders:

Ãä GǾÊzÁÁǨ îÀĤÈüæ æKnɻä ¢ǨÁŁ GΛÁÞÃÛäÆDZ ĘǾŕ ÕÒÎä çÁɳÉ]ä Ãä çÁDzQΑţä dbɳ Ùn ?ŸƷ ÂǾõuöä zŁ ΨÊǾÀöä ĻŦzÆŁ GǾöÁĤöä ÀÁzÛQöäÃ QHUGöä ZǾöÁÒǨ üäQnɍ úzÊöä Ž æÆΛÆDZ òÀz dbƷ QHUGöä ÞÁÁƷ ĻŦÊÁqà þzÁŸÒΛ ΫzÛGǾöÁƷ æìzDZ ?ŸƷ æÆÖöä ýÉƷ ÀÛn þzŦDZzΛ ĻŦz Õöí ƷɳÛÁɳ ÁƷæ æÀÖQÊţä çÁƷÁÛÖöä Ž æìzDZzɳ ĻőÁÙÁÎ ĻŢĤɳ ÕöØöÃÛäÆDZ .äÆDZ ĘǾÊöuö äÀŢ GǾÊzÁÁQöä GÁǾGöä Ž èÆÒ þä dbÒƐ Ÿöä GΛØƨä çäKǾ8Qöä Ƴɳ ZǾÒQöä

3_المقاولون المحللون: Analyser.

þzĤŸÛQÃ ĻŦŸGę dbɳ ÁŁáÁÎqâ Ź Ÿöä GÛÎqɻä ðÁèà ?ŸƷ þzŸŁĤΛ QǾŒÛ þzĤzäÆţÃ ÆΛÆDzQöä dbƷ ƘžgÁGöä Ƙä ÙèÃ هم Ƙ3ÆGţä dbΛÆŸÖţÁæ ÁÊΛ þzŁÊΛÛpÄÀnß þzöÁÁÖɳ ÕGę dbɳ GHUDZÁq ƎQĤǨ Ãä ǨqÁõÛ(úzÊöä ĵQΛɳ) ĜÛÎqà ĜzÁŕâ Бâ þzΛŁÊΛÃ ÀÁzÛQöäÃ QHUGŸö ǾGǾöÁĤöä GÁŸÒQöä ÕöØä þzŸŸÖΛ QǾgÛĻŦǾÊzÁÁɳ çâÁÒQäää ƘÊOÃ åÁĤǾQèä üΨn dbɳ ÕöíÃ .ÁŦęΨùâ ÕGę çÁDzQΑţä Ĝɳ΄è

4_المقاولون المتفاعلون:Reactors.

æìî dbɳ ØzΑÕ ÆǾDzQÊǨ ΨŦzÛ úzÊöä Ʒɳ ZǾÒQò çÁǾŸŁƷÃ çÁǾöß Ăà Ãà ǨÊzÁΑŁŸö GÒèÁŁQɳ GÛn ĻT ÈǾö ØzΑöä äØŁ .ÁÀ3ÁÖöÃ ǾǾęzÊöä GÔΣä þäÆÖz dbɳ ÁzŋÃà ÁĤΑɳ ǾǾÊzÁÁQöä çÁùz8Röä ?ŸƷ ÕĤz [2].Ǿ

خامسا:تصنيف نورمان سميث1987-Norman Smith-

Ž ÁŁÆƷà ǨèâÆöä Ž zŁΑöä ÛƘöÄÄÕŁŸö ÀÔΑƷ ?ŸƷ ¢ÁǾΑÔǨ Ž ÆŁQƷä ǪǾgÛƘöÄÄÕŁŸö GĤəÁÎöä çÁÁǾΑÔQöä ïÄää dbɳ ƎQĤΛ :ΨŸÁɳ Бâ ÕòzǨ ǪǾg çÁÊèüţä ùÎΑɳ ĻRΛ ƷŁQf ?ŸƷ GǾÒÀɳɻä æÆHuQţä çÁΛ₹zöä

[1] -Miles,R,e Snow,c,organizational strategy,structure,and process,New York :MeGraw-Hill,1978

[2] -L,J,Fillion ,Typologies d'entrepreneur est-ce vraiment utile, cahier de recherche N°2000-14,HEC Montréal-Canada, Octobre 2000,p,03

1_ المقاول الحرفي: Crafsman.

Ž ¢ó þzÒk þà þĀì ÙÖz ¢ùÅÎ¶ Ž æÂ£u æ∃n ¢ΛÆö EæÅè ÒnÅ3 þzÒΛÅn ÅGöÅd ÅŁ£GÊ¶ ìĀÆŢ Ч₺£ŸĤk āzQÊη Â£₺QΛ .À∕zÛQöæĀ z₺ΛGöä cb3 QHuGöä þĀì æÀÖQÊţæĀ Z¸£ĤŘöä ÆΛÆDzQöä çäí çÅùÅÎΛGöä ?Ÿ3 ÂĞΛÛK£ÊQöä üÅf ÖŽn ā₳nà çғÅf

2–المقاول الانتهازي: Opportunist.

Ò∕zÛöä āÆ₺Ÿö ÙŁÛÁQöä ?Ÿ3 æîÆÖöÅæ ƷQ₺QΛ Û¢ùÅÎ¶ GŁ₺ΛǨ ¢zÆŁ ÛæìÆĤQn¸ GŁΛƬn¸ çæ∃nĀ ?Ÿ3à Ч èâîì āzQÊn¸ ¢ΛÆö .æÆΛÆƧä òÀÀŸö ¢ó¥8Qèä ü¥n cbn¸ ÖÆ±qţĀ

سادسا :تصنيف جوليان وماركيسناي1996–Julien&Marchesnay–

GŁǩғĀÅÖ₺Ÿö GΛìÅÔQęä z£Ê∕zè ùäÆŁà è¥ç ÆDZżǩ äÆ± cbn¸ ú¥Ûæä ĂÅΛÊŁõÃnĀ þÅŁżDZ ùÀù cbn¸ Z£ΛÔQöä äØŁ êuęä [1]:**GPI** æÆgäĀ Ğ₺Ÿõ Ž ĞƷZ₺f Ч₺Ā

- **استمرارية المؤسسة: Perpetuation–** ÅƬĤŁGö üĀÅÖţä ÀÛŕä zö Gg cbnÂöä ∃3 ĞÊèúţä ĞΠÀ₺QèäÒnüΛà .ā₳nɉä ĞÊèúţä Āà ĞŸəÅĤöä ìÀzà ÆgɉĀà cbΛ₳nß ìÀzɉ
- **الاستقلالية: Independence.**
- **يملك** íÅσä Āà üÅƧâî ûY Qnä Ò∑ Å₺£z ĞŁöY Öęè₣ä ?Ÿ3 üzÔΣä Ž Å₺ääì ÆdĄÀΛÃÛÅ¶₣ä cbn¸ üÅ3 āzQÊn¸ üĀÅÖţä .îÀÖöä
- **النمو: Growth.**
- cbn¸ ₭Ûƴ òYÁQèÅæ ₭ǯgÅGöä ýÅę ĞęY ǯöä À₳ΛĤöä ¢ǨÅŁ cbn¸ ÅęY Ûæä ĞÛŸÊöĀ æzÖöä Ž ĞGdĄ₳öä Ån¸ Æg Бä ¢G Î∧ ĂØöĀ : ₭öÅÅÖţä

1–المقاولون الخبراء: Experts.

æĀ₳ǯöä È∧ÆÒǨ cb3 Å₺ääì þzǯHuG∧ Ł₢ä Ăà(z₺ΛGöÅz ĞŁöY Öę₣Åz ĞΠÀ₺Qèä) Ł₮Q∕zïÀà Ž Ł₢ä lĤη**GPI** Ù₺Λæ ?₺ÊΛn¸ Ā₫ üÅnìâ ÛĞŁöÅţä Ł₮Qn¸í ĞŁöY Öęèä ?Ÿ3 õÅÅHuŸö þzĤ₺Û∧ ÛĞŁöÅ₺HQèä Ğ₺£ę çäí çÅÒŸQư ÒÒÌ Ž þzÒk Æę Ûù Ì ÒõÒGę þz₺Q₮∧ ₣ ÅGöÅd Ł₮zÛĞŁŸƨÅĤöä çÅÊèúţä ₭ä æǨǯõ Ù₺Λöä äØŁ À Î Q⁄∧ äíä ÛŁ₺Àèä ìÀzà äÆ3 ₭£ÐƊÅn ₭£ŕÀÖn¸ Ā₫ ÞÅ₫ì Åư Ł₮QÛ Î¶à üÅf Ž Þ∃n ŁŁÆƱ Ûƀä.... ÆΛÆDzQöä-cb∕zÒQöä) ÖŽn ĞΛzΛĤţä ĞΠÀ₺ǯQèŕä ĞÛ Î¶jÅæ ₣Ā Ł₫ÅÊèún¸ z₺Λæ .[2]Ù Öz ĞŁöÃüÊţæĀ Ò₺Ĥöä cbn¸ ÞÂDZ Ř∕zÀǨĀ ÞЧì ÔõʔŸ3 æÀìÅGţä æÀÛŁÊŸö Ł₮ĤzÆΛ

[1] - ÅƬĤŁGö üĀÅÖţä ÀÛŕä zö Gg cbnÂöä ∃3 ĞÊèúţä ĞΠÀ₺Qèä Ò∑ Å₺£z ĞŁöY Öęè₣ä ?Ÿ3 üzÔΣä Ž Å₺ääì ÆdĄÀΛÃÛÅ¶₣ä cbn¸ üÅ3 āzQÊn¸ üĀÅÖţä .îÀÖöä

[2] - ÅƬĤŁGö üĀÅÖţä ÀÛŕä zö Gg cbnÂöä ∃3 ĞÊèúţä ĞΠÀ₺Qèä Ò∑ Å₺£z ĞŁöY Öęè₣ä ?Ÿ3 üzÔΣä Ž Å₺ääì ÆdĄÀΛÃÛÅ¶₣ä cbn¸ üÅ3 āzQÊn¸ üĀÅÖţä .îÀÖöä

2-المقاولون المطورون:Develipers.

ÐÁÌÌÄţä ÐţŁĘÖÖÄä ØKÐÕ ÅņÅŁǪŁä ÞzÐzÁÝz ÛĂzÖÖä zŁÁÖä çäí ÐÛÎ¶jä ?Ý3 ÞzŽHuÐÁ dbÁØÖä ĻŁĀ GAP ÙŁÁä ÞzŁÊÁÅņ Ãä db3 Ļääì ǪШ Ž ĻŁĀ ÛÖÌÛǪÊţä îÆę ææÙÌÁÁţä þĀÌÌÁÁǪ^ ÞĘ]ä ÞzÖÄÄÖţä Ķģ Ž æÀÛ]ä 3ÁÌÎţä zU ÞzÝDzǪĀÛÐÊèúŁŸö ÞÄÖä 3ņ ÐĘDZÎÅì üžzņà db3 ǪHuÐŸö þĀúDzŸ^ Æę ĻÝŸHz ĂØÖä À¶jä üÅţä ðâî Ž ÐöüÊη ýÅŁǪŁ-ŕä þĀÌ ÐĘÖÝÖǪè-ŕä ç-ŕÅΣä Ž äÆ3Åņ ÐižÝÊä ôÅÎÁÖä ĶĘ8ǩ dbÒŁĘz ÐÁÀŁǪè-ŕÅä ØĶžõ ÞzŏüÁ-ŕ Ķģ Ž ÛÐÊèúŁŸö üÅţä ðâî ?Ý3 æÌÅĘÊÖä .ÐĘÖÝÖǪè-ŕä Бâ zŁÁÖä dbņ ÞzÝDzǪ^ äíâ ÅņÅǪ¶ üĀjä ÙŁÁÖä ÈÒ3 ĻÝz ¢ĘŸ3Ā ÛÐĘəÅÁžǪè-ŕä

المطلب الرابع:دوافع وأهداف نجاح المقاولين.

- **وظائف المقاول:**

ÅŒzÐĤŸ^ Ýöä ÐÁŸǪÁţä îäĀÆöä Ž òÅÁÌjä dbņ ØKd¸ þĀÌ Åŏ ýzÖ^ þà dbÒƐ Ýöä üĀÄÖţä ZəÅşĀ ðzzĀ db^Ýõ ÒǪ :ÚŸ^Åņ Ž ÐÊèúţä Ônäì

1) إدارة منشاة مصغرة:

?Ý3 üĀÄÖţä îzÔ^ ǪĘģ ÛæK8Ôöä üÅŁ3jä æîäìå ðÅèjÅæ ŧĤk ÐĘĶ-ŕĀÄÖţä ææŁÅş ĶĢÅÕõÐĀÒÁöä çÅŁÅΘ-ŕä dbņ ÆÆÆĤöä Ž üÅŁ3jä ÀÆÉņ îĀÌ ÆĤŸ^ þà ?Ýd¸ ðÅèjÅæ ĀÆĤ^ ŕ üÄÄÖţÅz zŁ ÅŁáÅÎ¶å dbņ Ää æÀèQö ÐõžŸu ææ8Ôņ ÐõÎö ÀÆÉņ ¢¶à [1]. çÅDzǪţä ÀÅzÛĶĀÛéÎÅ]ä ÔÅzŁǪöä îÌÅÔņ dbņ ÅŁĶdĀ ÐÎÅŁž0èŕä üžzņŕä ðÄáî åØDZ ÔžÞ ÛÐĘÆĘĶĀÀöä

2) ممارسة التفكير والتصور والإبداع:

¢ǪèÏÀu- ŕzö ¢¶ä äíä huĘÐnzÌ çÅæÄǪõŽ ÞÁDZ ÅŁõÛØĶd¸ db3 ØÂĘQ| ÐĘèÅèà ÐÁĘşzõüĀÄÖţÅæ ÀÔ^ĤöääØŁ ÙæÀ^ Åņ ÅŁäaì ǪĘģ ?ŁÊņ Ž Ôn^Ék ŕ ÐĘnzĘöä çÅĘŸŁĤöä þà äíâÛ æÆ^ÆDZ çÁDzǪ^ņ CÆÖĶĀ æÆ^ÆDZ ÐĘDzĘĶåvèâ 3ŕĀÛæÆ^ÆDZ çÅĘŸŁĤö .úŸùqä ?Ý3 ÐĘĶŕĀÄÖţä

3-اليقظة للفرص المربحة:

ÐŘÀư ÅĘDZzÁÒĶ-Æ^ÆDZ ǰǪ^ņ) dbÀnJö ÐÐÊ^öÅæ ùĀÀĤņ Ķd¸ ÞÚÌ ùÅÎǪõä ÚŁ ÐĘĶŕĀÄÖţä Ž ÐĘUÀöä îÆÔņ þà .ÐĘÖÅņ ÆèÅÒņ ĘĘÖHuǪö ÅTŸ8Ǫèä dbÒƐ Ýöä ÐĘÖÅΣä îÅĤèjä Ž db^ÁÐĶ ìzDZĀ Ž Ðģ þzÒĶ ÆęĀ ßå...ÐÁŸÒǪö

4-التأقلم وتكيف مع البيئة:

Öžº ÚŁ zHu^Öä äØŁ ?Ý3Û æK8Ǫţä ùĀÀŢŸö ÐæÅDzǪèä ÕöíĀ ÐģÁǪţä ìîžzţä 3^izĶ æìÅ3âĀ ÙÐÌ ?Ý3 æîÆÖöä ÚŁ ÐĘĶŕĀÄÖţä .ĶÔÔÁǪţä db^ ÐÅz ÅŢ^ìú^ ÅŢ3žº db^ æÆ^Àz ÐÁĘşĀ ĶÊĘöĀ ÄÀÎÐöä ûzŸÊöä db^

[1] -M, Marchesnay et c, fourcade, Gestion de la PME/PMI, Nathan, France, 1997, P20

5-يؤدي دور القائد ذو الكاريزما:

ĞdÅÆÒ ?Ÿ3 æîÆÖäÃ Ž ÖŽŧǫʌ ĂØöäÃ üÅÔǩ₹ä dbz dbÖǫʌĂ ÕŸǫɛ zƵz ÅnÂʌÀÒöä ĀÍ ÆəÅÖäÃ ĞÁÒ ÕŸǫɛ üĀÅÖʇä þä îÅĞǫ3ä ?Ÿ3 .Åð dbʌÀnèæä öÅÆçâ Ż dbnĄĀ ÛĞHu ŕäĀ ĞÆDzÆǩƒuèâ ĞʌáîĀ ĞÛn ÖÒÌ Ž îÅÒzɟä

6–اتخاذ القرارات:ĞÆöÅŧǫĞä úÅÛ℗ dbŧŕ ₹ÖÆöäÃ ÆÕüǫöä ýÆ3 ùĀÀş Ös Ž çîĀÀÖöä íÅơä ¢℗Å̀ dbn üĀÅÖʇä þÅz[1].ĞÆŸĞÖǫÊʇä ǰəÅǫÁöä

➢ **دوافع نجاح المقاول**

ĞÒÅ̀ąä ĞÊè̀úĄ ÞÅÎ℗â Ž ÀÒÅʌ üĀÅÖʇä ÖĤΘ Ɣöä ƷzäĀÆöäÃ åÅĞèɟä Ötf þà **Marchesnay** ĂÅʌÊÆ5ÅĄ ā€ʌ :Ž ÖŽŧǫǩĀ ĞÆĞŸÊöä ƷzäĀÆöäÃ ĞÆäÅƶ₹ä ƷzäĀÆöä ÅƵĀ ₹ŧÊç Бâ ƷzäĀÆöä ¢ØŁ ĻÊÖʌǩ

اولا :الدوافع الايجابية.

- **دوافع اقتصادية:**

æÀÒz üϒ8ǫèä ÛæÆ3ÅÊʇä çÅÅÆTä ZŸǫU' Āà ÕʌĞöä ùÀù dbn ĞnĄÆÖn ç℗ÆÁOĀ çÅĤÆDzÎǩ ÛĂìÅʇä ĞäÀöä ĘÆÖƠ Ž ĞɢdĄÀöÅÕ .ìƵDƵʇä ǰǫŧŸö æÆʌÆDZ çÅnąäÆÁǫèä Āà úƵÊöä Ž ĞÒÀz Āä

- **دوافع اجتماعية:** ?Ÿ3 ÞÅŘÖöäÃ ĞÆ3ÅŧǫDZ₹ä Ġ℗ÅÒʇä ĘÆÖƠ Ž ĞɢdĄÀöäÛĞÆŸəÅĤöä ÆÆöÅÖǫöäÃ çäìÅĤöä ÖĤĞǩå æîĀÀŘÕ [2].ĞöÅÛĞöä

دوافع شخصية:æ∃ǫä dbn ϑÔÁÎöä ÆÆĤÔöä ?Ÿ3 æìÅÅǫèƒäÛ ĞÆöϒÖǫèƒäÛò Åǫä ¢æÅÊΣ ŌŧĤöä Ž üĀÅÖʇä ĞɢdĄÃÕ[3].ₖÆŸĞÖǫÊʇä dbʌìĩƵʇä Āä dbəÅæÂöä dbn ýÆÖʇä ƷÆDzÎǫöä Бâ ĞzÅŕqÅæÛ ÞÅę℮ÒɟäÃ ŌŁɟä Ƹ€DzÎǩ ÛÅÖæÅè ĞɢÊǫÒʇä ĞÆA℣ʇä

ثانيا :الدوافع السلبية.

- .ŌŧĤöä db3 Å̀ŕÀöä ýÆ3
- .ŌŧĤöä Ž ₹Ĥn È€îĤ ÖĤĞǩå ŌŧƠ ?Ÿ3 æîÆÖöä ýÆ3
- .ÆĤæ ŌŧƷ ìÅƶâ Ž ĞɢdĄÀöä
- .ĞÊèúʇä Ž ÆèÅʌĄ Kd Ƶ DZ ìƵDƵÃ
- .æ∃ǫĤn ĞÆŧŸ3 çϒŁúĄ ûϒǫnąä ýÆ3

[1] -M, Marchesnay et c, fourcade, Gestion de la PME/PMI, Nathan, France, 1997, P21

[2] -Daval,H,Deschamps,B ,Geindre,S,propsiton d'une grille de lecture des tayp alogies

[3] -d'entrepreneurs publié dans :forataine,J-saporta,B-verstet Actesdupremier congrès de l'Académie de l'entrepreneurs,1999,P124

- .ǴĂÊǪäÆĦäÕŧȝìÅƶâŽĞȡǰĂäǴ

çÅ₤äìjäŽÅȝǴ₤ÌĂŽõjäЧŁçÅÅ₤ȥǩĻRǩĂÒÅȝĞÊRœȝéĂƐrüĀÅÖŧäûĂȝÅnþàþĀƎǪĦ^þĀẰnß œÒöĀ
:ŽÕžŧǪǩĀǴK₤ÊǪöäȾöÅŧȝüäÇŸĦǪǩKĂǪäĀȾÊÅφüĀÅÖŧÅäÇŸĦǪǩÅƬ^nǴȡÛǴ₤ǩrĀÅÖŧä

1)تاريخ المقاول:

È^ƨä-œÊöä) ĞŁȥĂ8ȤÆöäȾÔ₪ÅÔÅõȾöǴĂŁȥƨäçĀ₤ŧŧäĂàüĀÅÖŧäЧŕÅηĞÛǴĂŧäçĀ₤ŧŧäÀÔ^ĦöäåØŁÕŧÎ^
ŽÀòÅ^ĦöäȾØŁöĀÎŧäǴĞÔǩÛ(üȥnjä)öĀÎŧäKRĦǪäĞÕŸĦǪŧäȾǪęƳȝÅR^ĀĀ(Ðä...ĻŁŸĦǪöä)ĞĀ₤Ğöä3nȾǩƳȝÅÅǩ
[1].ĸöĀÅÖŧäù^ÅòàĸäĞõu Îŧä Ğ₤èÅèjäĞÛÖ^öäÅ₤Ł3ęȥöä

2_حاجات المقاول:

Æaȥ̌Ħöä3PĀäÕŧĦöäʔŸ3üȥÔΣÅäǴŧÊǩЧƬzÛźrĀÅÖŧäÕŧĦöäŽÅƬ^ȝł8ǪÊ^rΥöäôĀÀÎöäÆǵüõ∃ǪĦǩΥöäĀ
.ȝŧǪǪŏäŽĞ₤ȝÅŧǪDZräĞǫÅÒŧäœȝQHuĞöäĀĞ₤ŏƳÖǪè₤äÆǵŽÕžŧǪǩýÅȝÕÒÎäЧƬzÛüĀÅÖŧŸö

3- السياسة العامة للمؤسسة:

.ÅƬŸGÕǪÊnĄĀĞÊèúŧäȻÅΘäüĀÅÖŧäĞ₤DzĞ₤ǩȵuèqäĀĞÅÊŸz Òơ Υöä

4- التسيير و الإدارة:

-æìÅ₤ÖöaıĻ₤ŢĂǩ)Ğ₤ŸnäÆöäçÅęƳĦöäK₤ÊǪä ĘŸĦǪǩĞ₤ŧŢĂǪöäâ₪äìqäÒƐÅn,ŽüĀÅÖŧäçÂ₤ư ЧÛ8ǩĞ₤ÒÅ1äȻØŁ
.üÅŧäðâ^Ğ₤DZÂ1äçÅęƳĦöäĀ(ĞäÅęÀöä

5- المواقف:

ÆÈn-îÅÒǪäŗr-äÆäqäêĀî)ÅƬŧŗÕnÆ^ĀçÅ₤ÔÁÎöädn,Ļ₤Kq,œȝKöĀÅÖŧäÂ₤₤Q|Υöä^ÀÒÅĦöäÕŧÎǩ
.(Ğ₤ÔÁÎöäâ₪ìÅGŧä-ÈÅĂÖÅäĞÖǫ-æÀùÅÁŧä

➢ **عوامل نجاح المقاول:**

dn,úȥèjäK8Qöǩ^Ÿ₤ú^n,KöĀÅÖn,ûÅĂ₤þzÒ^þàÕöíÕDZädn,ĀĞöĀìĂjìÅÔǪęŗäîÅ₤ìïŗæäìäĀäû^Ţ üĀÅÖŧäƎǪĦ
ýÅn,àÅ@äüȥÖöÅäĞŧÊǩĀȝÂÔǩΥöäÕn,ȥĦöäŘĦäÀȥǩÆƶçŸÛŧääØŁdn,ÛæÆ^ÆƨäÅ₤DZȥȥÂÒǪöäÂÛçÅDzQŧäüŸn
:ÅƬ^n,À̀Ò@üÅĦzĀǴDZÅ@üĀÅÖn,

[1] -Daval,H,Deschamps,B ,pour référence précédente , p140

1- المخاطرة المحسوبة:

ÛŸžŋ æÆ∧ÆÎöä ĞÊzÅ^tä ÀÛn ìzDZĀ dz3 ÀṬ^öä Ř8æ úzè/éz0^ŋ dnŋ æÆ∧ÆDZ çÅÀ¢éz̈k êÙù Ž üĀÅÖtä ĞžrÀf dz3 ∃Hk̈ .[1]ÅŁKdŋ dnŋ Ğ¢æÅzzä ÀžõjåäĞÛÎ℘Qò ØÂ¢¢QĀ ÀÛ]ä æÆÎæ ℃üĞ^k zŁ ØKdŋ dz3 üĀÅÖtä Â¢ƐÅŋ dzÒò

2_الثقافة المقاولاتية:

Ÿöä ĞzÅÖžöä þà Ō¢ģ ÛĞ¢k̈ŗĀÅÖtä ĞÛÎ℘jäĀ çâîìÅ^tä zU ŸÅzŗä Ʉ3Å‰0DZŗä ℃ÅΘŗÅæ ûÅ^Ł Ğ¢k̈ŗĀÅÖtä ĞzÅÖžöä ýzŽÅŋ Ù^GÂ∧ Ž ĂîÓƨä K¢8k̈ Ğ¢℘ÅÒŋq ǰ∧Ahuöä Ž Æ3ÅÊk̈ ïÅƱŗäĀ Ğ¢öŸÖ0è̈ŗäĀ æÀùÅÁtä ÆHuÕ Ğ¢k̈ŗĀÅÖtä çÅ¢ÕŽŸÊöä îÆÖk̈Ā ƷDzÎk̈ .Ğ¢k̈ŗĀÅÖtä çÅ¢ÕŽŸÊöä dz3 Ğ¢ĞŸÊöä Ƴ‰0Öä ĞzÅÖžöä dnŋ źü∧ Åŋ È̀Ò3 ÛŗkïÅÖtä ΓÅÒ Ž Ʉ Ƴ‰0Öä

6- الإبداع والابتكار:

KÒÅ0öä Ž ĞęŸÛöä dz‰Ŗ0k̈ çÅƧ ÕŸ0ç ǴDZÅ^öä üĀÅÖtä þä äíå ÛæÞÅÅÒæ ÅƵŸǵĀ çŸÒÎtä È̀‰Ÿk̈ ?Ÿ3 æ∩ÆÖöä zŁĀ .æÆ∧ÆDZ çÅùÅĞk̈Îä Āà üzŸǵ Бâ üzòzŸö çŸÒÎ‰Ÿö ĞöÅÒjäĀ

4_درجة التنافسية:

Ō‰Ḧöä þÅÖk̈å Бâ ĞzÅ^rqÅæ ¢ƷÀÀÎŋ àÆĞ∧ Z¢ðĀ Gŋ̃Ā dz∧ä ĞzÀḦŋ üŸǵ dnŋ ĞÊzÅ^tä ?Ÿ3 æ∩ÆÖöä üĀÅÖtä ì^Åöä ûŸ0ŋå zŁĀ .[2]çÅæzḦÔöä ?Ÿ3 ÆŸ80öäĀ çÅ∧ÆHu0öä üzĞęĀ Æ∧ÆDZ ŌõçÅ¢ƷäÆk̈ Ō‰Ơ ?Ÿ3 ¢∩ÎÆę ÞzŗŽ ÀÒ0Ğŋ ĞÕ^ÛæäĀ

5_درجة الاستقلالية:

ƲÅÊŸÅöäĀ ƁÅtäĀ ÄÀÒÅöä üŸÖ0è̈ŗä öžą^ä ĞƷzt‰Dzη üĀÅÖtä Ʒ0t‰0æ ƲŖÕk̈ ΥöäĀ ĞHuDZÅ^öä Ğ¢k̈ŗĀÅÖtä ãìÅ^tä ĻŁå dnŋ ƲŁĀ Ōnäì çÅḦŸÛ^kĀ çÅǵzt‰ùĀ ùäÆŁå dnŋ ¢Æöä zĞÔ∧Åŋ Ę¢ÕHu0ö ÅŁØ¢Å^k̈ úÀùĀ ÛüÅt‰3jäĀ çäÞÀDZqä ZŸ0Ư Æ∧ÆƠ Ž .ĞÊèűtä

---

[1] ĞöÅèî ÛĞ¢ŋŸèqæĀ ÀŁïjå ΥḦŋÅDZ Ž Ät‰0Êtä ĻŸḦ0öä ĻÊę Kæ ĞĝÌÅÔŋ Ğèæîì) æÂq öÙÛÔæ Ğ¢ÆÛÊŸÅöä çÅḦŋÅƨä Ž üÅt‰3jäæìÅĝ 3ę¢Ā ÛÞÀÕöä zæä Æ‰Ţ ÆÆḦè -

20ò Û2015ÛĞ¢ŋŸèqæ ÂqĞḦŋÅDZ æ∩ÅDz0öä ĞŒŸÕÛ üÅt‰3jäæ∩ìà ĻÊę ÛhÊDZÅŋ

[2] 28ò ÛĘ¢ÅÊöä 3DÀtä ÛÞÀÕöä zæä Æ‰Ţ ÆÆḦè -

المبحث الثالث:تعليم المقاولاتي عنصر أساسي في تنمية الروح المقاولاتية.

تمهيد:

ǰ ŋ„Æ¤ üÃÆöä dbŋ ÆΛÆĤöä ǨŋÅę ÛǨ₤ĤŋÅƨä ĞɢŸÛöä āÆö Ğ₤ǩ₮ĀÅÖţä êÃÀöä ĘŸn Ž ØĪÀìÃ ź₮ĀÅÖţä Ł₤ŸĤǪöä Ğ₤Ƶ¡ä ä̀Ţ℔ Ę/ƵÊǨĀ æìÅ₤ÖöäĀ îÅȮǪ¤₮ÄāöÆ¤qä çâĪÅƵŋ ÂÃĤǪôÛĞ₤Ł₤ŸĤǪöä ǰŁÅ₩ţä Ž Ğ₤ǩ₮ĀÅÖţä Ł₤ŸĤǪöä ýƵƵÀŋ Бâ äØŁ ÅǨǰHuĞŋ Ž Å₩ę̀ÛǨ äØŁ ǨGǪôĀÛ Ğ₤ǩ₮ĀÅÖţä êÃÀöä ðÀdĄÃ Ğ₤Ł¸ŸĤöä Ğ₤ǩ₮ĀÅÖţä ŧGǨĀ Ğ₤Ł¸ŸĤöä èÅШ¡ä êÃÀöä Ğ₤Ł₩ǩ Ž Ł₩ǪƵÅÊŋ āÆŋĀ çÅ₤ĤŁƨƨĀ Ğ₤Ł¸ŸĤöä ĂìƵ₩ôäĀ Ğ₤ǩ₮ĀÅÖţä Ł₤ŸĤǪô Ğ₤DƵdäÆĞöä ǰ ŋ„Ǝöä Ł₤ŁĀ ź₮ĀÅÖţä .Ğ₤ǩ₮ĀÅÖţä

المطلب الأول:مفهوم التعليم المقاولاتي.

Ł₩ǪĘĤƵäì æîÅǫ¤Ā Ğnǰ¡ä æîÅƵŢţäĀ ĞƵÀĤţÅ¤ ÛÆËöÅÛöä ÆΛÃÂǩ Бâ ùÆő Ɣöä Ğ₤Ł¸ŸĤöä Õ℔ǩ :Ł₤ ¢ǫÛä ź₮ĀÅÖţä Ł₤ŸĤǪöä ùÀĤΛ .æÆΛÆ3 çÅƵǪÊŋĀ 3èäĀ úÅÛ℔ ?Ÿ3 ź₮ĀÅÖţä êÅDƵ¤öä ?Ÿ3 Ł₩Ĥ₤DƵÎǩĀ Ł₤Â₤ÅƠ ÕDƵä dbŋ ÕíĪÃÛÅ₤ÂΛÂĤǩĀ

ûƵŸÊöäÛKÒÅǫöä ÂÃÂĤǩ Бâ Ğ₤ŋÀÀöä ĞÛÎ℔¡ä ÕõƵ₤ ¢ǫä ?Ÿ3 ź₮ĀÅÖţä Ł₤ŸĤǪöä ùÀ3 :**Alain Fayille**ƵΛÀĤǩ .ö¤Æ¤qäĀ Ƶ₤¤öäÛÎÅÒƵ¡ÅÕÆ℔ƵƨƵä dbŋ Ğ3Ƶ₤f ÞÛĤǩĀÛĞ₤ǩ₮ĀÅÖţä çâĪÅƵŢţäĀ

ĞÕÃÎţÅ¤ ÆdÀΛ ìÀÅ^à ÆÑΛÆǩĀ ýϤ3â ?Ÿ3 ýƵÕǩ Ɣöä Ğ₤ŋÅŢ¤öä ÆË₤öÅè¡ä dbŋ Ğ3Ƶ₤f Ƶ₤ ź₮ĀÅÖţä Ł₤ŸĤǪöä:تعريف آخر_ .æK8Ôöä üÅ₤3¡ä 3ΛÎÅÎŋ È₤è₤ǩĀÛź₮ĀÅÖţä Þ3Ƶöä ÂÃÂĤǩ Бâ ùÆƵΛ ö℔ÀÎŋ üϤn dbŋÛĞΛìÅÔǫ¤₮ä Ğ₤Ł¸ÅǪöä Ž

Ğ₤ǩ₮ĀÅÖţä ê℔Î ðÀdĄ Бâ ùÆő Ɣöä Ğ₤Ł¸ŸĤǪöä Æ₤öÅè¡ä ĞÛÎ℔¡ä Ğ3Ƶ₤f Ƶ₤ ويمكن القول إن التعليم المقاولاتي- .[1]ĞÒÅ¶ä Ł₩ĤΛÎŋ È₤è₤ǩǪô ĞnǰϤöä çâĪÅƵŢţÅ¤ Ł₤ÆΛÆÂǩĀ ìÀƵ¡ä āÆö

Ăà åÎÆǩĀ ZÖƵǩĀ Ł¸ŸĤǩ Ɣöä Ğ₤ŢÅţä ðÃÎÆöä dbŋ Ğ3Ƶ₤f ¢ǫä ?Ÿ3 :ź₮ĀÅÖţä Ł₤ŸĤǪöä ZΛÀĤǩ ÇĞè Åư ÕõÒÁŸΛĀ ÀΛƵÛǩ Ãà ÞÅÎ℔â Ãà Ɣ3Ƶöä āƵǪÊŋ 3ƵÃÕ öÀÀÎŋ üϤn dbŋ ĞΛìÅÔǫ¤₮ä Ğ₤Ł¸ÅǪöä Ž Ğ₤ÎţÅ¤ Ł₩ŋ ÛÒÁÌ .åÎÆŋ çâĪÅƵŋ åÅÊǪÕ¡ Ãà ĞÊè₤ú¶ŋ

المطلب الثاني:البرامج البيداغوجية للتعليم المقاولاتي.

¢ǩÅŁ ¢¤ÅÊÕâ ìÀŢä ÒÁÎŸö Ł₩ŋ ÕÒÎ¤ ĞĘǩ₮ĀÅÖţä çâĪÅƵŢţÅ¤ ùÎÅĤţä ÕÕ℔ ĞĘŸŁ3 Ƶ₤ ź₮ĀÅÖţä Ł₤ŸĤǪöä þà ÎÅĞǪ3Å¤ Ğ€ÎÆţä çÅƵǪ÷¡ä äØÕÃ ÛĞ¶ÆÁǪÊţä úÀÛöäÛùÆƵǪÊţä 3Ł₤ǪÖä ùϤǪnÅ¤ ZŸǪo æKnǰ¡ä ¢ØŁ þÅƵÛçâĪÅƵŢţÅ¤ ùÎÅĤţä ÀÒÅΛĤöä Ž ǰ ə¤ÅǪΛöÅ¤ æîÅǩĀÛŁ₤ŸĤǪöä ùÆTÅ¤ æìÆ⊤ æîÅǩ ǰ ŋ„Ǝöä dbŋ ĞÀŸǪƯ ùÅΛÒà ƶZĤ℞ĀĀ ƶdÅÒ Kžģ¶ĞöäĞ dbŋ ÆΛÆĤöä :ùÅΛÒ¡ä ¢ǩÅŁ úƵÊ℔ ùƵè Ğ€öÅǪöä

[1] -Falking-J-Alberté, f, the Asessment of Entrepreneur hip Education, Indusry and Higher Education, April 2000 .101

❖ اقتراح جاميسون(1984-**JAMIESON**: ÏÀÙâ ÃTYn dn, dOÇ çÅÅz èY¡ ÃzQ3 ÏÀÙâ :[1]:Åð ÆÔÖMÃ ĞĒkŦĀÅÖţä Ž ĻĒŸĤQöäı ĞĒkŦĀÅÖţä ÕDZä dn, ĻĒŸĤQöä- ĞĒkŦĀÅÖţä üzg/ d3 ĻĒŸĤQöä ÐŁĀ ĞĒkŦĀÅÖţä ĻĒŸĤQöä

1- الصنف الأول(About): ÐgźMÃ ç ŦÅf Ž ĞGŸÛöä āÆö Ðzźöä ĘŸnÃ ÂÂĤkÃ ĻĒŸĤk zŁ ¢An, ÐèÅèjä ùÆTä:

.ĞĒkŦĀÅÖŁŸö ĞŽMÆΣä ÆĒöÅèjä üYn dn, ĞĒkŦĀÅÖţä ĻőÅÊèún, æîäìàÃ ÈĻèüQöä Òo æÆMÆ3

2- الصنف الثاني (**For**): Ę Ÿn üYn dn, ĞĒkŦĀÅÖţä ĻőÅÊèún, ĘŸ] òÅÁÌjä ìäÆ3â zŁ ¢An, ÐèÅèjä ùÆTä:

.êźŁÛöäÃ GGqÀöä

3- الصنف الثالث(IN): dn, öÃÀÎŁŸö ÐŸGÖQÊţä îźÛQöäÃ źŁMöä ?Ÿ3 ÆÕ©M ĂØöä ÆMÆQöä zŁ ¢An, ÐèÅèjä ùÆTä:

.ÀMźÛQöäÃ ÆMÆQöä ğnÃæ üYn

ĞĒkŦĀÅÖţä ğnÆöä þÅŁÊÖM dMØöä **falKang**&**Alberti**-2000(فولكان وألبرتي dn, ÕÕ ZĒÔQöä äØŁ Ęźź-

:ÅŹ kÁMò Ба ÕöØÕ

1– الصنف الأول(FOR): ÆMÆMÃ ÀMźÛM zŁ ¢An, ùÆTäÃ Û ĞĒkŦĀÅÖŁŸö kŁŸĤQţä ìäÆ3â Ба ùÆő ğnÃæ ÐŁ :[2].ĞÒÅ]ä ĻTÅŁ3à ÞÆGô ÅŒźDZÅQ3 çâÎÅŦn, ?Ÿ3 åYÛöä

2–الصنف الثاني(About): çÅÊèúţä ĞĒŹäÃ köÃÅÖţä d3Ã ĞĒkŦĀÅÖţä d3 åYÛöä ĻĒŸĤk Ба ùÆő Yöä ğnÆöä :.ĞĒkŦĀÅÖţä

þâ ÅŁŦMâî äíâ ğnÅ¤Æöä dn, ùÆTäÃ GMÅ8öä ÙÖź ÅyâÃ îźŦŁƨä ÆÔM3 îÅGQ3Ŧä kĤæ äØnüM B kÁÔMöä dMØŁ þà ŞgY¶_

.(ÐĤnÅƨä) ÐÅĤöä ĻĒŸĤQöä úÅĒè Ž åYÛŸö ÙÖź zŁ îźŦŁƨä

❖ تصنيف لينان(**Linan–2004**): ÐŁĀ ùÅMÒà ĞĤâîà Ба ÅĒkŦĀÅÖn, ÅfÅ¤Æ ZMò ÄØöä :

1- تعليم المقاولاتية بهدف التحسيس: YöØ ZĕşźQöä Û Æ8Ôţä çÅÊèüţä üzg ùîÅĤţä ÖÖ¶ zŁ ¢An, ùÆTä dMîìÅę îźRΣä ÖĤDZ ÅyâÂÛ köÃÅÖţä dn, KGõìÆ3 ĘŸg Ãä ÞÅÎ¶â ÈĻö ğnÅ¤Æöä ÞÅŦQţä ÆĤæ ùÆTäÃÛ ĞĒkŦĀÅÖŁŸö

.[4]Ɔèæ îźŢMη ĞĒAŦţä Ãà ĞĒÆşźöä çâÎÆĻä Ба ÀŢMöäÃ ÐÆşźöä ĻŦŸGÖQÊn, üzg ĻĒŸÊöä îÆÖöä íÅoä ?Ÿ3

[1] -Falking-J-Alberté, f, the Asessment of Entrepreneur hip Education, Indusry and Higher Education, April 2000 .101

[2] -: Ibid, p108.

[3] -Fa Falking-J-Alberté lking-J-Alberté, The privions Reference, p109

[4] - : Ibid., 110

2- تعليم المقاولاتية للمبتدئين: ÇÅÊèúŋ åÅHUÒ ÄzŒzÒŒö ÌäÀzjä ÌäÆ3â zŁ ¢Åŋ ùÆTä ĞŒÅkŦÃÅÖŋ ÇÅÊèúŋ åÅHUÒ ä

المطلب الثالث:الجامعة المقاولاتية

æÆ3 ìzDZÃ ÖĤDZ ĂØóä Ãn¸jäÃ ƁÅĤöä ĮËŸĤQöäÃ ĞËĶŕĀÅÕţä èÅШà Ž ĠMÀÒ ÖÒÎä åìzDŽn¸ ĞËĶŕĀÅÕţä ýzƬÅn¸ ŒÒʌ ΄B ĞĤn¸Åƨä ZʌÀĤĶ Ɓâ äØŁ ÅAGŸÛn¸ Ž ÅAęÀÛĶ äØŁ ĸGQöÃ ĸžģÁGöä ùÀù Œn¸ ¢ËŸ3 3ŁƒÁģäÃ ZʌÀĤĶ ûÀAŁ ŒÒʌ ΄BÃ çÅÀʌÀĤĶ .[1]ØKq¸ Œ3 ÅŁÂËCq Ɣöä ÒəÅÔ1äÃ çÅÀòžţä ÀÕí 3n¸ ĞËĶŕĀÅÖţä ĞĤn¸Åƨä

CÆÉÕQæ ÅRʌà ĞžU΄ ΨŁÃ ĸĤn¸ ØžŕZn¸ Ž ΨŁŸĤöä QHUĞöäÃ ƁÅĤöä ĮËŸĤQô ĞÈÀÒn¸ ĞËŁËŸĤĶ ĞÊèún¸ ΨŁ:**مفهوم الجامعة** - 1

æñäìqä çÅÊèúţä Œn¸ ÆʌÆĤöäÃ Ğn¸Å3 ΄BÅĤöä üÃì Į¸ṬĤn¸ Ž æĸnjå ØØŁ ÆDZžKÛĞËƬn¸ çÅDZÎìÃ ÛĞËƐìÅÕà çÅDZÎì .ĞÒÅn

2_**مفهوم الجامعة المقاولاتية: تعريف عند كل باحث.**

الجدول رقم : 01

السنة	الباحث	التعريف
1983	**ETZKOWITZ**	Ŏžn¸ üžzn¸Qô æÆʌÆDZ îìÅÔn¸ Ž ÃÒÅĸ Ɣöä çÅĤn¸Åƨä ΨŁ Ž üznÆöäÃ ìzŎ3 ÆDZzη èzHUĞöäÃ œunŕä çäÞÃä ĞÒÅ1ä çÅÊèúţä 3n¸ ĞÕÃÎöä
1988	CLARk	üÅf Ɓâ üznÆöäÃ îÅÔQæƳô ʔĤÊĸ Ɣöä çÅĤn¸Åƨä ΨŁ ĞnÅŁÃ ĞÒÅĤz çÅƬDZ ŎžQÃ ÅŐäØæ ĞŁaÅę ĠĞÔĸ ΨÔô üÅŁ3j¸ä
1995	**Dill**	ÅŒä ʔŸ3 ùÃĤĶ ƔöäÃ ÅËDZžzʌÔQô ĞŸęʌÅöä çÅĤn¸Åƨä ΨŁ ĞËĤn¸Åƨä èzHUĞöä œn¸ æìÅÅQèƳô çÅĤn¸ÅDzŸô ĞŁƩÃöä ìzƬƨä ĂìúĶ QËW 3ęžöä óîä ʔŸ3 ÅƬDzaÅQp ĘËÕO' üƳn œn¸ . ĞnÅΘ 3nÅÎŁõ
1995	**Chrisman –Hynes–Fraser**	æÆʌÆDZ ĞËĶŕĀÅÕn¸ 3nÅÎn¸ ÞÅÎqä ĞËĶŕĀÅÕţä ĞĤn¸Åƨä ÕŁÎĶ Ğn¸Å3 ĞʌÔæ åƳÛöäÃ ĸèÆʌƬţÃ çÅĤn¸Åƨä æØĶÅèä Õęę œn¸

المصدر:**Adela Garcia–Aracil et al,2013,p13**)

[1] -Schmitt, G, et Bayad, M, léntrepreneurait comme une activité à projet, revue internationale de psychosociologie et de gestion des comportements organisationnel 14(32), 2008, p141-159

ثانيا:مواصفات الجامعة المقاولاتية.

ÇÅÀòžzÄ ÒəÅÔò ZŸÇo ÇgÅä ÔõĂâî ÀŢ¶ ÆËÉg ?Ÿ3Ä ãÀòäÀŢ¶ ĞŽDŽÃ Бä ÀŢ¶ ĞŽDŽÃ dbz ĞËk₹ĀÅÖţä ĞHzÅƏä ÇÅÀòžzÄ ÒəÅÔò ZŸÇo[1]:ÅŽÁz ÀõÓ¶ ĞËk₹ĀÅÖţä ĞHzÅDzŸö ÒəÅÔòÄ ÇÅÀòžz ãÀÀ ŘĦĞòäÃ ĞËk₹ĀÅÖŧŸö ĞńuËnZ Îöä æÀŢ¶ ÅŒà ãÀÀ dbz ûÅÁŽz ÅT

1-فكرت فارزات VARZAT–2009: **ÐÅÇöä zHuÁöä ?Ÿ3 ĞËk₹ĀÅÖţä ĞHzÅƏä ÒəÅÔ¶ä ÀõÓ¤:**

- .üÅf Ž ĞËĞńÁĚk ùäÆŁà Бâ ÅŽÇPÀkĀÛĞzÅĦöä æîäìqä ÔĞę dbz Ğ3zzÆnz ĞËk₹ĀÅÖn ĞËDzËkfuËä
- .åŸÛöä 3ËPÃ ÇÅËŸÒöä 3ËŧƏ ĞËk₹ĀÅÖţä
- ÐèÀÒöä ÛüÅŧ3jä ÇÅÁŘÅg ĞËk₹ĀÅÖţä îäÃìäÃ ÂõÀzÃ ÇÅËŸÒöä 3ËŧƏ ĞgzÇÀzÃÛĞËk₹ĀÅÖŧŸö ĞÔÔÛ ĞËÇƠ ŧä .ĞËŧŸĦöä
- ı îÅŧžÇèŗä) ĞËÒŸţä ÔÖ¶ ĞÛÎ¶à üŸn dbz ÅŽÊÁÁä ÅŽŸnÆö ÇÅĦzÅƏä ÆËËzk Õöí ŽÅη ÙŸÇÁţä ÔńzŧÇöä ýÅŢ¶ .ðä…ödunŗä ÇäÞÀä-ïÅËÇnzŗä úzÖg
- ÇÅÔÔÁÇöä æìÆĦÇţäÃ ĞöÅĦÁöäÃ æÀÒÇĞţä ĞËŧËŸĦÇöä Ğńzäuöä ÇÅËDžqzÆËĞöäÃ ÇÅèîÅŧţä
- .ĞƷÅÊöä ÁÁÅŘę ðÅèà ?Ÿ3 æÂÒÀÀţäÃ
- .ĸÖäÅÊöä ĸDŽÀ¶äÃ ÛüÅŧ3jä ĞÅËä 3η ĞńÅ8Ÿö æîzÛÇn ÇÅðÀìÃ ÇÅÒĞì_
- .ŘńzĦÇŸö ĻŢ¶Ã ÇÅĦnzÅƏä Ž ÎÅÔţä åÅHuÒà 3ËP ĸä ùäÆŁjä ĻËËÖÇö ЧƵî ýÅŢ¶_
- .(ĞÀÎĞöä ĞĦzÅƏä ìîžţ) ÆĒÑÆÇöäÃ ÂzžzΣäÃ

- **خصائص ومواصفات للجامعة المقاولاتية عند آخرون مثل بريزاييوشا:**

- **Przelsiebiorcza_2009 الذي حددها** źŗÃÄÖţä ¢DŽÇöä ÀŁÅŢn dbz ÀŽŢn ĞäÅžη ÅŁƎ0ƷäÃ **[2]**: ÐÅĦöä ĻËŸĦÇöä ÇÅÊèúŧŸö
- .ĂìÅÔÇęŗä ¢DŽÇöä_
- .ЧęzÊöä ¢DŽÇöä_
- .Ч3äÆäqä ¢DŽÇöä_
- .ĂîäìqäĄDŽÇöä_

[1] -schmitt .c.et Bayad .M.Léntrepreneurait comme une activité àprojet.revue-Intrenationale de psycholosociologie et de gestion.des comortement organisationels 14(32).2008.p-p 141-159.

[2] – Janusy of ERNIK, Miroshawa, piuta, olearnim, Entrepreneurial université-Fromm Ideas to reality, op, cit p115

❖ خصائص ومواصفات الجامعة المقاولاتية عند ازكويتز ETZKOWITZ–2013 حسب:

1_التفاعل: تعتبر الجامعة المقاولاتية بمثابة منظمة تتفاعل مع المحيط الخارجي.

2_الاستقلالية: تتمتع الجامعة المقاولاتية باستقلالية في اتخاذ القرار.[1]

3_التهجين: تتميز الجامعة المقاولاتية بالتهجين في مصادر التمويل.

4_التبادلية: تتميز الجامعة المقاولاتية بالتبادلية في العلاقات مع المحيط الخارجي.

المطلب الرابع:النوادي العلمية والجمعيات الثقافية لتنمية روح المقاولاتية.

تعتبر النوادي العلمية والجمعيات الثقافية من بين الأساليب التي تساهم في تنمية روح المقاولاتية لدى الطلبة، حيث تعمل على تنمية مهارات الطلبة في مختلف المجالات، وتساعدهم على اكتساب الخبرات والمعارف التي تساهم في تنمية روح المقاولاتية لديهم.

أهم الدراسات التي درست تأثير النوادي والجمعيات على الطالب في تنمية روح المقاولاتية

1دراسة لألان فايول: 1996 .[2]

1دراسة وونغ وآخرون: تناولت هذه الدراسة العلاقة بين النوادي والجمعيات الثقافية وتنمية روح المقاولاتية لدى الطلبة، حيث توصلت إلى أن النوادي والجمعيات الثقافية تساهم في تنمية روح المقاولاتية لدى الطلبة من خلال تنمية مهاراتهم في مختلف المجالات.

❖ فوائد النوادي العلمية والجمعيات الثقافية:

[1] -Janus of ERNIK, the privions référencé, p116

[2] -Wang yifan, lévolution de l'lntention et le développement de l'esprit D'entreprendra des élèves Imgéniens d'une école Français, p-cit, p68

1- ÈÀÁÖÄÁüÊţä Ôţơ ?Ÿ3 æîÆËÖäÄ ÈÀÁÖÅä çÀËÄÁüÊţä ÕţơÀ ?Ÿ3 æîÆËÖäÄ ÈÀÁÖÅä[1].

2- ÅÝÛäå ÁÝÀÄ ÅÝÀÄ ÅÝÀÄ Å

خلاصة الفصل الأول:

ÕÔÀöä äØŁ Ž ÀÁÓĀÀÁǨÛĞĠÝÛöä āÆö ź₹ĀÀÕţà ÕŁĦöä ĞĒŁÁǨ Ž ĞĦnÅƨä ĞŽÀÊn āÆnÅn Ž ĞÝŽŁ0ţä ÀÁŽШ ĞĒÖÀÓÌâ dbn Åę₮Ûψä :ÆÖÀÛn ȝ₥à Бâ ĻÊÕţäĀ ź₹ĀÀÕţä ÕŁĦöÀæ ĘÝĦQ^ üĀjä QHUĠţä :ÕĠÁĠn è₮0 ĂÀŢÁöä ÆψÅƨÀæ òÅ1ä

ÂĘ0 Yöä ÒəÀÔ1ä dbn Åę₮ÛψäźŕĀÀÕţä ÕŁĦöä ĞĒŁÁǨ Ž ĞĦnÅƨäĀ ÆÖÀÛöä ₭æ ĞęƵĦöä ÅÁŢģŕ óÀĦöä äØŁ ü₮ή dbnĀ çâÆę ZĦÌ ĞDzĘ0ψ K讈jä äØŁ ĞĒŁÁQÖ ĞÝ/ζù æÆn ÀŁ0Êǩ ŕ Å7Áη æÂĘư ÆĒÁöä þà ŕâ ź₹ĀÀÕţä ÕŁĦöä ĞĒŁÁǨ Ž ĞĦnÅƨä .ź₹ĀÀÕţä ÕŁĦöä Бâ ¢DZζ0^ ÕĘÝę ₭ĘĦnÅƨä ĞĠÝÛöä dbn ìÆȝ þà ÅŁõÛÕŁĦöä åÅHUÒà çâÌÅ7nĀ

îĀì ʔÝȝ æÂ₫n ÅÁ0èâì Ǩ₥ÁÓz Ûç ÁÊèúη ÞÅÎψâ Ž æìÅÀöä ЏŁ ĞÅÁöä ØØŁ þzÓǩ þà óhuÁţä dbn þÅõ ĂØöä Ǩ₡zöä Ž .ĞĠÝÛöä āÆö ź₹ĀÀÕţä ÕŁĦöä ĞĒŁÁǨ Ž ĞĦnÅƨä

الفصل الثالث:

الدراسة الميدانية

أولا: تقديم عن جامعة عمار ثليجي بالأغواط:

01- **جامعة عمار الثليجي هي:** ÇÌÆÊæÌãÌÇä ØÆä ÀæãÂÇä ÌÃDzÃÇÆk Ygä ÛÐÌĤôä .

تأسيس: 1986 ĞÆè ĶÊèüĶ.

الانتماء: ĞÊÛèÇÇţä ÇÌĤnÌÇä ìÌÆä ı ĞÊãÀĤôä ÇÌĤnÌÇä ìÌÆä.

النوع: (ĞÛŸÇU') ĞnÌ3 ĞĤnÌDZ.

تكاليف الدراسة: ĞÊæÌf.

التوجهات الدراسية: ÆĤÎôä Ôõ.

Ìèä ÔtƠ ÙtÃ Û2001 Ìtǫǫè19 Ž ëĩúţä 270 -01: Ìêî ĂØÊÌÆǪôä ýzèÀn Æ ĐDZÇη ĞĤnÌÇä çüÎ¤ä þä ÔĞę ĞĤnÌÇä çÀn ÁęĀÛ ł ùÇôä ÀÀHUǪôä Ì ÊDZ Ž ãÎÌìqä êŸè Æaaî "îÌtȝ" ȝȝÁţä ÙDzÊŸŽôä ÙŸȝ ÁŁÌĂÖä Àn¡ä ĞÆäÁä Ž îÇŸĞĸĀ üÎ¤ ôžq¡ä ĞΛŦzä ÙĤnÌÇä ÌÊŸĤǪôä þäÛ ÔģãÀn æÁĤä ĞÊÆÙÇôä çÌĤnÌÇä ZÔη ĘHUǪŸĸ æØĸÅè¡ ÌÊŸĤôä ĞÊÆÙÇôä ĞèîÁţä ÞÌÎ¤ä dtŔǪţä 1986 çĀä 05 Ž ëĩúţä 165-86:Ìêî ýzèÀţä ÆĐDZÇη : ĞÊôÌǪôä çÌÔÔÁǪôä Ž łÕǪôä Ìê ŸĤǪôä

1_ĞÊÒÊ¤ÌÒÊn ĞèÁÆŁ

2_ĞÊ¤ÁÊn ĞèÁÆŁ

3 ĞÊaÌæÀƷõĞèÁÆŁ

Ž ëĩúţä 157-97 Ìêî ĂØÊÌÆǪôä ýzèÀţä ÆĐDzÇη ÙĤnÌDZ Âãn Бä ÌÊŸĤôä ĞèîÁţä ÕƵzƠ Ź1997 ĞÆè ŽĀ ZŸǪƯ Ž ĞÊÕÊĞÛǪôä ĞÊĤnÌÇä çÌèîÁôäĀ È¤ÌÊÊô ĞôĀÁôä ðÁÆƷn Ž dtƵzÒĸ dtŔÊô1997 ĂÌn10 Âãţä ĞŸÒÊŁ æìÌȝä Ź2001 ĞÆè ŽĀ ÈÌÆôä Ìê Ÿȝı Бŧä ýŸȝŧäı ÌÊĐDZÇŸzÊĞôä-ĞÕÊęÁôä ýzŸĤôä: çÌÔÔÁǪôä

è Ÿ ¸ Ê Ø 2010-8-25 Ž ë ú ¸ 270-01 Ê ¸ Ã Ø Ê Á Q ¸ ý Z è Ê ¸ Æ Ð Z ¸ Ğ Ĥ ¸ Á Ð Z Ğ ¸ Ô Ê ¸ Ù Ĥ ¸ Á Z Á æ ì Á ¸ â ¸ æ á ¸ Z ¸ Á ¸ Ã ú Z Ð Σ ¸ Ã Ğ Ê ¸ Á ¸ Q Ð Z Ê Á ý Z Ÿ Ĥ ¸ Ğ Ê Ÿ Õ Ğ Λ ì Á Ô Q ¸ Ê Á ý Z Ÿ Ĥ ¸ Ğ Ê Ÿ Õ Á Ê Ð Z Z Λ Ò Q ¸ Ã ý Z Ÿ Ĥ ¸ Ğ Ê Ÿ Õ : Ç Á Ê Ÿ Õ í Á Q è Á 83 Z Ê Ş Z ǩ ¸ 2014 Ğ Ê Â Ê ¸ Ê Á ¸ ô Z Q ¸ Á Ğ Ĥ ¸ Á Ð Z Ç ì Á Á Q è Á . Æ Λ Æ Ð Z Ç Á Ô Ô Ơ Ğ Q Z Ź Ğ Ÿ Ò Ê T Á Ê Ÿ Ĥ ¸ Á Æ Ê Á ¸ Z Ô ¸ 135 Ê T Λ ¸ 915 Б â Æ Ø ǩ Á è Á ì Æ Ʒ Õ ¸ Ø Ê Ô Ê Z Ş Z ¸ 22Ã"å" Ê Ę Æ Ʒ Á Ê ¸ Б Á P Á ì Æ Ĥ ¸ Ô Ê Ô Ê Æ Ù ¸ Ğ Ê Ÿ Õ Á Ê Q ǵ Á Λ Æ Ð Z Ù Ð Z Q ¸ Á Æ Ê ¸ Æ Ĥ Õ ¸ 2000 Ğ Ê Ĥ ¸ Á Ơ Ğ Ê è ú ¸ Ǩ Ÿ Q è Ã Æ Ĥ Õ ¸ 24153 Ğ Ê Ð Z Q ¸ Á Æ Ê Ğ ¸ Æ Ʒ Á Ô Ÿ Ö

: Ğ Ĥ ¸ Á Ð Z Ÿ Ö Ğ Ê Ã ¸ Ğ Ê ¸ Ã h Ò Ö Á ì Ʒ ę Z ¸ Ã

www .lagh-univ.dz: Ğ Ĥ ¸ Á Ð Z Ÿ Ö Ɔ Ã h Ò Ö Á ì Ʒ ę Z ¸ Ã

elearning.lagh-univ .dz:ô Z Q ¸ Á ì Ğ Ĥ ¸ Á Ð Z Ÿ Ö Æ Ĥ ¸ Ø Ʒ Ê Ÿ Ĥ Q ¸ Ã Ğ Ô Λ ¸

:webadmin@lagh-univ.dz Ɔ Ã h Ò Ö Á ì É / Ǝ ¸ Ã

À ¸ Ã Â Ơ ¸ - ô Z Q ¸ Á ì - Ğ Λ ¸ Ã ì À Q ¸ Ę Ì À ù 37_ å _ ò _ Ê Ð Z Ê Ÿ Q ¸ Î Ì Ʒ Ğ Ĥ ¸ Á Ð Z : Þ Z Λ Ĥ ¸ Ã

: û Z ¸ È Ê Á ¸ Ã ? Ÿ Ʒ ô Z Q ¸ Á ì Ê Ð Z Ê Ÿ Q ¸ Î Ì Ʒ Ğ Ĥ ¸ Á Ð Z : Ğ Ê Ã ¸ Ã Ğ H Á Ô ¸ Ã

book.com /lagh univ.dzwww.face

المصدر:www.a-ones.com

ثانيا :تقديم عن دار المقاولاتية:

ý Á Ê Ö ¸ Ê Ð Z Ê Ÿ Q ¸ Î Ì Ʒ Ğ Ĥ ¸ Á Ð Z Ã ô Z Q ¸ Á ì Ğ Λ ¸ Ã ð Z å Á Ğ Î ¸ Ã Ô Ê 8 Î ǩ Ê Ʒ Æ ¸ Ğ Ê Λ Ù Z ¸ Ã Ğ ¸ Á Ã Ç Z ¸ Ã Ç À Ò Z 2014 Ğ Λ è Ž .Ğ Ê è ú ¸ Þ Á Î ¸ â Ã Ğ Ê ¸ ǩ ¸ Ã Ã Á Ö Ê Á ¸ Ã Ğ Ÿ Û ¸ Ã È Ê Ô Ơ Б â ? Ĥ Ê ǩ Ÿ ¸ Ã Ğ Ê ¸ ǩ ¸ Ã Ã Á Ö Ê Ã ¸ Ã î ì Þ Á Î ¸ ü Ê

1.التنظيم الإداري:

ýzŸĤöä ĞŧŸÒæ ÆʒÅÊŋ íÅǪèä æÆŧƥà çÅģĞz ÆŧÊöä:ôżdɻŕÅæ ЧDzŧŸǫ ÎÀŧʒ ĞĤŋÅƛ ĞŧĶŕĀÅÖʇä Îäì ÈŧĝÎ

ĞʌìÅÔǪęŕä

2.مهام دار المقاولاتية :

ÆʌÆDZ ÕŧDZ ïÄÀæÄ ôżdɻjä ĞĤŋÅDZ çÅŧŸõʒŧP āzǪÊŋ ʔŸʒ ĞŧĶŕĀÅÖʇÅæ ĞɢŸÛöä Æʌʒ ÈŧÊHuǪöä ĞŧŸŧʒ ĻŧŧĤĶ-

: üϒn dbŋ ĸöÄÅÖʇä dbŋ

ĞɢŸÛöä ùzÅò Ž ĞŧĶŕĀÅÖʇä ĞzÅÖǫ ÞÅèîå -

æîìÅɢʇä êĀî ʔŸʒ åϒÛöä ÆʌʌÆĶ -

والماستر ÈɯÅÊŧŸöä Ž çÅÔÔÁǪöä ĞŧEĞŸdɻà āzǪÊŋ ʔŸʒ ĞÊèúʇä ÞÅÎɯâ ðÅŧËŋ éʌîìå -

3.أهداف دار المقاولاتية:

. çÅæÎöä ĞzÅÖǫ ÂʌÂĤĶ -

.æÀÒǪɢŋ ʒʌÅÎŧŸö æÆʌÆDZ ÎÀÒzà ãÆæ -

.ĞŧĶŕĀÅÖʇä ĞÒɢìì ĻŧʒÆĶ -

4.نشاطات دار المقاولاتية:

üÅŧʒjä æìÅʌî üzǵ Ğŧèâîì ýÅʌà ĻŧŢʌĶ

ĞʌîÅDzǪöä üÅŧʒjä üÅf Ž ĞŧEĞʌîÆĶ çâîÃì ĻŧŢʌĶ

åÅɢÎöä Õŧ8Îĸ ĻŧʒÆǪö ĞŧÆùzöä ĞöÅæzöä ʒŋ ĞõæÀì Ž "ĞŧĶŕĀÅÖʇä ýzƱ ĞÖæÅÊŋ" ĻŧŢʌĶ

المصدر: **old.lagh-univ.dz**

ثالثا :الهيكل التنظيمي لدار المقاولاتية بالجزائر

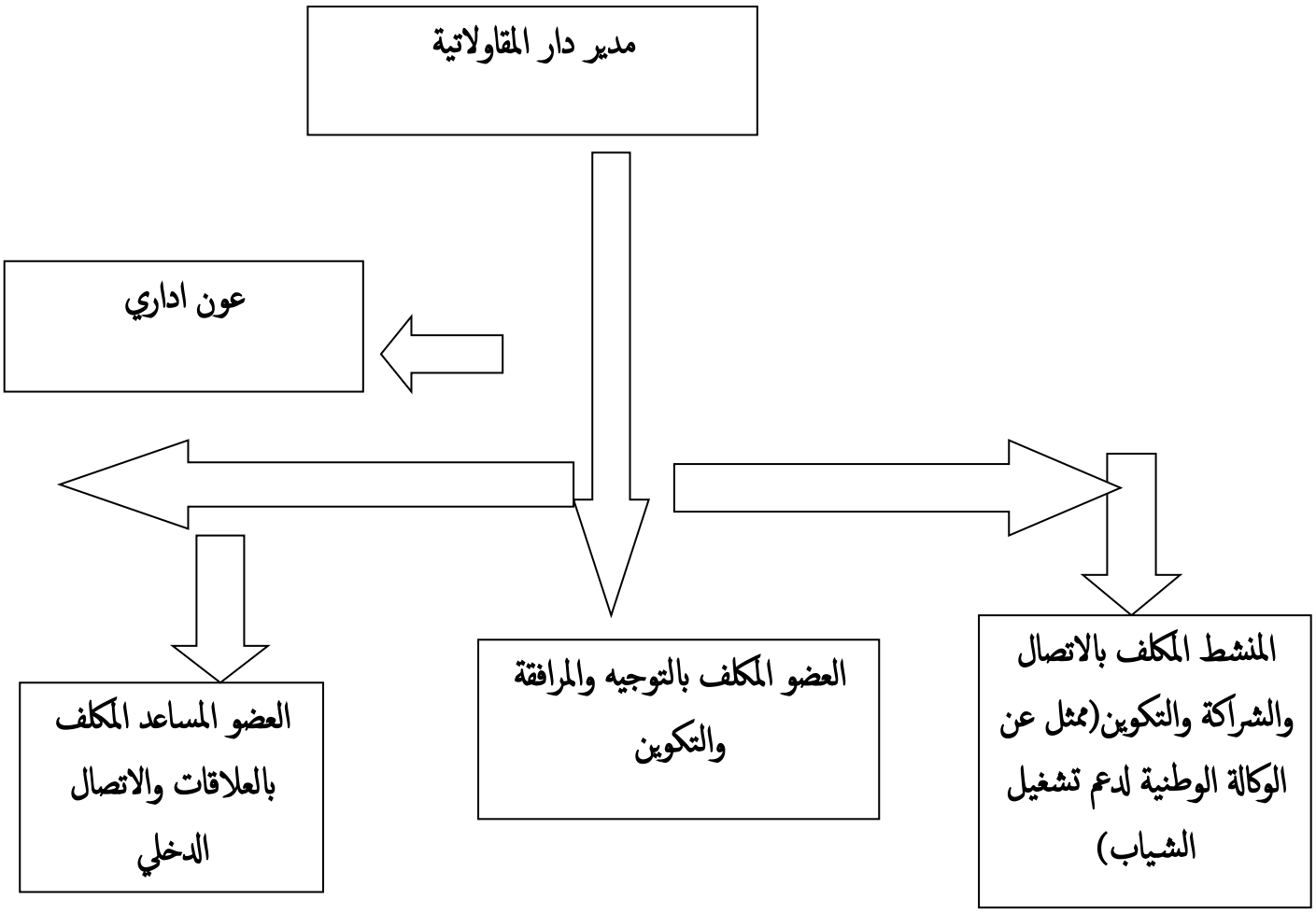

المصدر: ĞôÅģ Ğèâîì ĞŒkŦĀÅÖţä ĞzÅÖžöä Ã Î ֆ Ž ĞÃäâÂzå ĞĤnÅzå Ž ĞŒkŦĀÅÖţä îāì îĀìĀ ĞŒZä þžZÆĤä ĞŸnäÆnž

(ĞÊĞk ĞĤnÅƛ

رابعا: مجالات الدراسة

أ–المجال الزماني:الدراسة الاستطلاعية ãîÅñï dbƷ ãîÅĞƷ ǨɯÅÕ Ɣöäà 2021 ðîÅɳ27 ÑñîÅǪæ ǨÅÀDZà Ɣöä 2021 ÞæDZ01 ĞñÅdɳ Бâ .ĞËǩŦĀÅÖʇä îäì Ž ƙÙÀÁʎʇä ĞĢŸÛöä ɔŸƷ ÞÅËĢǪèä Ʒñïzǩ dbƷ ãîÅĞƷ ǨɯÅÕ Ɣöä

ب–المجال المكاني: .ôæzdɻjÅæ ÞDzËŸǫ îÅŧƷ ĞĦnɻÅƛ ĞËǩŦĀÅÖʇä îäì

ج–المجال البشري: .ôæzdɻjÅæ ÞDzËŸǫ îÅŧƷ ĞĦnɻÅƛ ĞËǩŦĀÅÖʇä îäÆæ ƙÙÀÁʎʇä ĢĢŸÛöä Ôŧf.

خامسا: المنهج المستخدم في الدراسة:

dbɳ ĞƷzŧf ýäÆÁǪèä ĞÛèæzæ ĘəÅÖΣä dbƷ Z Î ÒŸǫ ƷĢǪǩ Ɣöä ĞÕñÀÛöä ɀŧ":¢ŒäŸ ɔŸƷ ǰʃʎʇä ýzʃÅɳ ÆΛÆƠ dbÒɛ ."ĞÁËĦɳ ĞDzËĢŒ Ãà ǰəÅǪ Бâ ÕÔŒ Gģ ÅʃŸËŸÒÃ çÅŒÅËĢöä ƷËŧDzǪæ ÙĢÀǩ ĞɳÅĦöä Æ3æzÕöä [1]

1-منهج الدراسة:

ǰʃʎɳ ĘñÀù dbƷ ÕŸƠ ĞĢŸÛöä āÆö ź ŦĀÅÖʇä ÔŧĦöä ĞËŧʎǩ Ž ĞĦnɻÅɔä îÃì ĞzÀĦɳ Бâ ùÆő Ɣöä ÅÁǪèäîì ĞĦËĢù þâ ÅʎŧęÕöØöÃ ÛžÅĦʇä œ ŕzʇäÃ êÀÀÛʇä ÕÒÎʇä ÆÊģ ǰʃʎʇä ZŸǪƐ äØTÃ ÛQHuĢöä Ž úÀùÃ ÆËöÅèèÃ ĞèäîÆöä ÙËÊĢǩÃ ɻʃz Ž ÅœÆ3ÅÊʌ QËŒŰ ÛЧŧŸĦöä QHuĢöä ÕģÀɳ ÒõŽ ÆèÅʎʇä ǰʃʎʇä ÆΛÆƠ ɔŸƷ ìÅŧǪ3ŦÅæ :ɔŸƷ ÅœÆŧǪ3ä ÕöØŸz

ĞËəÅʎʒöäÃ ĞΛìÀÅöä çŦÅΣäÃ ÀŁżŢöä ðîÁǩ Ɣöä ÛĞËŧŸĦöäÃ ĞËŽHuĢöä ǰŁÅʎʇä dbɳ ∃QĦʌ ĂØöä ĞöÅΣä Ġèäîì ǰʃʎɳ ɔŸƷ üzÔΣä óÀ8æ ÅŁĪìÅÔɳ ƷĢǪǩÃ ÅʃĦP Ź Ɣöä çÅnzŸĦʇä üϒn dbɳ ÕöíÃ ÛÅʃÔËÁÎǩ ùÆð ĞËĦŧǪǪäÃ Ġèäîì ÅʃǪèäîì üϒn dbɳ ĞÖËęì çÅƨÅĦɳÃ ǰəÅǪ Бâ QģÅĢöä ÔÔʌ ƁÅǪöÅæÃ ÛĞöÅΣä ǨĢĢè Ɣöä ÔnzŸĦöä .QHuĢöä Ž ĞËęæÆÔɳ þzÒǩ ĢģÃ ĞŸËŸę ĞÅz QHuĢöä ĞÆËƷ þʄ ÛĞŸnɻÅÒǪɳ

[1] .104 ò Û2Û1996ôÛþÅĢöÛ ĞĦËŸÛöä îäìÛ ϑƷÅŧǪDZŦä QHuĢöä ǰŁÅʎʇ ĞËŧŸĦöä È è ʄäÛdbÊΣä ÆŧŢ dbÊģ:

سادسا: الأدوات المستخدمة في جمع البيانات:

ǦǯǷǪǰ ǯDZǟǰ ǦǯǴǰ ʔǲǯ ǪHUǦǰ ǰØǴ ǰǹ ǞǞǬǰ ǾǺǰ Ž ǺǷǴǰǪǯǰ ǼǪǯ ǦǹǺǼǦǰǞ ǪHUǦǰ ǹǼǞǰ ǪȾ ǴǰǼǯ ǯǾ ǽǰǞ ǺǷǪǰǯǴǽ ǨǰǼǦǰǴǽ ǦǹǺǼǦǰ ǹǼǞǰ ǰǯ ǺǷǰ ÛǹǼǪǪǲǰǞ ǹǾǞǰǪǰǞ ǹǾǪǰǞ ǼǪǪǰ ǨǰǼǯ:ǲǲǺǴǰǼǯ ǦHUǶǯǹǷ ǲǴ ǴǰǴǰǪǪǦǰǞ ǲǰǞ ǰǷ ǪǪǦǰ ǰǷ ǪǪǦǰ ǰǷ ǪǪǦǰ

2-عينة البحث وكيفية اختيارها:

Ʒŧǫƒ ÉƝÉƠ ÆĒƶ ĞĄĘĦİää ĻĘŧÔǩ ŌĢęĀÛ ÅƷĦƤ ìÄŧä çÅnƵŸĦŧä ùƳǫnÅæÛ ÅŧÎÅĘǫnä ĞÖƦÙĀ ĞĄĘĦİää ƵŸǫơ Ûȼä ŌƷƨää ĞDzĘǫ ĝÀÛǩ Æę Ɣää çĝÂĘHuǫää ǨÔŸÖǩ ÅŧŸõ ĞĄĘĦİää îÅÙâ ĞƶÀĦn çìäï ÅŧŸĀ ÛȼìÄƶà ĞƶÀĦnĀ Ġèâî Éää ŸŸòjä ƷŧǫÖä äØŁ ŌžǰǶ ĞÖƦÙäĀ ĞÁŸǫƲ ÆĒȯÅèüæ ǪĝÅĢää ÅŧÎÅǫƩ ÛǪHuĢŸö ŸŸòjä ƷŧǫÖä dbn ÞÂDZ ÅĘƷƶ .ȼŸŧõüæ ƷŧǫÖä Ġèâî ì ĞÖ Î n dbn ǪĝÅĢää ł8ǩĀ ǪHuĢää ó ĝÀdà ĘÖOÄÛ ŌƷÊǩĀÛ ƆäÉĒŧƶä ĘĒÖHuǫô ÉƷǰǶ ÅŒj ǪHuĢää Ž ĢĒèÅèjä æƶÛ ǰ ƎǫĦǩ ŸƷƶ ötƶàà ĞĄĘĦİää þà îÅĢǫƷä ƾŸƷĀ ĢĒHuÊƶä ĞĄĘĦİää ŸŁ ÅĄǫèâîÉô ÅŁÅȸuǹä Ɣää ĞĄĘĦİÅƶ Û ǪHuĢää ùƳǫnÅæ ĞĄĘĦİää îÅĒǫnä ĞÖƦÙ ƵŸǫơ Åŧõ ÛĞèâîÉää Ăà ÛîÅĒǫnɾä ĢĒŸŧƷ Ž Ġèâî Éää ĞĄĘĦİö ĞƲĀÅÊǫ Ġȍ̈ÅÅää þƶÒǩ ǪĒŁШ Ġèâî Éää ĞĄĘƷ îÅǫƩ ǪĝÅĢää þà ": ł Ħǩ Ɣäā . Ġèâî ì ƷŧǫÖä ĞŸƵư þƶÒǩ þà

3-خصائص العينة :

ĞĄĘĦİää ìÄƶj ĠÊƶä ĢĒŸŧĦæ ÅĄŧę ÆĎöĀ ÛÕǫÅÎöä ÀÔΣä ƾŸƷ ìÅŧǫƷɾä ƾƷÆǫèà ÅĄƷƶ ȓƶǫ þŭƶ ðÅèjä äØŁĀÛ ðĀîÆƶä ƷŧǫÖä dbn öÅDƶuèä Ź Û ĢĒǩɾĀÄĎƶä îäì üĀúÊǫ ùÀù dbn ĞĄĘĦİää ƾŸƷ çâîÅŧǫèä ƷNƶǩ Ź ôÀÅĄǫ 52 ĢĒǩɾĀÄĎƶä ÅƷĄǫ åÅĢèj ÕöíĀ ƷDƶuÊǩ ʼB ĢĒĎĢǫƶä æîÅŧǫèä12 Ånąâ ĢĒĢÊɸ ǰəÅǫɸ ƳÛĦǩĀ Ġèâî ÆŸö ĢŸæÅę æîÅŧǫèä40 .äÆŧƷ çâîÅŧǫèqä ƾŸƷ ĞæÅDZqä ýÆƷ Āà ĻŧîƶÊǵ ýÆƷ Ånąâ ĢĒǩɾĀÄĎƶä îäì dbn ĞĢŸÛöä ȒĦæ åÅHuÊɸä

ثامنا: تحليل البيانات

المحور الأول : البيانات الشخصية

الجدول رقم (01): يوضح توزيع العينة حسب متغير السن.

ŠGÊÅöä	çâïÄÒQöä		
75,0	30	ĞÅè 25 dbn Ōęà	dbÊöä
20,0	8	ĞÅè 35 Бâ 25 dbn	
5,0	2	ĞÅè 35 dbn ÄžÕà	
100,0	40	Œtŏä	

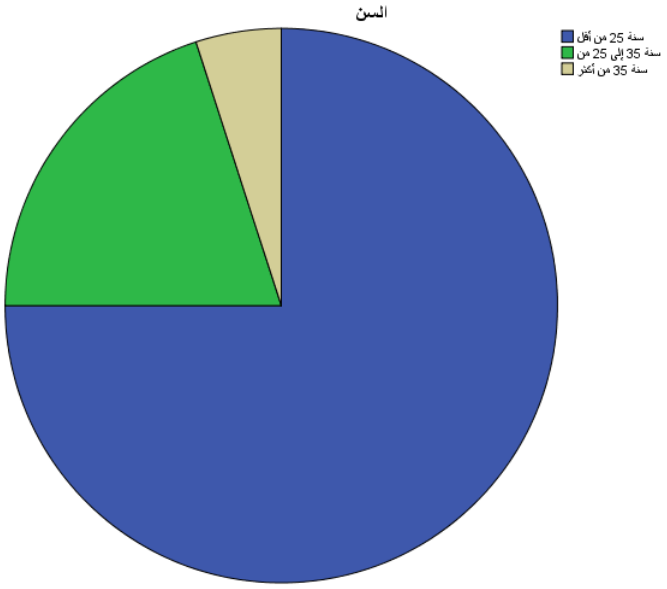

dbn Ōęä ĞÄtĦöä ĞÅÀöä ŌžQ kŒzHuGtä ĞÅz dbn%75 å çîÆę ŠGÊ¶ ∃õä þà üĀÆƨä üϒn dbn ÅÅö ǴRQ∧ dbn Äžõä ĞÄtȝ ĞÅz ŌžQ%5 ŠGÊ¶ Ån¿åĞÅè35 Бâ ĞÅè25 dbn ĞÄtĦöä ĞÅÀöä ŌžQ%20 ŠGÊ¶ kǵ Ž ĞÅè25 . ĞÅè35

ĘÄù dbȝ ÅŁÄ∨ŒÛkĀ ȝ∩ÅÎn ÞÅÎ¶â üŒǵ îÅÒzà ĻȾ∧ÆÒ åÅĠì Ļŀ ĞÅĘĦöä ìÄÄzà ĻṬĦn þà ϽŸȝ äØŀ üÆ/ĀÞÅÎ¶â Ž æÄùÅÅtä ÆĠǵĀ ŌtĦöä ÆȜŒQÊk ĞĘäÅĠÎöä ĞęÅÛöä ĻṬĦn þr ĞĘKrĀÅÖtä îäì üÅf Ž ĻȾùÄÄŸä ÅĘDŽŒ∨ÅÒQöä ϽŸȝ ĻȾQöϒùâĀ ĞĘtŸĦöä ĻőÄ∨ŒQÊn ÆÊĠ äØŀĀ ĻȾĦ∩ÅÎn

الجدول رقم (02): يوضح توزيع العينة حسب متغير الجنس.

32,5	13	ذكر	الجنس
67,5	27	أنثى	
100,0	40	المجموع	

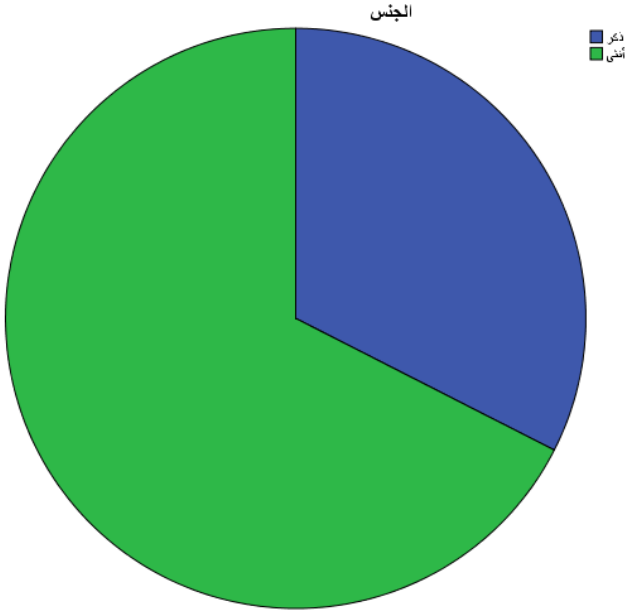

ìÆĤæ ĞĝÎÅÖŋ%67.5 å çîÆę ĞĝÊÆæ èÅąâ ĻŁ ĞĒĶŦĀÅÖţä îäì Ž ĸùÅÁʌţä ĞĝÊą þà üĀÆƨä ĸĞʌ

. źŦĀÅÖţä ÕŧĦöä üÅf Ž îζÕźöä ĞĝÊą úζÅǩ èÅąqä ĞĝÊą þà ĀÆĞǩĀ%32.5 ĞĝÊÆæ îÆę ĂØöä îζÕźöä

ÅƷÊÅą ĸ ŕÅz ÅŒà ÅòζÔò æĸǹjä çɨʌÊöä Ž Õ8Îöä üÅf Бâ ĶŧRąæĀ ĶHuÊǫÕä ææÅţä þà äØŁ ÅÁô ÆÕ̃ʌ Åư ææÅţä ĻŁŧò ɒŋ çÅÊèúţä Ōòäì ƷʌÀÎţĀ îÀÒzjÅz ææÅèQò ĞŒèÅèjä ææζÁöä ÅŒζõ çŦÅÖä ɒŋ ÆʌÆĦöä Ž

. ĞŒöÄüÊŧŸö ÅƷŸŧOĀ öϒùŦä ÆĒģĀ Ğĝdî ɒŋ ¢æ Ʒǫŧǫǩ

الجدول رقم (03): يوضح توزيع العينة حسب متغير المستوى.

ā̆ẓ̥Êṭ̈	hυèÅṇ ƁĀà ĞÆè	28	70,0
	hυèÅṇ ĞɆɱÅȯ ĞÆè	12	30,0
	ǿṭ̈Ŏä	40	100,0

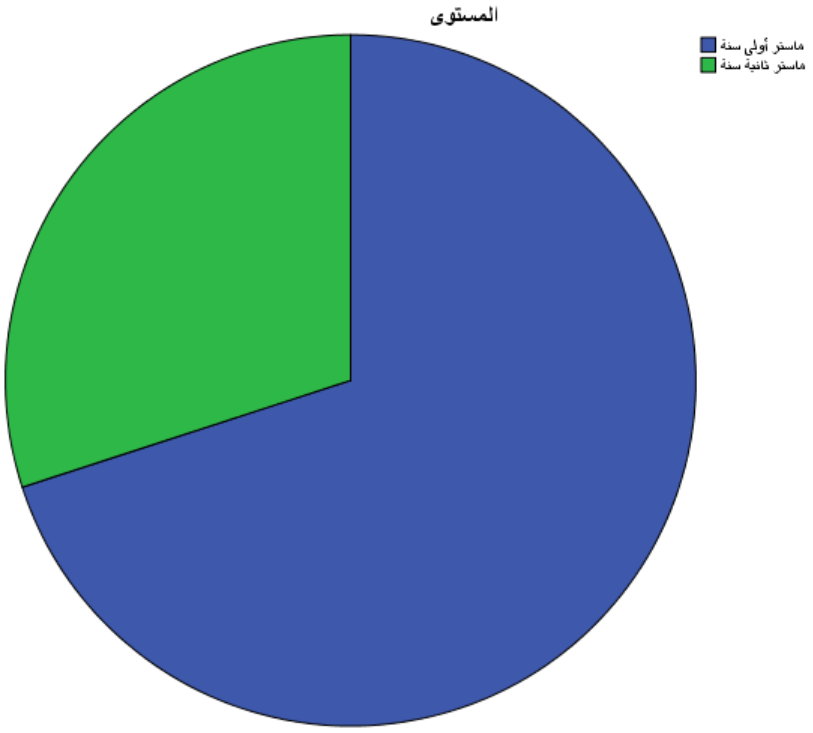

hυèÅṇ ƁĀà ĞÆè ʊṭ̈ɆŸĤȯöä ĻŁäẓ̥Êṇ ƙäẓ̥HʊĞṭ̈ä ĞÅẓ dbṇ %70 ĞɢÊɱ þä üĀÆɔä üϒṅ dbṇ ÅÆŏ ǴR̥ʌ

.hυèÅṇ ĞɆɱÅȞöä ĞÆÊöä åÅHʊȍĵ %30 ĞɢÊɱ ÆƱ ƙǵ Ž, ĞɆƙ₹ĀÅÖṭ̈ä îäì Ž ƙüÅÁṇ

ǰṇÆɱä ĻȾʌÆȯ hυèÅṇ ƁĀä ĞÆÊöä ā̆ẓ̥Êṇ dbȮȯ çÅẓ̥Êṭ̈ä ZŸ̥QƯ ʔŸȝ ÆṭǫĤƙ ĞɆƙ₹ĀÅÖṭ̈ä îäì þà ʔŸȝ Õȯí üÆʌ ĞȍÅṅ çÅĤṇÅDzŸö ʊṭ̈ɆŸĤƙ ðÅɆÖṭ̈õ ǰṇÆɱṇÃ ÆʌÆDZ ǿ˙ṙẓṇ Ƙṅ₹ä äØŁ þä þẓ̥õ ź₹ĀÅÖṭ̈ä Ötḧöä Ž æK̥ɢõ ĞɢÊÁæ

.1 hυèÅṇ

الجدول رقم (04): يوضح نسبة العاملين في عينة الدراسة.

(%) ĞGÊÆäa	çaîäÀÒQÖä		
17,5	7	ĻĤφ	ÀĘöÅģ Ɏŧʒ Āà ĞÀĘṢĀ Ö8 Îǩ ÖŁ
82,5	33	ŧ	
100,0	40	ǫŧŏä	

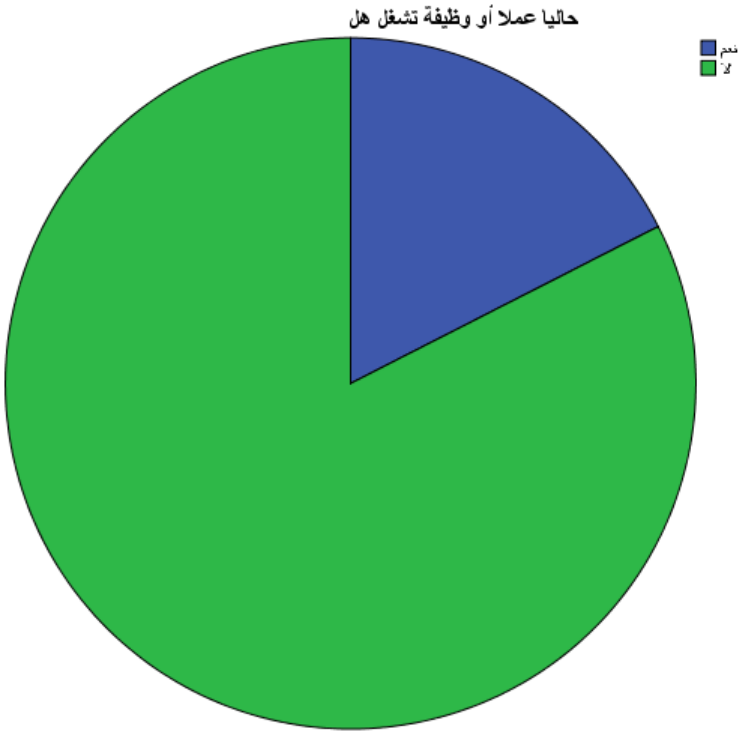

Ăä þzÝ8 Î∧ ŧ ĸżHUGţä dbŋ%82.5 ĞGÊφ üĀÆƧä üƳṅ dbŋ ÁÀö ǴR̂Q∧ : ĞÀƬţä Āä ĞÀĘṢżöä ĸ8Qŋ ÆÊÊģ

. ĞÀÝQƯ ZəÅṢĀ ĻƬ∧ÆéO%17.5 ĞGÊφ ĸģ Ž ĞÀĘṢĀ Āä Ötʒ

üĀâ∧ üâŋ ĻƬR̂Hä þä Бä ʒDZâî äØŁĀ Ötʒ þĀÆä ĞĘǩŧĀÀÖţä îäì Ž ĞüÀÁÁţä ĞÅÀöä ÆÝqä þä ÆÕ∧ Åŋ äØŁĀ ĞèâîÆöä

الجدول رقم (05): يوضح توزيع العينة حسب متغير التخصص العلمي.

ÙÎÏÖÜ ÒÔÁÇÖä	ÇâîäÒÇÖä	(%) ĞĢÊÁÖä
	10	ĞÉŋƳèâ ýƵŸʒ	25,0
	7	ЧDŽżƵÉæ	17,5
	6	ÇÁÉŕÀî	15,0
	5	ĞÉèÁÉè ýƵŸʒ	12,5
	3	ĞĵîÀΘ ýƵŸʒ	7,5
	9	Ƀß ýƳʒâ	22,5
	40	ǿŧŏä	100,0

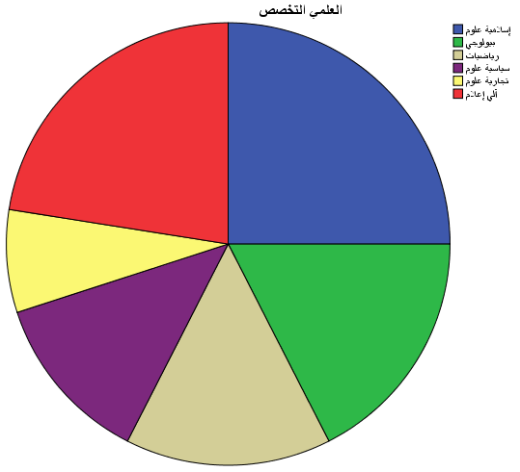

çäí ƙżƵĢʈä ĞÅƶ ɗŋ%25 ĞĢÊ℗ þä üĀÆƨä üƳṅ ɗŋ ÅĸÖ ĠŔǪ: ÙŧŸĤöä ÒÔÁÇöä Ƙ8Ǫŋ ÆÊĝ ĞĢÊ℗Ā ЧDŽżƵÉæ ÒÔơ%17.5 ĞĢÊ℗Ā Бä ýƳʒä ÒÔơ%22.5 ĞĢÊ℗ ƙĝ Ž ĞÉŋƳèä ýƵŸʒ ÒÔơ . ĞĵîÀΘ ýƵŸʒ%7.5 ÒÔơĀ ĞÉèÁÉè ýƵŸʒ ÒÔơ%12.5 ĞĢÊ℗Ā çÁÉŕÀî ÒÔơ%15

äØŧĀ ĞĢÊ℗ ɔŸʒÅæ ĞÉŋƳèŕä ýƵŸĤöä ÒÔơ Éĸʒ źŕĀÅÔʈä ÕŧĦöä öÌÀĸîä ĞĢÊ℗ þä ÇÁÉÛĤʈä ¢ØŧŁ ɗŋ ÒŸÁǪÊ℗ æ8Ôŋ ʒĵîÀÎŋ ÞÅÎ℗ä Бä þƵƳDzǪ äØö ĞŸÉÁŕ ĞÉŋƳèŕä ýƵŸĤöä Ž éÀHuǪöä ÉĔĦæ ZÉşƵǪöä ĞĢÊ℗ þä ŕä ʒDZâî . ĻƳΛÆö îÀÒǪæŕäĀ äÆæŕä êÀî æìÀĵĀ

المحور الثاني: التكوين وعلاقته بتنمية العمل المقاولاتي

الجدول رقم (06): يوضح أقدمية الإنخراط في دار المقاولاتية.

(%) ĞĢÊĂöä	çâïäÀÒçöä		
82,5	33	ĞĂè dnę Ðęà	ôÀÁĂę ĶţäÃ Ğę ØĂę ĞËĶŦĀÀÖţä îäì Ž
12,5	5	çzĂè 3 Бâ ĞĂè dnę	
5,0	2	çżzĂè 3 dnę ÀžõÀ	
100,0	40	ØţŧŎä	

dnę%82.5 çîÁę ĞĢÊţ ∃õä þä üĀÆƨä üϒn dnę ÅĂö ĸĢçΛ: ĞËĶŦĀÀÖţä îäì Ž ôäÀϒŦä ĞËnęÆęä ÆÊÉģ Ånęä çżzĂè3 Бä ĞĂè dnę ÒžçΠ%12.5 ĞĢÊţ ĸģ Ž ĞĂè dnę dnę Ðęä ĻƷΛÆö ĞËĶŦĀÀÖţä îäì Ž ĸüÀÁĂţÀĻ . ĞËĶŦĀÀÖţä îäÆö ĸĦäÀĶ çżzĂè3 dnę ÀžõÄ ĻƷΛÆö%5 ĞĢÊţ

. ĞËĶŦĀÀÖţä îäì æÀÎţ ĞçäÆģ Бä ƷDZâî äØŁĀ ĞŘÀÁĂę ôäÀϒŦä ĞĢÊţ þä çÀËÛĦţä ¢ØŁ dnę ÒŸÁçÊţ .

الجدول رقم (07): يوضح دور التخصص الجامعي في تنمية الأفكار الإبداعية.

(%) ĞĢÊĂöä	çâïäÀÒçöä		
92,5	37	ĻĦţ	?Ÿƺ ЧĦnÅƨä ÕÔÔơ ûÆƷÀè ZËõ ĞËƷäÆäqä ûîÀÒzà ĞËŧĂĶ
7,5	3	Ŧ	
100,0	40	ØţŧŎä	

ЧŁ ĞĢÊţ ∃õä þä āÀţ üĀÆƨä üϒn dnę : ź ŦĀÀÖţä ÔŧĦöä ĞËŧĂĶ Ž ЧĦnÅƨä ÒÔÁçöä îĀì ĸģ Ž ĞËƷäÆäŦä ĻŁîÀÒzä ĞËŧĂĶ ?Ÿƺ ĻŁÆƷÀè ЧĦnÅƨä ĻƷÔÔơ þä ĀÀΛ ĸçzHuGţä ĞÅz ƁÅPä dnę%92.5 . Õöí ÈÒƷ ĀÀΛ%7.5 å îÆÖĶ Ɣöäā ĞŸËŸę ĞĢÊţ

Бä ÅƷŸzOĀ ĞËƷäÆäŦä îÀÒzŦä ĞËŧĂĶ Ž ĻŁÆƷÀÊΛ ðĀîÆţä ĻƷÔÔơĀ ĞĢŸÛöä ĞzÅÖç Бä ÖÅĂîŦä äØŁ ìzĦΛ ĞäÅžη ЧĦnÅƨä ÒÔÁçöä ∃çĦΛ Çţ£g ÂDzΛţä ÖĀÀÎţä Āä ÔŧĦöä Ž ĞzŸÀÖöĀ æÀùÀÁţä āÆę ĞzÀĦnÀ ĞΛzŧĂĶ ƷΛîÀÎę .źŦĀÀÖţä ÔŧĦöä Ž ЧƷËDZçöä ÔnÅĦöä

الجدول رقم (08): يوضح مدى اعتبار دار المقاولاتية مكانا للإبداع.

(%) ǦǤÊÁöä	çâîäÀÒǪöä		
62,5	25	ĻĤǫ	ØïÆäRö ÅǫÅÒǫ ǦĒǩŕĀÅÖţä îäì ∃ǪĤǩ ÕŁ Ā èäÆǵjä ?Ÿ3 öϒùqäĀ îÀÒǪäqäĀ ǦǤŸÛöä Òơ Ɣöä ÅʌÅRÕöä
2,5	1	ŕ	
35,0	14	ÅǫÅĒǵà	
100,0	40	ǫţŁǑä	

ØïÆäRö ÅǫÅÒǫ ǦĒǩŕĀÅÖţä îäì þä þÄÀʌ ĸǫzHuǤţä ǴÅz dbǫ%62.5 ǦǤÊǫ þä üĀÆƨä üϒǹ dbǫ ÅÁö ǴRǪʌ îäÆö þzÒǩ Åǫ 3ęzǪǩ ǴʌĒĤöä ìäÀzä dbǫ%35 ǦǤÊǫ ĸǵ Ž ǦǤŸÛöä Òơ Ɣöä ÅʌÅRÕöäĀ èäÆǵŕä ?Ÿ3 öϒùŕäĀ ¢ǫÅ¢ ýÂΘ%2.5 ǦǤÊǫ Åǫä ǦǤŸÛöä Òơ Ɣöä èäÆǵŕä ?Ÿ3 öϒùŕäĀ îÀÒǪ¢ŕäĀ ØïÆ¢ϒö þÅÒǫ ÅǫÅÒǫ ǦĒǩŕĀÅÖţä . ØïÆ¢RÖ þÅÒǫ ǦĒǩŕĀÅÖţä îäì þÅ¢ îÀǤǪ3ä ÆDzʌ ŕ

ĻT ǴĒǪǩ ¤ǨKǹŕä ℓØŁ þä ǪĒǵg ØïÆ¢RÖ þÅÒǫ ǦĒǩŕĀÅÖţä îäì îÀǤǪ3ä ǦǤÊǫ ÖÅǨǪä þä ĘǤè Åư ǰǪǤǪÊǫ ïÅƵä Бä ЧĤÊöäĀ Þäìŕä ÕŘzä ĆÆÖǩ Ăä 3ęzǪöä òîä ?Ÿ3 3ǪÅÎǫ Ž ÅŁÆĒÊΘĀ ĻŁîÀÒzä db3 ĸǤĤǪŸö ÒÄÅöä db3 ǪHuǤöäĀ çϒÒÎŁŸö ÈÊHuǪöäĀ ÂĒŁǪţäĀ ÀŁǪÊţä ÀʌzÛǪöäĀ îÀÒǪ¢ŕä ?Ÿ3 ÕŁĤöäĀ ǦĒöÃúÊţä ÕŁƠĀ ùäÆŁŕä . üzŸΣä

الجدول رقم (09): يوضح مدى امتلاك دار المقاولاتية للإمكانيات لتطوير العمل.

(%) ǦǤÊÁöä	çâîäÀÒǪöä		
67,5	27	ĻĤǫ	ǴÄÎǤöä çÅĒǫÅÒǫqä ǦĒǩŕĀÅÖţä îäì ÕŸǫ ÕŁ ź ŕĀÅÖţä ÕŁĤöä ÀʌzÛǪǩ ǴʌìÅţäĀ
32,5	13	ŕ	
100,0	40	ǫţŁǑä	

çÅĒǫÅÒǫŕä ÕŸǪǫ ǦĒǩŕĀÅÖţä îäì þä ĀÄǩ ĸǫzHuǤţä ǴÅz dbǫ%5..67 ǦǤÊǫ Ǧǫä üĀÆƨä üϒǹ dbǫ Şǵϒǫ ÅʒʌÆö ǨÊĒö ǦĒǩŕĀÅÖţä îäì þä Ăä. Õöí ÈÒ3 ĀÄǩ%32.5 ǦǤÊǫ ĸǵ ŽÛ ǴDƵì ?Ÿ3Å¢ ÕŁĤöä ÀʌzÛǪǩ . ÕŁĤöä ÀʌzÛǪǩ çÅǤǫÅÒǫŕä

ÕŁĦöä ÀÅzÛ¦ö ĞÅÀÎĞöäÃ ĞÅìÅţä çÅŁ¤ÅÒn¸ŕä ÅŦÅÆö ĞŁĶŕĀÅÖţä îäì þä ÆÖ¦ĦĶ ĸĵzHUĞţä ĞÅz ĞŁĞŸd¸ä þä ǰ¦ÅĞÊ¤ üÅf Ž ĸÅÒŁ¦ţä æØĶÅè¥ä Ž ĞŸŽŁ¦ţä ĞÅÀÎĞöä çÅŁ¤ÅÒn¸ŕäÃ ÆŁèĵzΣÅÕæÂŦDZ¥ä Ō¦ģ dbn¸ ÕĐíÃ ź¥ĀÅÖţä . ÅT ĞÖzÀţÃ Ğ£ŁŽäÆöä çÅÅ£Tä Ž3n¸ ÅTÅÔĶäÃ ĞŁĶŕĀÅÖţä

الجدول رقم (10): يوضح وجود برنامج لتكوين الطلبة في دار المقاولاتية.

(%) ĞĞÊÅöä	çîÃÀÒ¦öä		
85,0	34	¸Ĥ¤	هل لدار المقاولاتية بجامعة الأغواط برنامج لتكوين الطلبة حول عالم المقاولاتية
15,0	6	ŕ	
100,0	40	Ğţ£ÖäÃ	

ÆŬ ĸģ ŽÛ ĞŁĶŕĀÅÖţä îäì Ž ĞĞŸÛöä dbźÒ¦ö ǰn¸ÀÀä ûÅÅŁ þä ÃÀ∧%85 ĞĞÊ¤ þä üĀÆƨä üϒn dbn¸ ãÀ¤ . ĞĞŸÛŸö ĞŁÆźÒĶ ǰn¸ä∃ä ýzÕĶŕ ĞŁĶŕĀÅÖţä îäì þÀĶ%15 ĞĞÊ¤

ÆÅ3 ĞŁĶŕĀÅÖţä êÃÎ ðÀd¸ Бä ùÆő ĞŁÆźÒĶ ĞÛÎ¤ÃĞŁĞ∩ÆĶ çîÃÆä ýzÕĶ ĞŁĶŕĀÅÖţä îäì þä ?Ÿ3 Õ¦ö¦ì äØŁĀ zŁ ĞŁĶŕĀÅÖţä îäì dbn¸ ϑèÅè¥ä ùÆTä þŕ ĞÒÅ¶ä ¸ŦĤ∩ÅÎn¸ È£¦èÅ¤ö Ğn¸ïϒöä çîÃŦţä¤ ¸ŁÆ∧ÃÂĶĀ ĞĞŸÛöä þzÒĶ çÀÃÕØţÃ çÅźÛţÃ çÀÀŕÅ+ÃĀ Ę¤ÅźöäĘ¤À¤ù db3 ĞÀÀŢ¤ ǰn¸ä∃ä ź¥ĀÅÖţä Õ¦ĦöäĀ ?Ÿ3 ĞĞŸÛöä ÆÎ∩ÆĶ . ĞŁĶŕĀÅÖţä êÃÎ ÂÂĤĶĀ ź¥ĀÅÖţä Õ¦ĦöäĀ úÅ£è

الجدول رقم (11): الدورات التكوينية في مجال المقاولاتية ومدى الاستفادة منها.

هل نظمت دار المقاولاتية دورات تكوينية في مجال المقاولاتية	كم مرة استفدت من التكوين							
	مجموع		دائما		أحيانا		نادرا	
	ت	%	ت	%	ت	%	ت	%
نعم	100	33	33.33	11	36.36	12	30.30	10
لا	100	7	0	0	28.57	2	71.42	5
مجموع	100	40	27.5	11	35	14	37.5	15

üÅf Ž ĞĔÁ¼ÇÒǩ çâĩÃì ĮţŢÁǩ ĞĔǩŕĀÅÖţä îäì þä āÀǩ %82.5 ĞĢÊ℗ þä üĀÆƨä üϒn dbn¸ ÅÁô ĠRQ^ . üÅÖä äØŁ Ž ĞĔÁ¼ÇÒǩ çâĩÃÆ‡ ý¼ÕǩŕĞĔǩŕĀÅÖţä îäì þä āÀǩ%17.5 ĞĢÊ℗ Å¡äÛ ĞĔǩŕĀÅÖţä .

ĞĔǩŕĀÅÖţä Ăì¾Áöä üϒn dbn¸ ĞĔÁ¼ÇÒǩ çâĩÃÆ‡ ý¼ÕǩĞĔǩŕĀÅÖţä îäì þÅ‡ üĀÆƨä Ĵ¸äÅQ℗ üϒn dbn¸ ÅÁô ĸĢǩ æÞÅÅĢÃ æ∃n çäí ĞÅz ʒn¸ çϒ‡ÅÖţä üϒn dbn¸ ĞĔǩŕĀÅÖţä ĞÊè¨ú‰Ÿö ĞĔ℗äÆĔ¤¸ çâĩÅÁï ĮţŢÁǩĀ Ò‰Ħöä çÅÌÎĩÃÃ .ÆäaÀDZÃ çÅŁ¼ÁĔz ÒÒÌ ʔŸʒ åϒÛöä ùÀù dbn¸ ʒÁïÅÎţä óÀ¾Ã üÅÖä äØŁ Ž æÁÅ¥n¸Ã

الجدول رقم (12): يوضح مدى مساهمة التكوين.

ĞĢÊÁöä (%)	çâĩÃÒǪöä		
82,5	33	ÕzîÅĦ¸ ÁÑÁÉΘĀ À¼ÇÛǩ	¢ǪĔÕŸǩ ĂØöä db¼ÇÒǪöä Ò‰ ĞĔ‰ÁǪöä Ž Į‰Åè
2,5	1	ÆĒ¢öÅè¡ä Ž ÁĒƨä ĮÒHuǪöä ĞĔDZÇ¾ÁÒǪöä	
12,5	5	ä¼Á‡qäĀ îÅÒǪ‡q¤ä	
2,5	1	ÞÐÌ Ž Į‰ÅÊ^ B	
100,0	40	¢Ç‰Ö¤ä	

ƙǵ ŽÛ ĻƮźÎÀĤņ ÆʌÆΘĀ À/ƵÛǩ Ž ĻŁÅè ɒ/ƵÒǪǿä þä ÃÀʌ%82.5 ĞǤÊ℗ þä üĀÆƨä üϒǹ ɒņ Şǵϒ℗ ɒ/ƵÒǪǿä äØŁ þä ãÀǩ%2.5 ĞŸĒŸę ĞǤÊ℗ Ånäû ÎÀÒǪǿŧŕĀ ÖɶÆäŧŕä Ž ĻŁÅè ɒ/ƵÒǪǿä äØŁ þä ãÀǩ%12.5 ĞǤÊ℗ .ÅĒDƵźƵÒǪǿä ÆĒŧÒÅèä Ž ÆĒƨä ĻÒHǪǿä Ž ĻŁÅè

Gǵ ÕŧĤǿä Бä ÕĒƮźĀ öĤƵÆ℗ŧŕĀ ĞǤdÀǿä æìÅʌï ÕDZä ɒņ ìÀƵŧŕä ɒ/ƵÒǪǿ ýƵÕǩ ĞĒǩŧŕĀÅÖƮä îäì þä ŧŕä ƷDZâî äØŁĀ Ʒ℮źǿä óÎä ʔŸƷ æÆÊf æÀÒƵ Бä ÅƬǪdĻĒÒ ĞǿĀÅŢĀ öÄÀÎņ æÀÒƵ ÅƬŦÆǴǩ üϒǹ ɒņ îƵÛǪǩĀ ùÎÀĤƮä ĻT ìÆDzǪǩ . ĞÊèúņ ĞǤÔǪǿ ÅŁÀ/ƵÛǩ Ʒņ

الجدول رقم (13): أسباب نجاح التكوين المتلقى في تنمية أفكار الطالب.

		إذا كانت الإجابة بنعم هل هذا راجع إلى						
المجموع		جودة بيداغوجية التكوين		جودة أساليب التكوين		جودة المكونين		هل التكوين الذي تلقيته ساهم في تنمية أفكارك
100	36	16.66	6	41.66	15	41.66	15	ĻĤ℗
100	3	3 :Ɣä ƙĞĒÖä ìÆʒ						ŧ
100	1	1 :ÅɱÅĒǵüæ ƙĞĒÖä ìÆʒ						ÅɱÅĒǵä
100	36	16.66	6	41.66	15	41.66	15	ǿƮŧÖä

îÅÒźŧŕä ĞĒŧʌǩ Ž ĻŁÅè ƱÖŸǪƮä ɒ/ƵÒǪǿä þä ãÀǩ ƙǿƵHǤƮä ĞÅź ɒņ%90 ĞǤÊ℗ þä üĀÆƨä üϒǹ ɒņ ãÀ℗ ÆʌƷ

ĞĒŧʌǩ Ž ĻŁÅÊʌ Ɓ ɒ/ƵÒǪæ ǨņÅę ĞĒǩŧŕĀÅÖƮä îäì þä Ăä ÕöíÈÒƷ ãÀǩ%10 ĞǤÊ℗ ƙǵ ŽÛ ĞǤŸÛǿä .îÅÒźŧŕä

Бä ÅŁÀ/ƵÛǩĀ îÅÒźŧŕä ĞĒŧʌǩ Ž ĻŁÅÊǩ ƱÒö ĞĒʌ/ƵÒǩ çâĪĀÆæ ýƵÕǩ ĞĒǩŧŕĀÅÖƮä îäì þä ĘǤè Åư ǰǪʌǪÊ℗ ĞĒʌƬŋ æÞÅʌÃ◙ æ∃ǹ ɒņ þƵÒŸǪς ÅņĀ ĞĒǩŧŕĀÅÖƮä îäÆæ ɒʌÆDZźƵƮä ƙ℗ƵÒƮä æìźDZ Бä ìźĤʌ äØŁĀ Ğ/Ƶŧʌǩ Ʒ/ʌÅ Îņ Þźè çÅņźŸĤƮä ₡ØŁ þƵÒǩĀ öÄÀÎƮä ÆĒǵÅÒ Бä ÅTÅÔʌæĀ çÅņźŸĤƮä ƱÖŸǩ ÕĒƬÊǪǿ ZĒŞƵǪǿä ĞŸƬè úÀùĀ Бä ĞźÅÌŕŧÅæ ÀʌÆÖǪǿäĀ ýʰuǵŧŕĀ ÕŧĤǿä êÃÎ ₡ìźÊǩ þƵÒƮźĀ þƵÒǪƮä ƙä ƱŸƷÅÅǩ ƵDZ ĘŸĻ ĞĒÖĒǤÛǩ Ää ĞÀŢ℗

dbn¸ zDZ E¸Y¡nÄ îÄOQä¬ïÄ U¤zöä ä¡ÄMï Ž GZÄÊn¸ ÄT dbÆzOQöä GE¸Y¥b¤ Ž K¼zOtä ÄŁÆ¥bQHÆ Yöä ÆE£öÄè¬ä

. ¤ę¸zöä óîä ?¸Y¤ ¤ÑÄÎn¸ Ž çÄnzY¸Ht¸ä CØŁ EäÄÛk ?¸Y¤ G£ÊzÄAQöä

استنتاج الفرضية الاولى:

ǰ ŋǷÄǽ ĘǺÀÙ ƌƷ ÅƵǾz ƘÙÄÁǺŧä ĞĠŸÛŸö ƌƛǷÒǪǽ ýǷÖǩ ĞǾǨŕĀÅÖŧä îäì þä ÆŪ ÅƵǾŸƷ ÕÔǂä ǰəÅǪǺöä üϒǹ ƌŋ ĞǾŧǺǨ ÕDZä ƌŋ ź ŕĀÅÖŧä ÕŧǶHöä ÀǺǷÛǪò ĞΛìÅŧäĀ ĞǺÀ Î Göä çÅǾpÅÒŋqä ÕõǀT ÀǷǷǩ ǪǾǵĠÛ ĞǾĠΠÆǩ çǺÃìÃ Ž ǀŁÅè ƌƛǷÒǪöä þä ǪǾǵĠÛ ƌƛǷÒǪöä ĞǾDǷdäÆǾǽ æìǷDZ ƌƛǷÒǪöä ÆǾöÅèä æìǷDZ üϒǹ ƌŋ ǀŁĿÅÒzäĀ ǀƵźÅǶHŋ .ź ŕĀÅÖŧä ÕŧǶHöä üǷǵ ĞĠŸÛöä ϑƷĀ ÕǾÒ Î ǩ.

.ź ŕĀÅÖŧä ÕŧǶHöä üǷǵ ĞĠŸÛöä ϑƷĀ ÕǾÒ Î ǩ Ž ǀŁÅè ƌƛǷÒǪöä þä ǪǾǵ

المحور الثالث: أهمية دار المقاولاتية في مرافقة الطلبة في مشاريعهم المقاولاتية

الجدول رقم (14): يوضح تشكيل رؤية لمشروع جديد.

هل تشكيل رؤية لمشروع جديد من أولويات دار المقاولاتية	نعم	28	70,0
	لا	12	30,0
	المجموع	40	100,0

من خلال الجدول نلاحظ أن 70% من الطلبة أجابوا بنعم على أن تشكيل رؤية لمشروع جديد من أولويات دار المقاولاتية، بينما 30% أجابوا بلا، وهذا ما يدل على أن دار المقاولاتية تعمل على تشكيل رؤية لمشروع جديد لدى الطلبة.

من خلال ما سبق نستنتج أن دار المقاولاتية تعمل على مرافقة الطلبة في مشاريعهم المقاولاتية من خلال تشكيل رؤية لمشروع جديد لديهم، وهذا ما يساعدهم على تحقيق أهدافهم المقاولاتية.

الجدول رقم (15): يوضح تنظيم دار المقاولاتية مسابقة للمتميزين من الطلاب.

هل تنظم دار المقاولاتية مسابقة للمتميزين من طلابها في مجال المقاولاتي	نعم	8	20,0
	أحيانا	25	62,5
	نادرا	5	12,5
	لا	2	5,0
	المجموع	40	100,0

من خلال الجدول نلاحظ أن 62.5% من الطلبة أجابوا أحيانا على أن دار المقاولاتية تنظم مسابقة للمتميزين من طلابها في مجال المقاولاتي، بينما 20% أجابوا بنعم على أن دار المقاولاتية تنظم مسابقة للمتميزين من طلابها في مجال المقاولاتي، وهذا ما يدل على أن دار المقاولاتية تعمل على تنظيم مسابقة للمتميزين من طلابها في مجال المقاولاتي.

dnم%5 ĞGÊ¶Ā dnÂÆŧ¤ŧŸö ĞÖ¤ÀÊη ĞÆk₹ĀÀÖ₤ä îäì ýzÖk Ànم ãîìÀ¶%12.5 ĞGÊ¶ÂÛ ÀðŸÙ dnم dnÂÆŧ¤ŧŸö ĞÖ¤ÀÊη ĞÆk₹ĀÀÖ₤ä îäì ýzÖkÀnم ä£¤ä zòÀę .

êÃî Ō¤Ā Ōŧ₺Ḧöä æìÀ/Âò çÄÆÀO' dn3 ãîÀG3 þzÒk ĞńzÁè çÀÖ¤ÀÊη ýzÖk ĞÆk₹ĀÀÖ₤ä îäì þä äØŧ ÀÁò Æ₲ńʌ Ʉŧ₺ĘṬ¤ÖäÀ îÀÙ₹ä Бä ʒDZãî äØŧĀ ₺₮ḦńîÀÎם ĞŸÒ¤zţ ĞÕę ₺₮ʌÆò ĞGÔ¤ò ₺₮ʒÀÒk üŸn dnمĀ ĞÆk₹ĀÀÖ₤ä ĞÆk₹ĀÀÖ₤ä îäì Ōn¤äì çÀÖ¤ÀÊŧ₺Ÿö .

الجدول رقم (16): يوضح تحفيز دار المقاولاتية للطلبة نحو المشاريع المقاولاتية.

(%) ĞGÊ¶Öä	çãî¤ÀÒ¤Öä		
85,0	34	₺Ḧ¶	هل تقوم دار المقاولاتية بتحفيز الطلبة نحو المشاريع المقاولاتية
12,5	5	₹	
2,5	1	3	
100,0	40	₡Ŧ₺Ŏä	

ʒńÎם zU ĞGŸÛ¤ä ÂÆÀHU¤æ ýzÖk ĞÆk₹ĀÀÖ₤ä îäì þÀæ çÀę¤%85 ĞGÊ¶ þä ŞgŸ¶ üĀÉ¤ä üŸn dnم

. ʒńÎם ÞÅÎ¶ä zU ĞGŸÛ¤ä ÂÀO' ₹ ĞÆk₹ĀÀÖ₤ä îäì þä ãÀk%15 ĞGÊ¶ ₭g ŽÛ ĞÆk₹ĀÀÖ₤ä

... æÂƬDZ₹ä Ā üÀ₤ä ðÀæ ₺₮ŧʒÆk ĞńÀם çÄÆÀHU¤æ ĞGŸÛ¤ä Æʒ¤Êʌ ĞÆk₹ĀÀÖ₤ä îäì þä ɔŸʒ üÆʌ äØŧĀ

. Ğż¡¤ÀÖ¤Ā æÀÙ¤ÀÁ₤ä ÆHuÕ ĞÆk₹ĀÀÖ₤ä çÀÆ₡ŸÊ¤ä ÎÆÖkĀ ʒDzÎk Ɣöä ĞÆk₹ĀÀÖ₤ä ĞzÀÖŠöä æìÀńĀ æîìÀG₤ä zU ₺₮ŸÉ₦Ā

الجدول رقم (17): يوضح مرافقة دار المقاولاتية بمرافقة مشاريع الطلبة.

(%) ĞGÊ¶Öä	çãî¤ÀÒ¤Öä		
62,5	25	₺Ḧ¶	هل تقوم دار المقاولاتية بمرافقة مشاريع الطلبة في الواقع
37,5	15	₹	
100,0	40	₡Ŧ₺Ŏä	

óÎä ɔŸʒ ĞGŸÛ¤ä ʒńÎם Ęzæk ĞÆk₹ĀÀÖ₤ä îäì þä ãÀk%62.5 ĞGÊ¶ þä üĀÆDzŸö ÀAŸÉŸO' üŸn dnم

. ĞGŸÛ¤ä ʒńÎם Ęzæk ₹ ĞÆk₹ĀÀÖ₤ä îäì þä ãÀk%37.5 ĞGÊ¶ ₭g ŽÛ ʒę¤zòä

îäì þä ÇÐ¢ÉÁ ¢ÇÙÅÆE Gé ÍÞ³ÄÄÎ¡ ÉÙäÆ¢ä ðò¡ ÉÇÝÛöä Æ¡ÅÊÄÄ ÍÞ³ÆÄÄ Ę¿ÄÄÄ ðò¡ ÜŁ ÉÇ¢ÄÄÅÖ¿ä îäì þÄ ÐÅ¿ä ÍÞ³Æ¢ÅÕ ÉÙäÌÅ¿ä ÉÖz¿Ä¿ä Ę¡ÄÙ ðò³ ÍÞ³ÄÄÎ¡ þz¢ÄÆÅÙ ÍÞÇÅÔ¢ ÍŁÄ ÉÙäÎäÌÄ îz¡¡Ä ¢ô ÙŁő ÉÇ¢ÄÅÖ¿ä Ę¡ÄÙ ðò³ ÉÇ¢ÙÇÒÇöä ÉÖz¿Ä¿ä öÄÄÎ¿ä Ž ÉÇ¢HÔöä Ę¡ÄÛöä Ба ÍÞÞ¢DZÇ¢ üÝì ðò¡ ÄîÅÎÇè¢ä Í³Æ¢öÆÄ ÖəÅè¢ÇöÆÄ ÉÇ¢ÄÅÖ¿ä îäìÄ öÄÄÎ¿ä ÆÉgÅò Ä¢ ÉęÝHöä úÅÛ¶ ³Ł¢è¢ÇÄ æÞÅÅÒöÆÄ æ∃Ç¿ä æìÅÆÅò ÉŁÉÍÆÉÄ çÅÌÎîz¢ ýÅŁ¢Ööä . öÄÄÎ¿ä äØŁ ¢DZ¢Ç¢Ä Ýöä çÅ¢ÇĤÔöä ?Ý³ ÆÝ8Çöä

الجدول رقم (18): يوضح طبيعة هذه المرافقة.

(%) ĞĢÊÁöä	çâî¢ÄÒÇöä		
67,5	27	Ų³ÅŁÇDZqä ÙŁ‡ä ÖŁÝƠ	þzÒʌ ÖŁ ĮĤÁ¢ ĞæÅDZqä Ķ¶ÅÕäíâ
32,5	13	çäÆʌÆŦÇöÆÄ òÀÅöä ÆʌÆƠ	
100,0	40	Ø¿ŁŎä	

ÙŁ‡ä ÖŁÝƠ Ž ?ÝDzÇĶ ĞÖz¿Ä¿ä ¢ØŁ þà āÄĶ ĸ¡zHUĢ¿ä ĞÅz ðò¡% 67.5 ĞĢÊ¶ þà üĀÆɛå üÝì ðò¡ ŞgÝ¶ ³DZâî äØŁÄ çäÆʌÆŦÇöÆÄ òÀÅöä ÆʌÆƠ ÉÙäÌ ðò³ þzÒĶ ĞÖz¿Ä¿ä ¢ØŁ þà āÄĶ %32.5 ĸg Ž Û Ų³ÅŁÇDZqä ðò¡ ìÄz¡ Ų ÎŁĤ¿ä āz¢ÊŁä ĸÊƠ Ž Æ³ÅÊʌ ĞŁ³ÅŁÇDZqä ĞŁÆŁĞöä āz¢Ê¡ ?Ý³ îĀÆ¿ä ýz¢ÖĶ ĞŁ¢ĸĀÅÖ¿ä îäì þà Бå Ž ĞŁ³ÅŁÇDZqä ĞöäÆĤöä ÉŁÊÖƠĀ ÄìÀÅöä ÒnÆöä āz¢Ê¡ æìÅʌĀ ĞöÅÛĞöä ðò¡ ÖŁÝÖ¢Ýö æÆʌÆDZ ÖŁ³ òÄz ÉÝ¶ Ýì . çäÄÄžöä ³ʌiz¢

الجدول رقم (19): يوضح وجود علاقة مشتركة مع المحيط السوسيو إقتصادي من أجل توجيه الطالب نحو الشغل.

(%) ĞĢÊÁöä	çâî¢ÄÒÇöä		
15,0	6	Ĭ¶	¢Ł¢z¢Êöä ÙŁ‡ä ³¡ ĞõÙ Î¡ çÅę¢³ ûÅʌŁ ÖŁ Ö8Îöä z∪ ÆöÅÛöä ¢ŁDZ¢Ç¢Ä ÖDZà ðò¡ ÄìÅÔ¢ę
12,5	5	ĸ	
72,5	29	ĂîÌà ĸ	
100,0	40	Ø¿ŁŎä	

زغèزÊïä Ùغ±ä ƷŋŽęŸƷ ìزDZÃ ؟Ÿ3 ĞMâî ĻŽ/ʌÆö È‌ö % 72.5 ĞGÊ‌ þä üÃÆƧä üŸn ơŋ ŞģŸ‌ ÕDZä ơŋ ÃìÅÔǫęä زغèزÊïä Ùغ±ä Ʒŋ ĞõuÎŋ ŽęŸƷ ìزDZżä ĞMâî ؟Ÿ3 żزÅõ %15 ĞGÊ‌ Åŧ‌ÆÆä Û ÃìÅÔǫęâ . ÃìÅÔǫęä زغèزÊïä Ùغ±ä Ʒŋ ĞõuÎŋ ŽęŸƷ ÆDZžk ŕ ¢‌ä ãÀ‌%12 ĞGÊ‌ Åŧ‌ÆäÛ ÆïÅÛïä ¢‌ÆDZžk ýÆĤö ÃìÅÔǫęä Ʊèزêïä Ùغ±ä Ʒŋ ĞõuÎŋ ŽęŸƷ ìزDZżä ĞMâî ĻŽ/ʌÆö È‌ö ĞÅÀïä ĻŢĤŋ þä ŕä ƷDZâî äØŁÃ زŧ‌ÆïäÃ Ğ‌ÆDZÅǫ‌ŕä ĘŁÕOÃ úزèŕä Ž ĞÊzÅÆŋ çäí ĞMìÅÔǫęä çÅÊèúŋ ÞÅÎ‌ä üÅfÃ ÕŧĤïä úزè ؟Ÿ3 ĻŽ/ĤÝÛk . ÃìÅÔǫŕä ʻBÅĤïä Ž ÆÛk Ɣïä çK8ǫŸö ĞæÅDzǫèŕäÃ

الجدول رقم (20): يوضح سعي دار المقاولاتية مع الجهات المعنية لتذليل الصعوبات.

(%) ĞGÊÆïä	çâîÆÀÒǫïä		
70,0	28	ĻĤ‌	çÅŽƧä Ʒŋ ĞŁKŕÃÅÕţä îäì ؟ĤÊk ÕŁ ÞÅÎ‌â ƶU çÅæزÔïä ÕŁïÓǫæ ĞŁÆĤţä ĞÅìÌÅ‌ ĞÊèúŋ
30	12	ŕ	
100,0	40	ǫŧŧÖä	

ÕŁïÓǫæ ĞŁÆĤţä çÅŽƧä Ʒŋ ؟ĤÊk ĞŁKŕÃÅÕţä îäì þä ãÀ‌%70 ĞGÊ‌ þä üÃÆƧä üŸn ơŋ ŞģŸ‌ ÕŁïÓǫïö ĞŁÆĤţä çÅŽƧä Ʒŋ ؟ĤÊk ĞŁKŕÃÅÕţä îäì þä ãÀ‌%30 ĞGÊ‌ ÅŋäÛ ĞÅìÌÅ‌ ĞÊèúŋ ÞÅÎ‌â ƶU çÅæزÔïä .çÅæزÔïä

ÅŽĤŋ þÃÅĤǫöÅæÃ çÅŽƧä ZŸǫU' Ʒŋ æÆŁÅDZ ؟ĤÊk ĞŁKŕÃÅÕţä îäì þä ÅÆö ĠŘka ƱəÅÔģŕä ÕŁŸHUǫöä üŸn ơŋ Ʒŋ þÃÅĤǫöÅõ ĞſزÆĤŋÃ ĞʌìÅŋ çäÆƷÅÊŋ ÅŽƐÆÖk üŸn ơŋ ÕöíÃ ĞÊèúŋ ÞÅÎ‌â Ž çÅæزÔïä ؟Ÿ3 ÞÅŘÕŸö ÅŽƓģÅò üزÔģÃ ƷʌÎÅÎţä ÕʌزǫĮ Ž ĞöÅÛĞöä ơƷ ƙŋÅǫö ŧùزöä úÃÆÆÔöä åÅĞÎöä ÕŁ8ÎŸÃ ĻƷÆö ĞŁÆÀùزöä ĞöÅõǫöä þÃÀŽÊʌ ĞöÅõǫöä ¢ØT ƘĤæÅk ƘŋزÒŋ ùÀù ơŋ ĞÊèúŋ ƘŁÊk çÅŁÆÖk Ž ơʌزÒǫöä ƱÖŸÃ ĞŁÒʌĞöä ĞÖzÃţä ؟Ÿ3 ĞŁöÅţä çƳʌزŧǫöäÃ ÕŧĤöä úزÊæ ĞÖŸĤǫţä çÅŋزŸĤţä Ʒ'PÃ ¢‌ÆDZǫöäÃ ýƳ3ŕäÃ üÅĞÖǫèŕä ĞŋÆè ĊÆÖk ؟Ÿ3 .ÆÀ8Ôţä óÃÀÖöÅõ

الجدول رقم (21): يوضح طبيعة السعي.

إذا كانت الإجابة بنعم من أي ناحية	ÕʒÄÀÎ ˛ ÕʃÇʃŽ	22	55,0
	ĞʃÎäìqä çäÞÄÀDZqä ÕɆƬÊǩ Ž	18	45,0
	ǫʃtÕä	40	100,0

ĞɢÊɸ Åɲäû ʒÎÌÎʧä ÕʃÇʃŽ ĞŸƷʧǫɲ ЧĦÊöä ĞĦɆɢù þä āÀǩ%55 ĞɢÊɸ þä üĀÆƨä üƳȕ ʤɲ ȘǵƳɸ . ĞÎäìɾä çäÞÄÀDZɾä ÕɆƬÊǩ Ž ÕƷʧǫʌ ЧĦÊöä äØŁ þä āÀǩ%45

ʤɲ ĞÊèúɲ ÞÅÎɸä Ää ÕʧĦöä ĞŸǫʒʇ ýïƳöä ʅʒÆöä CÆÊǩ ʔŸʒ ÕʧĦǩ ĞɆǩɾĀÄÖʧä îäì þä ĘɢèÅư ǪŸÅǫÊɸ ĞɆÓʌĞöä óÄÀÖöÄõ ƀÅʇä Õʃʇʧǫöä üÅf ǴǫzĀ ĞnjïƳöä ÕəÅèzöä Kzʃǫɶ ĞʌÎÅʇä ĞɆǵÅʌöä ʤɲ ʒÎÌÎʧä ÕʃÇʃŽ üƳȕ ĞnɲÅǫöä ĞÖƷöä ÆÊÊƀ ÕʧĦöä êĀî æìÅʌÂò çÄÖæÅÊʇäĀ çÂɆÅHǫǫÄÕ ĞʃzʌĦɲ çäÆʒÅÊɲ CÆÊǩĀÛ æÀ8Ôʇä óÄÀÖöÄ çäÞÄÀDZɾä ÕɆƬÊǩ Ž ʅʇÅÊǩ æKȕɾä ℓØŁ ÕöØƀ Û ØÀʃzÛǩĀ ɸʒÄÀÎɲ ĞŸǪzʃɲ Ž ɸǫɢdǫÎĀ öÄÀÎʇä ÆĠǵÅÒ ÆʌʒäÎìɾäĀ öÄÀÎʇä ÆĠǵÅÒ Kæ ĞÙÅèĀ Ää ÕÒĀ æÂƵ ĞæÅƷɳ þzÒǩĀ þzɸÅÖöæĀ ʅɆȚʌǫöä ĞɆĠǵÅɸ ʤɲ ĞʌÎÌÎɾäĀ

الجدول رقم (22): وسيلة التواصل بين دار المقاولاتية والطلبة بعد التخرج.

		إذا كان نعم ما هي وسيلة التواصل							
ǫʧtÕä		ƆĀhuÓöqä ÆʌƎöä		ÕÒƵǫÖä ʒɆƵɲ ЧʒÅʧǫDZqä		ƵǩÅTä			
100	29	31.03	9	34.48	10	34.48	10	ʅĦɸ	هل يوجد تواصل بين دار المقاولاتية والطلبة بعد التخرج
100	11	11 :Ɏä ĸĞɆÕä ìÆʒ						ɾ	
100	29	31.03	9	34.48	10	34.48	10	ǫʧtÕä	

ʒɲ ÕÒƵǩ Ž ʔÕĞǩ ĞɆǩɾĀÄÖʧä îäì þä āÀǩ ĸǫƵHuĞʧä ĞÅz ʤɲ%72.5 ĞɢÊɸ þä üĀÆƨä üƳȕ ʤɲ ȘǵƳɸ . ÆöÅÛöäĀ ĞɆǩɾĀÄÖʧä îäì ĸä ʔÕĞʌ ɾ ÕÒƵǫÖä äØŁ þä āÀǩ%27.5 ĞɢÊɸ ĸȕ ŽÛ éÀHuǫöä ÆĦä ĞĠŸÛöä üƳȕ Ğʌɲ ŔĦĞöä ʅƬŔĦä ʒɲ ĞĠŸÛöä ɆĦz ÕÒƵǫʌ ЧŸʧʒ ÂĦǵĀ Ч3Åʧǫdzä ÞÅŔz ĞɆǩɾĀÄÖʧä îäì þä ɾä ʒDZäî äØŁĀ ʒɆƵɲĀ æKɢõ ĞɢÊÆä üÅÖʌöä ƵǩÅTä ÅƬÆÆä ʤʧz çÅĦöɾäĀ ÕəÅèzöä ƵŸǫƯ üƳȕ ʤɲ ûÅÆŁ ĞɲÅÖʧä ʅƬĦʌÎɲ

ǴÊèüţä Ƙä ZǨÄTä üÅŧĦǪèä þzÒŧzÛ ǴŸŧŸę ǴǴÊÅ¢ ƆÃhuÒ¢ŗä Æ/ΞòäÃ ǴÛèzǪŋ ǴǴÊÅ¢ Ʊ3ÅŧǪDZŗä ÕÒòzǪòä ÕÒòzǪòä 3ęzŋ Åŋäû ìÀòä Ž Ǵ3ÀÊŸö ÅŋäÆÅǪèäÃ Å3zŧÌ ÀǰõŗÄ ǴŧţÅĦòä ǴǴŧèzòä ¢ɯŗ æÀǰÒ¢ öÃÀÎţä ÆǵÅÒÒÃ ƆÃhuÒòŗä Æ/ΞòäÃ üÅŧĦǪèä óÅÅYä ǴǴÊɯ ÅŋäÃ ǴŧɯÃhuÒòŗä çäÃÆÅòäÃ çÅŧÕǪŸţä îzŘǵ ?Ÿ3 Æ3ÅÊǨ Ʊ3ÅŧǪDZŗä . ÅŧDZzżÒǪòä ?Ÿ3 ¢ĦŸÛǨ ýÆ3Ã Ʊŧ£ŸĦǪòä ¢żzǪÊŋÃ ÌÀÅòä ǴzÅÕǪ Бä 3DZâî

الجدول رقم (23): تثمين دار المقاولاتية للأفكار الجديدة وطبيعة هذا التثمين.

		إذا كانت الإجابة بنعم هل يكون ذلك من خلال					
ǫzŧŎä		úzÕHuõ ÅŦŸŧDzÊǨ ÆŸù ǴÀÒÅòä ǴŧÒŸţä		ÅŦDzŸÊǨ ÆŸù ǿhunqä æÞ¤Ãõ		çÅǵĦuęqä	
100	34	64.7	22	35.29	12	ĻĦ	هل تقوم دار المقاولاتية بتثمين الأفكار الجديدة وحمايتها
100	6	83.33	5	10.66	1	ŗ	
100	40	67.5	27	32.5	13	ǫzŧŎä	

ÎÅÒzŗä Ƙŧžǫä ýzÖǨ ǴŧǨŗÃÅÖţä Îäì þä ā À Ǩ ƘǫzHuǵţä ǴǴÊ ɯŋ%85 ǴǴÊ þä üÃÆƨä üϒn ɯŋ āÀ .ÎÅÒzŗä ǾØŁ Ƙŧžǰǩ Ž ÅŦ ÎÃì ŗ ǴŧǨŗÃÅÖţä Îäì þÅä Õöí ÈÒ3 āÀǨ%15 ǴǴÊ Ƙǵ Ž ÅŦǪΛÅþÃ æÆΛÆƨä æÞ¤ÕÅŦəÅΛGä öÃÀÎţä Ãä æÀÒÅòä ÆǵÅÒ ýzÖΛ ǪŧŁШ Ʊ3äÆääÃ Ʊ3ăunä ÞÅŘz ǴŧǨŗÃÅÖţä Îäì þä ?Ÿ3 üÆΛ äØŁÃ ǴΛÅþÃ Ƙŧžǰǩ Ž ǴǵdÀÒä öÃÀÎţä ÆǵÅÔò þÃÕäíÅz ÒŧĦǪòä Õöí ǾÅΘä ǴŧÔÁÎòä ¢ǨÅǴǵdǪÎÃ ¢Ǩzŧŋ ÆÊǵ öhunä ÅŦŸŧDzÊǨ ÆŸù Ãä À/zÛǪòä ƨU ĻŦ3ÅzÆɯÃ ĻŦĦ/ΠÅÎŋÃ ǴǵŸÛŸö ÃÂŧ£ÃO ÆΛè ÅŁÎÅǴΘ3Åæ ǴŧǨŗÃÅÖţä ÎäÆö ÅDzŸΛ ¢Ÿŧŧ3 .ǴÀÒÅòä ǴŧÒŸţä úzÕHuõ

استنتاج الفرضية الثانية:

ÕžŁţQk ÅʌìÅn¸ ĞGŸÛöä ÂŁÀHuQæ ĞŁĶŕĀÅÖţä ĻŻĤńÀÎn¸ Ž ĞGŸÛöä ĘzäÀk ĞŁĶŕĀÅÖţä îâì þâ ÆƱ ¢ŁöÅ ÅÆęÀÛĶÅn¸ üŸn dn¸ ȝężöä Ž ÅŔʌÀ ĻŻÕzäÀĶ QŁģÛ ÕŁĤöä Æģ æìÅńĀ ĞÕžöä ÆÊõ üŸn dn¸ ÅżʌĤn¸ÂÛ æÂŻDZjäĀ üżn¸jä ðÃáî Ž ЧÎŁĤţä āzQÊţä ĸÊƠ üŸn dn¸ ÕöíÃÛçäÆʌÆŻQöäĀ òÀÀöä ÆʌÆƠĀ Ч3ÅŁQDZŕä ÙŁ‡ä ÕŁŸƠ üŸn dn¸ ĞŁ3ÅŁQDZŕä ĞöäÆĤöä ĘŁŐƠĀ ĂìÀÀöä ÕnÆöä āzQÊn¸ æìÅńĀ ĞöÅÛGöä dn¸ ÕŁŸÖQŸö æÆʌÆDZ ÕŁ3 òÀz ĘŸnĀ ìÀzRö Ž ĞÊzÅʌn¸ çäí ĞʌìÅÔQęä çÅÊèün¸ ÞÅÎ qâ üÅfĀ ÕŁĤöä úzè ?Ÿ3 ĞÅÀöä ¢ØŁ 3ŸÛĶĀ çäÀÀžöä 3ńzĶ Ž Āà çÅÅĘTä 3n¸ þĀÅĤQöäÀĀ 3ńÀÎn¸ ÞÅÎ qâ Ž æÀùÅÁţä dn¸ ÆΣä ÕDZä dn¸ zŁĺöäĀ ĞŁDZÅQqqä ĘŁŐƠĀ úżèjä zU öżzÆqŕäĀ îžÀÕQèŕäĀ dn¸jä ¢ìzÊʌ Ļ¸Ÿn¸ ëÅʌnĀ ĞöèÅʌn¸ ÕŁ3 ĞÅŁæ ĞÅŁŻQö ź ŕĀÅÖţä ÕŁĤŸö ĞŁ3äÆöä çÅŻ2ä ĞÊèüţä Ķæ ĞùÅèĀ Āä ÕòĀ æÂZ dn3 æîÅG3 ĞŁĶŕĀÅÖţä îâì þzÒĶÂÛ îÅÒQæŕäĀ öŒÆæqä êÃÎ æìÅńĀ Õ8Îöä ΒÅ3 ĞʌzʌĤn¸ āÀnäĀ ĞŁÒʌGöäĀ ĞŁöÅţä óÃÀÕöÅõ ĞʌìÅţä çÅnÂŸQÊţÅæ 3ńÀÎţä ÕʌzQ ĞŁģÅφ dn¸ Þżè öÃÀÎţä ÆģÅòĀ .ØÀʌzÛĶ ?Ÿ3 ÕŁĤöäĀ ¢3ÃÀÎn¸ ĞŸòżn¸ Ž ÕŁĤöä ÆģÅò ĞGqÎ dn¸ ÆʌÂĶ Gģ çÅÕäÅÊţäĀ çÂŁÁHuQöÅõ Ž ÅŁÆŁÊΘ ĞöÃÅŢĀ îÅÒzjä ĶŁžĶĀ ĞʌÅŁΣ ĞŁĶŕĀÅÖţä îâì Ž üÅHz ÀÔʌ3 üÅÔĶŕäĀ ýϒ3qä ÕəÅèĀ ∃QĤĶ ÅŁõ .æÂzÛQn¸ 3ńÀÎn¸

إستنتاج عام حول الدراسة

ŽĞGŸÛöä ĞÕzäÀnnÃ ź₹ĀÅÖţä ÕŁĦöä ĞĒŁ/QäĞçϬ3 ¢ô dbźÒQöä þä ĞĒpÅĞöäÃ БÃ₹ä ĸQĒ'ÀÅöä üϬn dbn ÅÆô ĸGĸ ĞźáÀöä dbn ÆlÂĸ ÕŁ3 çÅÌÌĪĀĀ ĞĒA/źÒĸ çâĪÃÆä ÅƬnÅĒÕô ôźzdn₹ä ЧDzĒŸç ÎÅŁ3 ĞĦnÅƛ ĞĒĸ₹ĀÅÖţä ÎäÆä ĻƬĦ/ĪÅÎn Ô8Îöä BÅ3 ĞÁÖžţä ĞÅÁöä üźnìĀ ädunì₹äĀ ÎÅÒQä₹ä äÆĞn æìÅ/ĪĀ ÎÅÒz₹ä ĸŁžĸĀ ƷĪÅÎŁŸö ĞĒŸĞÕQÊţä ĞźÂĒÁÒ üÅŁ3ü ĞĒĸ₹ĀÅÖţä Îäì ýÅĒę Бä ìźĦ^ äØŁĀ ùÎÅĦţä ÆΛÆΘĀ À/źÛĸ Ž dbźÒQöä äØŁ dbn æìÅÁQè϶öĀ ĸä ÙĒèĀ Å϶QÁÔä ź₹ĀÅÖţä BÅĦöä äØT ãÀn₹ä ĞÅÁöä åØDZ æìÅ/ĪöĀ ź₹ĀÅÖţä ÕŁĦöä üÅf Ž db/ÂĒŁQŁŸö . ƷĪÅÎţä åÅHÙòäĀ çÅÊèúţä

: Å϶Zä ǰəÅQ/Áöä dbn ĞƷźŁf Бä ÅÁQèâì Ž Å/ŸòźĸĸKn₹ä ŽĀ

ĻTźnìĀ ĞĒĸ₹ĀÅÖţä ÕţÅ3 źU ĞGÛÖQÊn çÅÅz åØƨ ôÅÎφĀ Ğźźg ÄǰõjäźŁ ĞĒĸ₹ĀÅÖţä îäì Ž db/źÒQöä- . ƷĪÅÎn ÞÅÎφüä Ô8Îöä ÂĒg

æΞnĀ æÞÅÁõ çäí ìäÀzä îÅĒQnäĀ Ğ/źÁĦţäĀ ĞΛìÅţä ÕGÊöä ƷĒP ÆŸÛQΛ ¢QĒŁÁĸĀ ¢gÁƱĀ ź₹ĀÅÖţä ÕŁĦöä ĘĒGÛĸ - . ĞĒĸ₹ĀÅÖţä îäì Ž ĸəÆQGţä ĻĒƷÆQö

çÅÊèún Бä üźòźŸö ĞĒźÀĦţä üźò₹äĀ ĞÁÒÁöä çâĪÆÖöä ĞĒŁÁĸ źŁ ź₹ĀÅÖţä ÕŁĦöä ĻĒŸĦφĀ db/źÒQöä ÀŁźDZ - . éÅQφ₹ä ĘĒÕOĀ Ğ/źŁÁĸ

. Å϶ùÅÎφ îÀŁQèäĀ ĞĒĸ₹ĀÅÖţä ĞĒŁÁĸää ĘĒÕHÙQö çäÀì₹ä ĻŁä dbn ĞĒĸ₹ĀÅÖţä îäì Ž db/źÒQöä -

Ÿöä çÅźĦÔöäĀ çÅΛÆHÙQöä Z¸ŸQƯ Ğ϶DZźţ Ʒèää úÅÛφ ?Ÿ3 ĞĒŁÁQöäĀ ÞÅÕĸ₹ä Бä ĞèÅn ĞDZÅШ ĞĒĸ₹ĀÅÖţä îäì - . ƷĪÅÎţä åÅHÙòä ÅƬ óÀĦQΛ

Åư ädunì₹äĀ äÆä₹ä Бä ÄìúΛ ŁõĞöÅÛGöä dbn ÕĒŸÖQöä Ž Æ3ÅÊΛ ƷĪÅÎţä ÞÅÎφäĀ ź₹ĀÅÖţä ÕŁĦöä ÆĒÊΘ - .ƷĪÅÎţä åÅHÙòäĀ çÅÊèúţä ĸä ÕnÅÒĸ dbŁRΛ

خاتمة

خاتمة عامة:

ÕŁŠÖä ơn¸ ÝèÅè‹ä ùÆTÅz ÅƬÖ¢ÊÕƠ Бä ÝnÀǩ Ɣöä ùäÆŁ‹ŕÄ ÒəÅÔ¶ä üϤn ơn¸ ɔŸDzQ^ ź‹ŕÄÅÖţä ÕŁŠÖä å Kn‹ŕä ŽĀ ǴΛìÅÔQę‹ŕä æÅ¢Σä Ž æÆΛÆDZ çÅÊèúń¸ ÞÅÎ℘ä Ǵ¢ŸŁȝ ƺŁ ź‹ŕÄÅÖţä

åϤÛöä āÆö Ǵ¢ǩ‹ŕÄÅÖţä ℄ÅΘä Ǵ¢äÅƶ‹ŕä Ƶę¾ţŻÄ çäìÅÖQȝ‹ŕÄ çäîƺÔQöä ÂÅÂĤǩ ɔŸȝ ýƺÖǩ ìÀÅöä ÆÆȝ Ǵ¢ǩ‹ŕÄÅÖţä êÃÎ Ǵ¢ŁMQŸƺ æKn‹ŕä ℄ØŁ ÂÅÂĤQöÃ ŧƗn¸ îÅ¢ÁõźŕÄÅÖţä ôÅÎMŸö ĻƗŸ¢ńĀ ĻƗŸ¢ŔÅǩ ơd¸ ∃ĤΛ ê€ŁùÃ ǴáîÔÒÌ Ž ÅƗŁ¢èÀǩÃ Ƙ¢Ĥn¸Åƨä Ĵ¸ÅQ℗ ơn¸ Åę϶ÛℊÄ æÃ8Ôţä Ǵ¢ǩ‹ŕÄÅÖţä Ļőźʀèúń¸ æîäìäÃ öϤę϶ö Ǵnï϶öä çäîÅƗţä ĻǒÅÊõÃ Ļ¢ŸĤQöäÃ ÆΛÎÆQöÅæ Þz^ : ŬŁÃ çÅ¢ò€Qöä ơn¸ Ǵŷℙ ĆÆËǩ ơÒƐ ÅƗ¢öä ÔòƵQţä ƆäÆ¢ţä ǪHUǴöä

ɔŸȝ ȝDzÎǩ ǴžΛÆǵ Ǵ¢Ł¢ŸĤǩ ĴŁÅ℠¸ ŧǴǩ üϤn ơn¸ ȝŁQǑä ìäÀƶä ZŸQƯ Ƙæ Ǵ¢ǩ‹ŕÄÅÖţä êÃÎ À Î℘ ɔŸȝ ÕŁŠÖä Ǵ¢ǩ‹ŕÄÅÖţä È^ÆQæ Å℠ä ÅŁƘdÃ Ǵ^ìÅÔQę‹ŕä çÅÔÔÁQöä çäí Þƶè ǴÒÅn ǴĤ℠Åƨä ǴϤÙ Ƙæ ÎÅÒQæ‹ŕÄ ÖÆæ‹ŕÄ æîÌÅǴţä . çÄÀŕÅ‡ä Ää Ǵ¢ÕəÅƶöä ǴÙÀÌ‹ŕä üÅŁĤQèÅæ Ǵ¢ÊŁÊƠ çϤþ üϤn ơn¸ Ää ðÅ¢ÖŁõ

ÕǴÊæ ÙÕƶ ĘŸĤQǩ þä Æƶ‹ŕ Ɣöä üÄÅÖŁŸö ǴΛÀÄÔQę‹ŕä ǴnƶŸĤţä Ƙƶǩ ɔŸd¸ ÕŁŠǩ çÅÅ¢ŁÄ ÂÕÀ¸ ÞÅÎ℘ä . ÎÅŁžQè‹ŕä òÄƶÃ ôÅÎMöä çÅȝÅÛę ZŸQƯ ơȝ çÅnƶŸĤ¸ ýÆÖQö ÅŁäÆĤQǩ Õæ ǴÛè€QţäÃ æK8Ôöä çÅÊèúţä À^ƶÛǩÃ ÞÅÎ℘ä . Å¸ öÄÀÎ¸ Ää ǴÊèúń¸ È¢èÅǩ ÕDZä ơn¸ ΛÀÄÔ¶ä ĘəÅƶöäÃÛ ǴΛÀì‹ŕä çäÞÄDZ‹ŕä ơn¸ Z¢ÅÁQöä

ÒəÅÔ¶ä ơŁžǩÃ ýÆÖǩ Ɣöä Ǵ¢ǩ‹ŕÄÅÖţä ǴƶÅÖǫ ÀÎ℘ Ž ơŁÒ^ Ǵ¢ǩ‹ŕÄÅÖţä Ǵ¢ęvö Ɯè‹è‹ŕä ôÀÎöä þä üƶÕöä ơÒƐ Kn‹ŕä ŽĀ À^ƶÛǩÃ ƘöÄÅÖţä æì‹ƶæ Ǵ¢Êǩ Ɣöä ƬŁ ǴƶÅÖžöä ℄ØŁÃ È€ÅǩöÅæ ǴÕžöäÃ æÀùÅÁţÄ ïÅƱϤö ǴDZÅΣÅõ üÄÅÖţä Åǫ ÂŁ¢Qʌ Ɣöä ǴŸəÅĤöÅæ ãÎÄÀnÃ ìÀÅöä ơn¸ ÅęϤÛ℘ä ÔÒÕ ȝŁQǑä ÕŁÎQǫ Ǵ¢ǩ‹ŕÄÅÖţä ãìÅǴn¸ ÀÎ℘ ɔŸȝ ÕŁŠöä ÆƵ ÕǫØöÃ Ļ¢ŸĤΛÎn¸ . ȝŁQǑä Õnäì ȝΛÎţä ïÅƱ‹ŕ ýÅĤöä îÅù‹ŕä Бä ‹ƶÒÃ Ǵ¢əÅÖöä çÅÊèúţÄ

قائمة المصادر و المراجع

قائمة المصادر والمراجع :

الكتب:

1. ÇÅÌÛÅÇÛÛÅÃ ÇÅÌÛÅÇÛÛÅÃ ÇÅÌÛÅÇÛÛÅÃ

المحاضرات:

1. ÀÄÀƬŋ ÆɆŁΣä ÆɢʒÛ2 ǴÆɆÛʌÊę ǴĦŋÅDZÛ ǴÊèúŋ ÞÅÎ℘ä Ž çäÀ ȓÀȚÛ ƑʌÅè æÎÆʌÒ .2014-2015.

المجلات:

1. ǴŸfÛ ǴĦzäÆöä ĻŁżęĀ ìÄzɾä çÅDZÅǵ ƙä ǴęƳĦöä Û ÆŁȚ ĻÌÅŁ āÀÎäÛ ÷ÅäÆöä üzèÀöä Æɢʒ üÅP ȓÀè ÆʌÆÀÒ ÆÆÅ ÆÆÅ ÆÆÅ

5. M, Marchesnay et c, fourcade, Gestion de la PME/PMI, Nathan, France, 1997.
6. Miles,R,e Snow,c,organizational strategy,structure,and process,NewYork :MeGraw-Hill,1978.
7. Schmitt, G, et Bayad, M, léntrepreneurait comme une activité à projet, revue internationale de psychosociologie et de gestion des comportements organisationnel 14(32), 2008
8. Smith ,N,R ,the Entrepreneur and Hisfirm,the Relationship betwen type of Man and type of company,bureau of Business research,Est lansing,Michigan university,perss,1967.